

211230

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ ఆక్టోబరు నెల 7-వ తేది బుధవారము
శ్రీ క్రొధననామ సంవత్సరము, ఆశ్వీజమాస బహుళ సంచము ౫.

No. 157

సంచిక ౧౫౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలవేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది పంచభాష పీఠి చూచి కొనిన మోనమాగలుగదు

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బెఱుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును గుడ్డగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగ్గ - ౩.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

లోకాయహర కస్తూరిమాత్రలు

594

విజ్ఞాపన

మహాభాగా 25 సం॥ ల నుండి శేష లోకనేవ చేయుచుండునంగతి తమకు తెలిసియుండవచ్చును
ప్రతి సం॥ రము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నా. ఇండియావారుమాత్రమే
గాక బర్మా, సిలీక్, వలయాప్టేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందుండు వారుగూడ నాతో
స్నేహము చేసియున్నారు సాధారణముగా వైద్యులందరును నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి
నప్పుడునన్ను మరచుటలేదు నాకేరు (లోకాయహర కస్తూరిమాత్రలు)చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు
వాు, ముసలివారు, వారు వీరనశేల సమస్త మానవకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తశత్రుములు,
సకలజ్వరములు, మాంద్యము, శీతవాతము, ప్రక్కలయ్యాడ్పు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించినభేదలు,
కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్గు (క్వాసకాసము, పల్లనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇక్ష్వామెంబా, క్లేగు, జ్వరములు
మొదలగు వ్యాధులకు, తరవాతములకు అనుపానపాత్రికలో నున్న ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణమగును నలు
దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రములు వేనవేలు గలవు. ఒకదాని నాతో స్నేహము చేసిన
వారు మరెవ్వడు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు. 6 బుడ్డ వెల పోస్టుఖర్చుతో ర్పు 1-8-0 12 బుడ్డ
ర్పు. 2-18-0. 25 బుడ్డు ర్పు. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు.
ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్యపు వెంకటాచల ఫండ్లితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

ధృంగామలకతైలము

౪౦ శెలోలోగలను, శీలరో
గమలను నివారించును 6 బెస్సుల
బుడ్డి 1-కి ధర ర్పు 1-4-0

(3347)

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి, ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

గూఢములలో శ్రేష్ఠము! బజారునందలి రకములన్నిటికంటె మేలైనది!! వెలలొ సరసము!!

రాజేశ్వరి

చర్మవ్యాధులకు

బొర క్కుసబ్బు

వజ్రాయుధము

మైనపువర్ణము, అన్ని రకముల సబ్బులు కూడ దొరుకును. అన్ని స్థలములలో ఏజంట్లు కావగను

ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండిల్ వర్క్సు, బెజవాడ.

అంతయు కాస్త్రీయము రహస్యములేదు!

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్

ఫార్మసీ లిమిటెడ్

2227

19, హారిస్ రోడ్డు, మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

భిషగ్గత్త ఆచంట లక్ష్మీవతి, బి.ఎ. ఎం.బి.సి.ఎం.,
గారిచే సాపింపబడి కొలంబో మొదలు హరి
ద్వారమువఱకు ఎల్ల ప్రదేశములందును పెక్కు
మొదటితరగతి బంగారు పతకములు బడసినది.

అమూల్యము లగు
ఆయుర్వేద దౌషధములకు పుట్టినిల్లు.
క్యాటలాగు ఉచితముగా యివ్వబడును.
ఏజంట్లు కావలెను.
వలయువారు మేనేజరునకు వ్రాయవలెను.

ఆయుర్వేద దౌషధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుతగ్రంథము
కొద్దిరోజులువరకు వెల 8-0-0 2046
శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి
(పిన్నిపాల్ ఆంధ్ర సీనియర్ డాక్టరు, బెజవాడ)

అగ్నిక్రీడ (బాణసంచా)

రెండవ కూర్పు 8 అణాలు

ఉపాధ్యాయ బాణసంచ చేయుటలో జాగ్రత్త, తుపాకీ
మందు, బాణసంచాలోని వస్తువులు దేశవాళీ బాణసంచ ఇం
గ్లీషు బాణసంచ రంగురంగుల వెన్నముద్దులు, ఆకాశబాణములు,
వత్తెలు, తారాసన్నలు, పేకలు, చిమ్మబుడ్లు, చక్రబాణములు
పోర్టుఫైరు, బంగారువాన, వెండివాన, చెమటిపించ, పాముల
కట్ట, రంగులమత్తెగిలా, అక్షరముల చిత్రములు, అవుట్టు,గుండ్లు
నీటుబాణసంచా భూమింటులు మొదలగు
మంజువాణి ముద్రాక్షరకాల, నీలూరు, పచ్చిమ గోదావరిల్లా

బంగారు వెండినగలలొ

వివి కావలసినను మావద్ద సిద్ధముగానున్నవి

మాకు చిన్నవి పెద్దవి అను వ్యత్యాసము లేదు కష్టము నాలభ్యము అను భేదము లేదు. పెద్దవాని వచ్చినను చిన్నవారు వచ్చినను ధగలయందు వ్యత్యాస ముండదు ఎంతకాలము గడిచినను మార్పులేదు. మూలమున నగలను తెచ్చిన అప్పుటి బజారుధగలబట్టి వైక విచ్చెదము అర్థరీతిగా తప్పిరముగా లేనిచో, వరియొక నగలముచ్చెదము లేక వైకము కావలసి 6 తిరిగి వాప సిచ్చెదము సవరం బంగారుకు సీమవెండికి పూచీచెచ్చెదము. యింత తెలుపనేల! మా కాతాదారులకు తప్పిరీగించుటయే మా ముఖ్య ఉద్దేశము 172 ఫుటలుగల విచిత్రమైన క్యాటలాగు రు 1-0-0

ఇదివరలో మా ప్రదర్శనశాలకు రానివారు ఒకడభా రాగోరెదము.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,

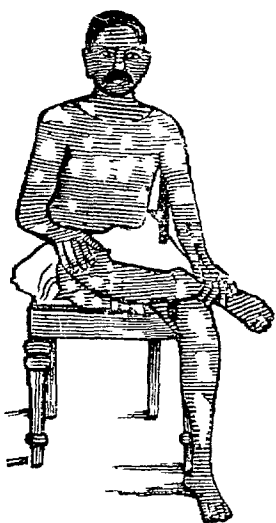
నగలవ రకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

క్రిరబలాత్మలము

వాతరోగములకు ప్రజారోగము పంటిది. మలబారు దేశమునుంచి ప్రఖ్యాతిని పొందినందు ఆంధ్రులు ఇదివరకు, అనుభవించి యెరుగని దగుటచేత

ముక్త్యాల రాజాగారు బహుధనము వ్యయించి, తమ సంస్థానవైద్యులచే తయారుచేయించి అందరికి లభ్యమగునట్లు చేసినారు ఈతైలము అన్ని వాతవ్యాధులను బోగొట్టును మనోహ్యధిగలవారలకు, పితృప్రకృతిగలవారికి మిక్కిలి మంచిది నరములకు బలమునుగలిగించి శరీరదార్ద్రమును పెంపొందించును చచ్చుబడిన శరీరము గలవారికి, సుఖవ్యాధులచే బాధపడి సంభోగశక్తి కోల్పోయినవారికి మంచిది వాతరోగులు అనేకమంది దీనిని సేవించి విముక్తులయినారు. మాయనుభవము. పాతవ్యాధులకు గంతటి మందులేదని నమ్మకము గుదిరినది డాక్టరు కోమసుగూరుగూడ మెచ్చుకొన్నారనుటను బట్టి దీని ప్రాశస్త్యము తెలియ ఇలదు సంస్కారాధిక్యమునుబట్టి మాడువిధములుగా తయారుచేయబడినది తాహతునుబట్టి విదికావలసిన వారు దానిని అప్పించుకొనవచ్చును డౌవధము వాడువిధము మందులో పంపబడును ఇది వైద్యులను నకే గాక లోపలికి పుచ్చుకొనుటకు తెచ్చయోగించును 7 సార్లు అవ ర్తితమైనది 4 అవున్నులు 2-0-0 21 సారి అవ ర్తితమయినది 4 అవున్నులు 5-0-0 101 సారి నవ ర్తితమయినది 1 అవున్ను 8-0-0 4 అవున్నులు 12-0-0 ఎక్కువగా తీసికొనువారికి కుమారులు లేట్లు పోట్టుఖర్చులు వేరు.

అడను:— మేనేజరు, ఆర్థర సాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణాజిల్లా.

కుష్టమునకు చికిత్స యినాముగా చేయబడును

(ప్రత్యేకమైన పథ్యముండవలెను)

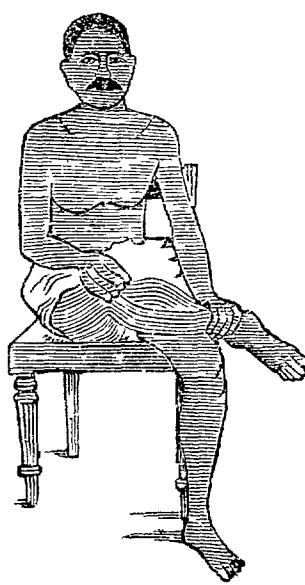
తెల్లకుష్టము తప్పక కుదురునని ప్రజలకు రూపించుటకును, దాని అత్యద్భుత గుణములు రుజువుచేయుటకును ఈ అమోఘమైన డౌవధము ఇనాముగా నమూనా పాట్రములు పంపబడును. ఒక అంగళం ఫలమునందు అద్భుతమైన గుణము ఒకపాట్రముచే గలుగును తక్షణమే వ్రాయుడు మీరు వి పి ఖర్చుల నిమిత్తమై 0-6-0 చెల్లించవలసి యుండును.

PANDIT KRIPARAM

Specialist in Leprosy

8, Nandibagan Lane,

Salkia, Howrah.

డౌవధము వాడుకు మునుపు

డౌవధమువాడిన పిమ్మట

రత్న పురుష లేహ్యం

కుక్కునమును పొగొట్టి బలముగలుగజేయు అద్భుతలేహ్యం. ఏకారోమిచే సంభవించిన కుక్కునమైనను పారదోలునని అనేకులు కొనియాడినారు. మేహమువల్ల వచ్చినదగ్గ, మూత్రరోగములకుకూడా తగ్గును డబ్బీ రు 3-4-0

(క్రవ్యాధి)

1963

అజీర్ణమునుబోగొట్టి అన్న మరుగునట్లు చేయుటయే గాక మంచిజరాగ్ని కలుగజేయును. తులం 1 కి రు 1-0-0. నట్టాభిరామ వైద్యశాల గోదావరిజిల్లా(రాయవరం)

ఉబ్బ సమునకు మందు

సీసా 1-కి రు. 1-0-0

ఉబ్బసముయొక్క లక్షణములు కపాళిక్రింద వ్రాయబడి ఉబ్బసము కనుపించినతోడనే కఫహారి, కాంపాండు సిరపు, కాడ్లివరుఆయిల్ మొదలగు మందులను సేవించిపోగలరు. ప్రబలిత పిమ్మట ఈమందును, కాంపాడుసినపును త్రాగుట యు త్రమము. ఈమందును సేవించిన వెంటనే ఆయాసము, ఎగరొప్పు మాని కఫము తెగివడును ఉబ్బసమునకు మందును వెంటనే తినుట యుక్తము మందును విడువక తినవలయును.

అమృతాంజనం డిపో, మదరూసు - బొంబాయి

వైరెక్సు

మలేరియా, ఇతర జ్వరము ను

ఒక్కటియే తక్షణమే కుదుర్చును. దీనిని ఉపయోగించిన రోగులు ఆ గ్యమును పుష్టిని గలిగియుండుటయే ఒక గొప్ప యోగ్యతావైక. ఇందుచేతనే వైరెక్సుకి లెక్కిపెట్టు

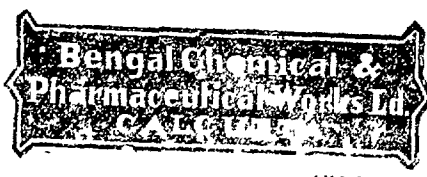
టకు వీలుకానంత మిక్కిలి అమితముగా విక్రయించబడుచున్నది.

ఇండేమియు రహస్యములేదు

దయచేసి వ్రాసిన యోగముకూడ తెలుపబడును

బుడ్డి 1 కి రు 0-13-0 మాత్రమే

వి. పి. ఖర్చులతో సహా రు 1-4-0.

1591

చెన్న పురి బజారుధరలు

1925-వ సం॥ అక్టోబరు 7-వ తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు

దనియాల బా 1-కి రు 80 0 0 మొదలు 42 0 0 వరకు		
దియ్యముబస్తాలు	మొదలు	వరకు
కునుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు	14 0 0	15 0 0
నెల్లారివి ,, డిటా ,,	15 8 0	16 0 0
డిల్లి ,, డిటా ,,	16 0 0	17 0 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,,	8 12 0	9 0 0
నవ్వులు ,,	20 0 0	24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,,	12 8 0	18 0 0
నెనగలు ,, డిటా ,,	12 8 0	18 0 0
పెసలు ,, డిటా ,,	13 8 0	14 8 0
మినుములు ,, డిటా ,,	15 4 0	16 8 0
ఉలవలు ,, ర 164 ,,	8 8 0	9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

సువ్వులనూనె బా 1-కి ,,	154 0 0	155 0 0
నయ్య మ 1-కి ,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంవేరునెనగపప్పుబా1కి ,,	58 0 0	59 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,	54 0 0	56 0 0
వేరునెనగనూనెగానుగబా1-కి రు 182 మి.కా.నూనె	180 0 0	
అముదము బా 1-కి ,,	112 0 0	113 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపనుపు బా 1-కి ,,	100 0 0	
కూరపనుపు ,,	45 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి)బా1కి ,,	100 0 0	110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముఖగు 1-కి రు	45,50	
కాశహస్తీపాయకట్టు ,,	50,55	
బెల్లము బా 1-కి రు	40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-కి ,,	60 0 0	80 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి ,,	28 0 0	38 0 0
చదరం ,,	28 0 0	36 0 0
రవుండు ,,	38 0 0	45 0 0

6. లోహములు

వెండి 100 కులంకికు ,,	72 0 0	75 0 0
బంగారము, కులము 1-కి ,,	21 4 0	21 8 0
నవరము 1-కి ,,	18 5 0	
ఇత్తడి బా 1-కి ,,	256 0 0	260 0 0
రాగి డిటా ,,	278 0 0	280 0 0
అస్కాచక్కిర 226 పా-1 గలవి	80 0 0	80 4 0

7. దూది

బోండాచెట్టుబారున 1-కి రు	800 0 0	
పల్నాడు దూది ,,	215 0 0	

8. నూలు

కోయిల్ పట్టి నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి ,,	7 0 0	
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి ,,	4 12 0	
పుట్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి ,,	7 4 0	
మూళయేనుగ నెం 20 ,,	9 8 0	
వడ్డ్యా నెం 24 1/2 ,,	9 12 0	
14 1/2 క్విల్క్ పట్టి ,,	7 8 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యీటె ,,	9 4 0	
నెం 22 ,, ,,	9 12 0	
నెం 12 1/2 బెన్ని పర్కూ ,,	8 0 0	
నెం 14 1/2 ,, ,,	8 4 0	
నెం 12 1/2 అల్లెస్సు ,,	7 2 0	
నెం 12 1/2 కోయిలుపట్టి ,,	7 2 0	
నెం 22 1/2 రంగబొస ,,	9 4 0	
నెం 14 1/2 రాధాకృష్ణాడు ,,	7 2 0	

నోటీసు

చెన్న పురి చైనాబజారులోనున్న నెం 21 రు భవనము నందున్న మా బార్ని డౌను (బాంచీయియు డాక్టర్ ఆ. లక్ష్మీ పతి, బి వీ, ఎం బి డి సి. ఎమ్ బివగ్ రత్న గారి సలహాను ఆదివారములందు తప్ప తిరుమిదినములందు ప్రతిరోజు సాయంత్రము 7 గం||నుండి 8 గంటలవరకు పొందవచ్చును. మేనేజరు:—ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసిలిమిటెడ్, 19, హారిస్ రోడ్డు, పూంతురోడ్డు, మద్రాసు.

ఆనందనికేతన ద్వితీయ సాంవత్సరి కోత్సవము

(నృసింహవిలేఖరి)

అట్టిబరు 1 వ తేది సాయంకాలము 5 గంటలకు రాజమండ్రి చింతామణి నాటకశాలలో ఆనందనికేతన ద్వితీయ సాంవత్సరికోత్సవము జయప్రథముగా జరుపబడెను. సభకు ముగిసినా స్యాపతి కుబ్జారావు పంతులుగా రధ్యతులుగా ఎన్నుకొనబడిరి. ఈసందర్భమున ఒక చిన్నవిషయము చెప్పక తప్పదు. సభకు పూర్వము రివరెండు సి. యస్. ఆంధ్రాసు గారిని అధ్యక్షులుగానుండుమని ఆశ్రమవాసులు కోరియుండిరి. ఆంధ్రాసుగారు రండులకు దయతో సంగీకరించిరి. కాని పశ్చాత్తాపంభమునకు పూర్వము న్యాపతి కుబ్జారావు పంతులుగారటువంటివా రచ్చటుండగా తాను అధ్యక్షుడుగా నుండుట కంగీకరించుటలేదనియు, కుబ్జారావు పంతులుగారిని ఎన్నుకొనమనియు ఆంధ్రాసుగారు కోరిరి. వారి సలహాను సభ్యులు అంగీకరించిరి. పెద్దలయెడ ఆంధ్రాసుగారికి గల గౌరవవినయములు యాచిక్కువిషయముతో బయలుబడినవి. కలకత్తావాస్తవ్యులగు భాయి ప్రమోదబాబ్ నేనుగారును, వారిమిత్రులును భజనపాఠి గాకూడి కొంతసేపు కీర్తనలనుపాడిరి. పిమ్మట భవిషిషాటి సత్యనారాయణగారు ఆశ్రమమును గూర్చియు, ఆశ్రమవాసులను గూర్చియు మచ్చటించిరి. కార్జములు మహాకవి చెప్పినట్లు ఇంగ్లాండులోనున్న 4 కోట్ల ప్రజలు శుద్ధమొదలు కావచ్చును; కాని ఆంధ్రాసునంటి మహామహుని కనగల్గినందులకు ఇంగ్లాండు దేశమును అభినందించుచున్నానని సత్యనారాయణగారు నడిచిరి. అట్టివా రింకను బ్రిటిషు జాతిలో నుండుట బట్టియే వారిసామ్రాజ్య మింకను భూమిపై నిల్చుటకు అవకాశము కలుగుచున్నదని సత్యనారాయణగారు పల్కిరి. ఆనందనికేతనస్థాపకలలో ముఖ్యులగు శ్రీయంత తల్లాప్రగడ నరసింహ శర్మగారిని పొగడుచు అనేకముక్కలను చెప్పిరి. విద్యావంతుడు కాకపోయినను, వయోవృద్ధుడు కాకపోయినను మొదటి నుండియు శర్మగారికి సాంఘికసమస్యలపై ఎక్కువ కలదని సత్యనారాయణగారు నెలవిచ్చిరి. సత్యనారాయణగారు చెప్పిన ప్రకారము శర్మగారు 1893 సంవత్సరములో జన్మించిరి. డాక్టరు అచంటలక్ష్మీపతిగారి ద్వితీయ వివాహ సందర్భములో వారికి కొన్ని చిక్కులురాగా శర్మగారు సంఘ బహిష్కరణమునకు భయపడక వారికి చేతనై సంతవరకు లక్ష్మీపతిగారికిని, వారిబంధువులకును సాయపడిరి. సత్యనారాయణగారు చెప్పిరి. ఒకరోజున వారిగ్రామములో ఒకయింట్లో సభజరుగుచుండగా పంచము డొకడు కిటికీలోనుంచి తొంగి చూచుచుండెననియు, పిమ్మట ఆపంచముని చేయిబట్టుకొని సభలోనికి తీసికొనివచ్చినవృత్తాంతమును, అటు పిమ్మట జరిగిన గడవిడలను సత్యనారాయణగారు వివరముగా చెప్పిరి. పిమ్మట రాజాగారి అనాధశిశువులయములో వారు చేసిన అయిదు సంవత్సరముల నేపథ్య సత్యనారాయణగారు కొనియాడిరి. పిమ్మట శర్మగారి ధర్మపత్ని యగు శ్రీమతి తల్లాప్రగడ విశ్వసుందరమ్మగారిని గూర్చి కొద్దిగా సత్యనారాయణగారు చెప్పిరి. ఆమెభర్తతోకూడ సర్వవిధముల సహాయముచేయుచున్నదనియు అసహాయవాద మున్నను చట్ట ధిక్కార మున్నను ఆమెకు అభిమానమనియు భర్తకుకూడ అసహాయవాదములోనికి దింపిన, ఆమెయే యనియు సత్యనారాయణగారు చెప్పి, పిమ్మట శ్రీమతి తల్లాప్రగడ ప్రకాశరావుడు యం. ఏ. గారిని గూర్చి మచ్చటించుచు ఆత్మపరిశోధనయే ఆయనముఖ్యలక్ష్యమనియు ఆశ్రమబాహుళ్య ఎల్లవేళల బాలురు కోరువచ్చుటకు ద్వారబుద్ధులను గరపుటకు సిద్ధముగా నున్నవారనియు సత్యనారాయణగారు చెప్పిరి. బాలుర జీవితములో పవిత్రతల నెలకొల్పగల ఆత్మపరివర్తము వీరికి కలదనియు సత్యనారాయణగారు చెప్పిరి. ముదుగంటి జగన్నాథశ్రీగారిని గురించి కూడ వీరు కొద్దిగా చెప్పిరి. ఆశ్రమములో తిట్లు అనుమాట కలలోగూడ వినిపించదనియు అక్కడ చాల బాలికలను కడు శ్రద్ధతో చూచుచున్నారనియు సత్యనారాయణగారు చెప్పిరి. దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారును లక్ష్మీనాని గంగరాజు సోదరులును తదితరులను జేసిన నేపథ్య సత్యనారాయణగారు కొనియాడిరి. ఆశ్రమ ఉద్దేశములను గూర్చి చెప్పుచు నిమ్మజాతులలో నుండి కొందర గొప్పవృత్తుల తయారుచేయవలె నని వీరికి ఆశ యున్నదనియు అన్నివలముల పిల్లలకు తగిన విద్యాబుద్ధులను గరపి పెద్దవారినిగా చేయవలెనని వీరి కాశయున్నదనియు జీవనోపాధికి అవసరమునచేసే

సూలవదుకుట, వృడంగము, నృవసాయము మొదలగుపనులను కూడ నేర్పుటకు ఆశ్రమపెద్దలు నిశ్చయించుకొని రనియు సత్యనారాయణగారు చెప్పిరి. మహామృదువారు పర్యవేక్షకులగుచు వచ్చినట్లు ఆంధ్రాసుగారే ఆశ్రమవాసులపేరు విని వచ్చి రనియు, వారికి సర్వవిధముల సహాయము చేయుడనియు సత్యనారాయణగారు చెప్పిరి.

పిమ్మట బొంబాయివాస్తవ్యులగు వి. ఆర్. పింగేగారు ఉపన్యసించిరి. వీరు అఖిలభారత నిమ్మజాతుధర్మ సంఘమునకు తెలిపిన ప్రధాన పురుషులు. నిమ్మజాతుధర్మమును నెరవేరుచు విధములుగా ఇంతవరకు పనిచేయుచున్నామనియు, ఒకటి ప్రజలలో ఉద్బోధన యనియు, రెండవది పంచములకు విద్యాబుద్ధులను గలవలయుననియు పింగేగారు చెప్పిరి. నిమ్మజాతులనుగూర్చి చెప్పుచు వారు నిద్రావస్థలో నున్నారనియు, వారిదృష్టిని వారే యింతవరకు గ్రహింపలేదనియు, వారిని అట్టి స్థితిలోనుండి మేల్కొల్పవలయునని, పింగేగారు పల్కిరి. వారు యిప్పటికి 20 సంవత్సరములనుండి చేయుచున్న పనిని తమను అపహేళితో, అనుమానములతో మాత్రమే పలు సంవత్సరములు ప్రజలు గమనించి రనియు, కొంతకాలము బాంధవులను, మరికొంతకాలము జాతీయవాదులను, ఇంకొంతకాలము దొరతనమువారును అనుమానముపడిరియు పింగేగారు చెప్పిరి. పిమ్మట కాంగ్రెసు ప్రజాశిక్షలో నిమ్మజాతుధర్మమును ఒకేభాగముగా చేయుటకు వారు పడిన పాట్లను, బిసెంటు అమ్మగారు చేసిన నేపథ్య పింగేగారు వివరముగా తెలియజేసిరి. పిమ్మట మహాత్ముని యాజమాన్యముక్రింద యీ ఉద్యమము యెట్లు అభివృద్ధి చెందుచున్నదియు చెప్పి మహాత్ముని ఎంతయో పొగడిరి. పంజాబు దేశములో శ్రద్ధానందస్వామియు, ఆర్యసమాజమువారును చేయుచున్న పనినిగూర్చియు, బంగాళాదేశములో బ్రహ్మసమాజము వారు చేయుచున్న ఉత్సాహముననుగూర్చియు, మహారాష్ట్ర దేశములో జరుగుచున్న పనినిగూర్చియు కూడ వివరముగా మచ్చటించిరి. మహారాష్ట్రదేశములో పంచముడొకడు పట్టపర్తిక్షలో కృతార్థుడయి, దొరతనమువారి నేపథ్యను, బిరుదులకును లొంగిపోక తన స్వజాతిరక్షణకై ఎట్లు పాటుపడుచున్నదనియుకూడ చెప్పిరి. పునహలో నున్న వారి బ్రాంచిని గూర్చియు, ఆ బ్రాంచిని ఎట్లు పంచములకు పూర్తిగా అప్పగించిన విధమును, పంచమసోదరులు నడుపుచున్నవిధమును సంపూర్తిగా తెలియజేసిరి. రాజకీయవిషయము లన్న భయపడవద్దనియు, నిమ్మజాతుధర్మకై పాటుపడువారు రాజకీయవిషయముల నుండి దూరముగానుండవలసిన అగత్యములేదనియు కూడ వీరు నెలవిచ్చిరి. వైకంఠత్యాగ్రహమునుగూర్చికూడ వీరు కొద్దిగా చెప్పిరి. నామినేషనుల విడవాడవద్దనియు, అవి సంపాదించి స్వజాతి నేపథ్య కష్టపడమనియు నిమ్మజాతులను పింగేగారు హెచ్చరించిరి. సానుభూతితో సంశ్లేషి చెందవద్దనియు సానుభూతి అమర్యాద లక్షణమనియు సోదరులవలె, మిత్రులవలె నిమ్మజాతులతో సంచరింపమనియు, పైజాతులవారిని పింగేగారు హెచ్చరించిరి. ఆంధ్రదేశములో పంచములకొరకై సర్వవిధముల పాటుపడుచున్న శ్రీ గూడూరి రామచంద్రరావుగారి నేపథ్య, వేమూరి రాంజీరావుగారి పనిని, ఆనందనికేతనము వారియొక్క చురుకు తనమును పింగేగారు పొగడిరి. కాని ఆంధ్రదేశములో అందరును కలిసి పనిచేయుటలేదనియు, అది మంచిదికాదనియు కూడ పింగేగారుచెప్పిరి. పిమ్మట సోదరి నిర్మలి క్రియాఘోష వి. ఏ. బి. టి. గారు మాట్లాడిరి. వీరితరువాత ఆంధ్రాసు గూఢాశ్రయము ఎల్లరను మైమరచునట్లుగా గంభీరోపన్యాసమును గావించెను.

ఆంధ్రాసుగారి యుపన్యాసములోని ముఖ్యభాగములు

‘ఒకేజాతు నన్ను నడుపుము’ అను కీర్తనను సాదిన పిమ్మట ఆంధ్రాసుగారు యిట్లు చెప్పిరి:—“సోదరిసోదరులారా! ఈ విషయమును మనము భగవంతునికే నివేదించుము. ఆతని పాపహింసములకడకు బోయి అస్పృశ్యుల విషయములో ఆయన మనలగురించి ఏమి తలంచునో కనుగొనము. నిశ్చయముగా నప్పుడు మనము అనుగ్రహపు చూపును అనలంబించుము. నిశ్చయముగా నప్పుడు మేము సానుభూతి చూపుచున్నామని మాత్రమే చెప్పము. సానుభూతి చాలదు! ప్రాపకముచాలదు! అస్పృశ్యుడు నీచుడైన అస్పృశ్యుడు, మనుష్యరూపమీవనకై వేచియున్న పరమేశ్వరుడే. మీ ప్రాపక కాదు! తృణీకరపురుషుడారు. కాని మీరు మనుష్యులలోనున్న పరమాత్ముడు జూడె

స్త్రాంగపడి పూజ్యాభిమంతులకై వేచియున్న మనుష్యకారపు దేవుడే. యతడు మనుష్యకేమనున దరిద్రనారాయణుడు మీసేవకై మీపూజకై అచట కనిపెట్టికొని యున్నాడు.”

పిమ్మట మహాకవి రవీంద్రుని గ్రంథములలోనుండి కొన్ని పద్యములను చదివెను. “ఆత్మయు పరమాత్మయు ఒక్కటే. ఏకవస్త్రపని జ్ఞాపకముచుకొనుడు. తత్వమసి నీవేయది. నీలో నున్నయార్థ దేవుడు. నీవుఅస్పృశ్యుడని పిలుచువానిలోనున్న ఆత్మ దేవుడు. నేనది ప్రకటించుచున్నాను. రూఢిగా చెప్పుచున్నాను. నిజము వేయిమారులు నిజము. మీరు అస్పృశునిలో నున్న పరమాత్ముడు పూజింప నిరాకరించినచో మీరు మనుష్యునిగాక భగవంతునే నిరాకరించుచున్నారు. అదియే నా సందేశము. అదియే నా చిన్నిసందేశము. నేను హిందూదేశమునకు తచ్చుటకు ముందే వాగురువున ప్రభువునైన ఏశుక్రీస్తు మండి సంవత్సరములతరబడిగా నేర్చుకొన్న సందేశ మదియే. అత డొకయితిహాసములో నిట్లు అనెను: “నాకు ఆకలిగా నుండెను. మీరు నాకు తినుటకు ఆహారమియ్యలేదు. నాకు దాహముగానుండెను. మీరు నాకు త్రాగుటకు నీరియ్యలేదు. నేను బండెనై తిని. నన్ను మీయింటికి రానియ్యలేదు. ఈ నా సోదరులలో అగమనికకూడ మీ రట్లు చేయకపోవుటవలన నాకును చేయవలె.”

తరువాత బీదలను పూజించుచు, భక్తితో బీదలను ప్రేమించువారినిగూర్చి యాతడిట్లు అనెను. “అదిగో! ఆ అస్పృశ్యునిలో నేనున్నాను. ఆబీదవానిలో నేనున్నాను. ఆ అపాయములో నేనున్నాను. ప్రపంచము ధిక్కరించి, బహిష్కరించిన ఆమనుష్యునిలో నేనున్నాను. అక్కడ నేనుంటిని. మీరు నాకు రాత్రిం దినములు ఆహారము పెట్టితిరి. నేనక్కడ నుంటిని. మీరు నాకు దాహమిచ్చితిరి. గుడ్డలులేని ఆబీదవానిలో నేనుంటిని. నాకు మీరు బట్టుటకట్టబెట్టితిరి. నేను బండెనై తిని. మీరు నావద్దకు వచ్చితిరి. ఈ నా సోదరులలో అత్యధమునకు గూడ మీరట్లుచేయుటచే భగవంతుడైన నాకును మీరదియే జేసితిరి.” సోదరులారా! అదియే నాసందేశము. అది మీలో నాటుకొని పోవలయును. జీవితములో మీ కది తోడునీడగా నుండవలెను. నమ్మడు. అప్పుడు హిందూదేశములో అస్పృశ్య విషయముమాత్రము మిగులదు.

డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు సభకులకును, వక్తరులకు, ఆంధ్రాసుగారికిని, సభా అధ్యక్షులకును నమస్కారముల నర్పించిరి. అంతటిలో సభ ముగిసెను.

రాజమండ్రి మహాత్ముని జన్మదినమహోత్సవము

నిన్న మా పట్టణవాసులు మహాత్ముని జన్మదినోత్సవమును జయప్రథముగా జరిపిరి. పట్టణమం డెల్లచోట్ల నూలునడుకు వారికి ఎక్కువ. అవకాశముండునట్లు యాక్రింది స్థలములలో రాత్తుములును, ఏకులును ఉంచబడెను.

- (1) ఇన్నీసుపేటలో శ్రీ డాక్టరుగురుమూర్తిగారి యింటినద్ద.
- (2) “ శ్రీ డాక్టరు రామారావుగారి యింటినద్ద.
- (3) నాడబ్బాకునందు శ్రీ బంగారు రాఘవయ్యగారి యింటినద్ద.
- (4) మంగళవారపు పేటలో కందుల వీరరాఘవస్వామి నాయుడుగారి యింటినద్ద.
- (5) తాలుకా కాంగ్రెసు కార్యాలయమునందు.
- (6) ఆర్యాపురములో గోదావరి గట్టననున్న ఆశ కేతనమునందు.
- (7) దేశీయవిద్యాలయమునందు.
- (8) గుండువారిపేటిని వైశ్య నేవాస కము (శ్రీలకు.)

మా పట్టణ పారిశుధ్యసంస్థ సాలస బాపనయ్యగారును, గురుమూర్తిగారును పట్టణ ప్రాసాదేసి గా మండి బీదలకు సుమారు తదితర

గాంధీశరణాలయ ప్రవేశముహూర్తవస్తు

ఆంధ్రానుగారి ఉపన్యాసము

ఈనెల రెండవతారిన ఉదయము 7 గంటలకు ఆంధ్రాను మహాశయనిచే గాంధీశరణాలయ ప్రవేశముహూర్తవస్తు జరు పబడెను. ఇది బీదలకు వసతిగృహముగ నుండును. ఆవశ్యకం ట్రాబు రోజులలో మునిసిపాలిటీవారు నాలుగేల రూపాయల లాభమును తీసి, ఆలాభమును శరణాలయమును గట్టుటకుగా ను పువయోగించిరి. మాపట్టణ చైర్మనుగారు రగు మల్లిరారాశ్రీ, సాలస బావనయ్యగారు ఆంధ్రానుగారి నీభవనమును తెలుప మ ని కోరుటకు ముందు శరణాలయవృత్తాంతమును సంపూర్ణముగా విన్నవించిరి. పిమ్మట ఆంధ్రానుగారు భగవంతుని పేరట, మ హాత్ముని స్మారకచిహ్నముగా ఈభవనమును బీదలకోరకు తెలుచు చున్నానని చెప్పిరి. తరువాత వారు యిట్లుచెప్పిరి. ఈ ఉదయ ము సునమందరము ఈ అందమున బహుమానమును గాంధీమహా త్మునికి యిచ్చుటకును, వారియొడ మనకుగల ప్రేమను చూపుటకు నచ్చియుంటిమి. మీపేరట, మీపట్టణమునుండి భక్తిపూర్వకమ గు మన దీవనలను, ఆయనకు పంపుటకు మీఅనుజ్ఞ కోరుచున్నా ను. అంతియేకాక ఆమహావహుని ఆరోగ్యమును కాపాడి, ఇం కను పెక్కుసంవత్సరములు దేశసేవలో నిమ్మగ్నమై నుండునట్లు చేయుమని ఆ ప ర మా త్ము ని ప్రార్థిం తము." పిమ్మట అట్టి వ స తి గృ హ ము ను అంత తక్కువధరతో బీదల యుపయోగార్థము నిర్మించినందు లకు మునిసిపాలిటీవారిని, మునిసిపల్ సంఘసభ్యులను ఆం డ్రానుగారు స్తుతించిరి. పిమ్మట ఆ వసతిగృహమును సరిగా నుపయోగపడుటకు ఒక మాచనను, ఒక సలహాను గావించిరి. పనిచేయువారికి ఆ హా ర మ ని వారు సిద్ధాంతరూపకముగా చెప్పిరి. కుంటివారికిని, గ్రుడ్డివారికిని దానముచేయవచ్చుననియు, పనిచేయుటకు కట్లు, కాట్లు కలవారిచేత పనిచేయించవచ్చుననియు, అట్లునచ్చిన ప్రతిమనిషికి ఒకరూప్యముయిచ్చి నూలు తీయించ మనియు ఆంధ్రానుగారు సలహానిచ్చిరి. అంతియేగాక ప్రతి వారిని సోమరిపాతులుగా, ముష్టివారిగా చేయవద్దని వారు ప్రార్థించిరి. మునిసిపల్ సంఘసభ్యులకు యీ క్రిందివిధమున సలహానిచ్చిరి:— నేను యింకొకవిషయమును చెప్పదలచుకొంటిని. మునిసిపల్ సంఘసభ్యులతో నేను అలోచించలేదు. కాని నామాటలను వారు వ్యావహారికముగా స్వీకరింతు రని నాకు నమ్మకముగలదు. మునిసిపల్ సంఘములయొక్క ముఖ్యపని పట్టణమును శుభ్రముగానుంచుట. నన్ను తీసుచిన చో నే నీ ఉ ద య ము చూ చి న స ం గ ఠు ల ను చూచినట్లు చెప్పకోరుచున్నాను. నేను చూచినదేమన ఒకరు కాదు, యిద్దరుకాదు పలువురు గోదావరీవద్దనునే, ప్రవాహ మునకు 10 అడుగులదూరములోనే కాలకృత్యముల దీర్చికొని, దగ్గరనున్న స్థలతో శరీరమును శుభ్రపరచుకొని, తిరిగి వారే అనిటినే చేతులారా త్రాగుటచూచితిని. ఇది చాల భయంకర మగుస్థితి. మనము చేతితో తీసిపారవేయుటకు జంతు కల్మష మును నోటితోనికి పోనిచ్చుచున్నాము. మీ పట్టణము డెల్టా ముఖములోనున్నది. 60 వేలప్రజలు మీ పట్టణములోను, 10 లక్షల ప్రజలు మీ డెల్టాలోను కాపురమున్నాగు. ఇట్టినిటిని త్రాగి కలరాను అభివృద్ధిచేయుచున్నాడు. మీ పట్టణవాస్తవ్యుల దురభ్యాసములవలన డెల్టాప్రజలు కలరామొదలగు రోగములకు లోనగుచున్నారు. అంతమంది ప్రజల యిట్లు బాధ పెట్టుట అధర్మము. కనుక తక్షణమే, రేపే, మునిసిపల్ సం ఘమువారు సభచేసి, వైపులనుపెట్టుచుని ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించి దొరతనమునకు పంపుడు. దొరతనమువారు వివనితో గవర్నరునకు ఆ తీర్మానమును పంపుడు. ఆయననువనితో చెన్నపురిపోయి వారికోరికయెనుట ధరాజాగామార్పొందు. అదిగాక 1925 సంవత్సరములో మీ పట్టణ ము నిట్లుంచుట దొరతనమువారికి లజ్జాకరమని గవర్నరుగారికి తెలియజేయుడు. దొరతనమువారు చేయుపని నటుయొంచి మీపట్టణ డేమునునకై మీరు కొంత శ్రద్ధ తీసికొనవలసి యున్నది. మీప్రజలను గోదావరి గట్టులను శుభ్రముగా నుంచు నట్లు ప్రబోధము గావించుడు. నిన్నరాత్రి నేను గోదావరి పక్కన కూర్చునియుండగా నాకు భగవంతునియొక్క స్పృహదర్శ రూపము నాకు గోచరించునట్లయ్యెను. అట్టి పుణ్యనదిని కాపా డ ప్రార్థించుచున్నాను. ఇంతియేకాక వీధుల తుడుచువారు, పాకీవాండ్లు మీ తల్లులని తలంపుడు. మనము 4 నెలల, 8 నెలల వసోడ్లగా నున్నప్పుడు చువశోలి మన అశుభ్రముల నన్ని టిని పారచైచి మూలశుభ్రముగా నుంచును. అట్లే పీదలను మీపట్టణమును శుభ్రముగా నుంచుచున్నాడు. కనుక మీతల్లు లను చూచునట్లే పీదలకుడ ప్రేమతో చూడుడు. వారు కాపురముండుటకు చగన యిండ్లను కట్టింపుడు. ఫిమ్మట ఇట్టి

అవకాశ మిచ్చినందులకు, వారిని గౌరవించినందులకు నమస్కృ తు లర్పించి ఉపన్యాసమును ముగించిరి.

డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు ఆంధ్రాను గారికి నమస్కారము లర్పించుచు నిట్లు చెప్పిరి: "మేము మంచినీటికోరకై, వైపులకై చిరకాలమునుండి ప్రయత్నించు చున్నాము. కొంతకాలము మాపట్టణ పెద్దలు మాకు వ్యతిరేక ముగా నుండిరి. ఇంతలో యుద్ధము వచ్చెను. దీనికోరకై పోగు చేయబడిన డబ్బు దొరతనమువారికి అప్పుగా నియ్యబడెను. తిరిగి యావశ్యక వైపులకోరకై తీవ్రముగా పని చేయు చున్నాము. మాసంఘము వైపులు కావలెనని కోరుచున్నది. కాని మాసంఘసభ్యులు దొరతనమువారు నూచించిన రేట్లు ప్రకారము పన్ను వేయుట కిష్ట పడుటలేదు. విజ్ఞాపనలవలనను, పట్టి తీర్మానములవలనను పని జరుగునని తలంచుట వట్టి వెర్రి. మంత్రాలకు చింతకాయలు రాలవు. వీధుల తుడుచు వారి విషయములో, పాకీవాండ్ల విషయములో 1922 సంవ త్సరములో తల్లాశ్రగడ ప్రకాశరాయుడుగారును, కందుల వీర రాఘవస్వామిగారును, నేనును చాల పనిచేసితిమి. వీధివీధికి తిరిగి నుమారు మూడువేల రూపాయలను ప్రోగుచేసితిమి. ఈసామ్మకు, గాంధీశరణాలయమున కు పయోగించిన సామ్మకు పెట్టి "గాంధీపేట" యనిపేరుపెట్టి వారి కోకపేట ను కట్టించి యిమ్మని మేము మునిసిపల్ సంఘమువారిని కోరితి మి. కాని మాకోరికను వారు నిరాకరించిరి. వారిప్పుడు కాపు రమున్న పేట, వారు నివసించుచున్నయిండ్లు శుభ్రముగా నున్న పని కాని, ఆరోగ్యకరముగా నున్నవని కాని నేను చెప్పలే ను. ఇప్పుడు ఆంధ్రానుగారు చెప్పిన ఉపన్యాసములో గవ ర్నరుగారికి స్వాగతపత్ర మిమ్మని చెప్పినట్లు కొంతకాల అర్థము చేయుచున్నాడు. ఇట్టి అర్థములకు అర్థములేదని నేను చెప్పచు న్నాను. వారుట్లు చెప్పలేదు. అది సారపాటు. అట్టి అర్థమున కొంతమాత్రము అవకాశము లేదు."

ఉపన్యాసానంతమున ఆంధ్రానుగారినికలిసికొని గవ ర్నరుగారికి స్వాగత మిమ్మనియూ మీఅభిప్రాయముని నేను ప్రశ్నింపగా కాదనియు, తామట్లు చెప్పలేదనియు నెలవచ్చిరి. వి. యల్. శాస్త్రిగారుహాడ ఆంధ్రానుగారితో ఈవిషయ మునుగూర్చి ముచ్చటించిరి. శాస్త్రిగారు వేసినప్రశ్న లివి: (1) ఈ ఉదయము మిరిచ్చిన ఉపన్యాసములో రాజమండ్రి ముని సిపాలిటీవారిని నీటివసతినిమి తము గవర్నరుపేంటువారిని ఖం డితముగా గ్రాంటునడుగుమని మీరుసలహానిచ్చియుంటిరి. గ్రాం టు కోరుటకును, గవర్నరుగారికి స్వాగతపత్ర మిమ్మనియయ మున ఏమైన సంబంధము కలదా!

జవాబు! ఆంధ్రానుగారు "నాకు రాజకీయవిషయము లతో సంబంధము లేదు. నామహోద్యోగము మానవకోటియొ క్క నేవయే. రాష్ట్రరాజకీయముండి పట్టణాభివృద్ధికోరకై కొంతసామ్మకు కోరమనియే నావాంఛ."

ప్రశ్న (2) గవర్నరుగారికి స్వాగతపత్ర మర్పించు విష యము రాజకీయసహస్య కాదా!

జవాబు: అవును, రాజకీయసహస్య అనియే నాఅభిప్రా యము. రాజకీయ విషయములలో పనిచేయుటకు నాకెంతమా త్రము ఇష్టము లేదు. నేను చెప్పిన మాటలకుకూడ అట్టి అర్థ మియ్యగూడదు. ఆసనుస్యను మీలోమీరే అటోయిటో తేల్చు కొనవలెను

ఇండియను బ్యాంకు

పెద్దెంబరు మాసాంతము సరికి ఆంధ్రప్రదేశ్ములు.

ఖర్చులు.	రూ
చెల్లింపబడిన కాపిటలు	1279280 0 0
నిలువనిధి	686000 0 0
డిపాజిటులు	9595818 5 4
బిల్లు పెరుకొల్పా	82521 7 1
ఇతరఖర్చులు	280506 2 4
మొత్తం.	11878575 14 9
ఆస్తి.	
ఆగ్రరైజాకాబడిన పెట్టుబడి	8926694 15 1
బ్యాంకుభవనములు	106998 15 8
డెడుస్థాన	42117 12 9
రావలసిన బిల్లు	82521 7 1
ఇతరములు	681868 1 0
బ్యాంకురులనద్ద నగదు	2078374 11 7
మొత్తం.	11878575 14 9

పీరు శవమును వెల్లగించవలను

మహామ్మదీయుల డిప్యూటీమను కలకత్తా మేయరును సందర్శించుట

మేయరు ప్రత్యుత్తరము

కలకత్తా, అక్టోబరు 6:—కలకత్తా న్యాయమార్శిట్టునం దు భూసాఫితముచేయబడిన మహామ్మదీయ పీరుయొక్క కళి బరమును బెకలింపవలదని గోరుచు తొమ్మిండుగురు సభ్యులుగ గల నౌక మహామ్మదీయుల డిప్యూటీమను నిన్ను కలకత్తా కార్పొరేషను మేయరును సందర్శించెను. కలకత్తా కార్పొరేషను యొక్క తీర్మానమును కొట్టివేయుటకుగాని, త్రోసివేయుటకు గాని వారి కధికారములేదని మేయరు సమాధానమిచ్చెను. కాని యీ విషయమై మహామ్మదీయులకు గల భావములను ఎరు గుర్తించిరి మేయరు దెల్పెను. కార్యక్రమాంశమునందీ తీర్మాన ముండుటచే దానిపై చర్యజరుగుటకు సౌకర్యముల నీయవలసి యున్నదని దెల్పెను.

కార్పొరేషను సమావేశమందు తీర్మానముపై చర్యజరుగు వరకు ఒకటిరెండు వారములు నిరీక్షించెదనని ప్రధాన కార్య నిర్వాహకాధికారి నుడివెను. పీరు న్యాయమార్శిట్టునందు పాతి వేయబడి సుమారప్పటికి ఒకసంవత్సరము గావచ్చినది. శవమును అచటనుండి తీసివేయటకు నీయబడిన రెండుమాసములకాలము యీనెల 15 వ తేదీతో అంత్యమును. తదనంతరము శవమును వెల్లగించు భారము ప్రధాన కార్యనిర్వాహకుని పైబడును. కాని అక్టోబరు 21 వ తేదీన కార్పొరేషను సమావేశమందు తీర్మాన ముపై చర్యజరుగువరకును వేచియుండెదనని కార్యనిర్వాహ కాధికారి నిన్ను దెల్పెను. (అ. ప్రె.)

బల్లారి మ్యునిసిపాలిటీ

1924-25 పరిపాలనానివేదికము

1924-25 సం॥ము బల్లారి మ్యునిసిపాలిటీ పరిపాలనా నివేదికముపై ప్రభుత్వమువారు తీర్మానముచేయుచు ఆర్థికముగ వ నూశ్లలో నభివృద్ధిలేదనియు, సరిగా సకాలమునకు మ్యునిసిపా లిటీకి రావలసినడబ్బును వసూలుజేయుటవల్లనే తత్పరిపాలనము జరుగలేదముగ జరుగుననియు దెల్పుచున్నారు. మ్యునిసిపలు ప నివారల సహకారసంఘము తృప్తికరముగ బనిజేసెనని తెల్పుచు న్నారు. కావలసిన డబ్బు లేకపోవుటవలన పట్టణమునందు అభి వృద్ధికార్యము లెక్కువగ జరుగలేదు. ఈమ్యునిసిపాలిటీలో ఆ రోగ్యపరిస్థితులు తృప్తికరముగ లేవు. ఇంత పట్టణములో నూ టికి 27 ఇండ్లలోమాత్రము మరుగుదొడ్లు గలవు. ప్రైవేటుస్కూ వెంజింగువలన కొంకిపురుగువ్యాధి తగ్గు పని ఆరోగ్యశాఖాధికారి దెల్పుటవలన అవిషయమై యొక్కవశ్రద్ధ జూపవలెనని ప్రభు త్వమువారు దెల్పుచున్నారు. మంచినీటిపై స్కీము అను లులోనున్నది. త్వరలోనే బల్లారి మ్యునిసిపాలిటీకి ఎలెక్ట్రిక్ దీపము వచ్చునటుల దెలుపబడినది. బాలరకును బాలికలకును గూడ విద్యాభివృద్ధి సౌకర్యములు జరుపవలసియున్నవి.

* * *

భీమునిపట్నం మ్యునిసిపాలిటీ

ఈ మ్యునిసిపాలిటీ 1924,25 పరిపాలనా నివేదికము పై ప్రభుత్వపు టుత్తరపుణాడ మొత్తముమీద కొంతవరకు తృ ప్తికరముగనున్నట్లును, ఇంకను అభివృద్ధికవకాశ మున్నట్లును దెలుపబడినది. ఈ సంవత్సరము 1922 నవంబరులో వచ్చిన తుపానువలన గల్గిన నష్టమును మరమ్మత్తుచేయుటకు 6960 రూ పాయలయ్యెను. ఇందు ప్రభుత్వమువారు 3780 రూ॥లు గ్రాంటు నిచ్చిరి. ఈమ్యునిసిపాలిటీయందు వనూళ్లు బాగుగా జరిగినని యే తెలుపబడినది. అయినను ఇంకను 1898 రూ॥లు పన్ను లు వసూలు గావలసియుండెను. పురనిర్వాహిధానము లేవియు ను విచారణలోలేవు. ఈ సం॥ము 10 దీపము లెక్కువ చేయ బడెను. మ్యునిసిలు ప్రాథమిక పాఠశాల లెనిమిదింటిలోను మూ డు నిమ్మజాతులకున్నవి. ప్రాథమిక విద్యాభివృద్ధిని గూర్చి పుర పాలకసంఘమువారు విచారించుచున్నారు. మ్యునిసిపలు హై స్కూలులు పనిజేయుచునేయున్నది. దొడ్డుపడించుపనిమాత్రము నష్టముమీదనే జరుగుచున్నది. దానిని స్వయంసహాయముగ నుండునటుల జేయవలెనని ప్రభుత్వమువారు దెల్పుచున్నారు.

మదరాసు కార్యరేఖలు

తపాలా నోటీసు:— కొలంబో విడుదల మారిన సునకు పోయేటపా 10 వ తేదీ సాయంకాలము 6-25 గ వరకు జనరల పోస్టాఫీసువద్ద ఉన్నట్లు తెలుపుతున్నది.

గ్రామ కచేరీలసభ:— చెన్నై రాష్ట్ర గ్రామకచేరీల సభ 18 వ తేదీన సేలములో సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారి అధ్యక్షత క్రింద జరుగును. గ్రామ మునసబుల జీతము తగ్గించుటను గూర్చి చర్చింతురు.

నల్లమందు దొంగతనము:— బొంబాయి రాష్ట్ర మునుండి 50 పానుల నల్లమందు రూ. 4000 విలువగలది పట్టుక పోయిన కోజామహమ్మదు అనువాని బి. డివిజను పోలీసులు సముద్రం వెళ్లినట్లు తెలుస్తున్నది.

జిల్లా కౌన్సిల సమావేశము:— కార్యదర్శి యిల్లువ్రాయుచున్నాడు:— మదరాసు జిల్లా కౌన్సిలు సమావేశం 8 వ తేదీ సాయంకాలము 5-30 గంటలకు మహాజనసభ మందిరమున జరుగును. సభ్యులెల్లరు విచ్చేయవలసియు, కార్యక్రమము:— (1) జిల్లా కౌన్సిల సమావేశము జరుగును. (2) తమిళనాడు సభకు అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుట. (3) పాట్నా తీర్మానములు. (4) ఇతరవిషయములు.

రాకపోకలు:— ఇ. మాక్ బి. సి. ఎస్. గారు ఫారస్టు కన్సల్టేటరు టైరుమనుగారు, జిల్లా సర్జను మెహతాగారు డి. బి. టి. ఎక్. శివభానంపెట్లగారు, నేడుదయము వచ్చిరి. సర్. ఆర్. వెంకటరత్నంనాయుడుగారు నిన్నవచ్చిరి. హాస్పెను ఇమాముగారు బారిష్టరు, పాట్నా శుక్రవారము నాడు వచ్చిరి.

గౌ. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు నేడు బొంబాయి పోయెదరు.

ఇ. బహదూరిజి ప్రేమను ఇన స్పెక్టరు జనరలుగారు నేడు ఉదయము వచ్చిరి.

ఎన్నిక తగవులు:— కీల్సన్ డివిజను యెన్నికల సందర్భమున చెంగల్వరాయను ఇ. ఎల్. అయ్యరు కె. వి. కుప్పరావు, నరసింహయ్యరు మరి అర్జున్ పై పెట్టిన కేసులో ప్రతివాదుల ఆక్షేపణలను గూర్చి ఎగ్జిక్యూటవ్ పోలీసుకోర్టులో డా. కె. పాండే గారు తీర్పు జెప్పిరి. ప్రతివాదులు బలవంత పరచి టిట్లు గైకొనిరిని ఫిర్యాది ఫార్మిట్టెగా, ఆయన సేరాలో పంజేయుటకు కాలము మించిపోయినదనియు, కమిషనరుగారి ఆనుజ్ఞ లిడయవలయుననియు ప్రతివాదులు చెప్పిరి. న్యాయమూర్తి వారివాదము నంగీకరింపక కేసు రేపటికి వాయిదావేసెను.

మునుస్వామినాయుడుగారు (ఎం.ఎల్.సి)పై కేసు చిత్రూరులో వకీలగు బి. మునుస్వామి నాయుడు (ఎం. ఎల్.సి) గారు తనసమాస్తా పారబాటు కేసుకువలన రెండవ అసీలును డిక్రీనుజేయించి వృత్తిధర్మమునకువ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించెనని ఒక క్లయింటుపెట్టిన కేసు, నేడు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారు బీన్సీగారు విచారణజేసి మునుస్వామినాయుడుగారు నిందాస్థులుగారని తీర్పుజెప్పిరి.

తీర్పు:— నేరములన్నియు గూడ గుమాస్తాయొక్క అశ్రద్ధను మాత్రమే రుణాభివృద్ధియనున్నవి. వకీలుగారు అన్ని విషయములలో గుమాస్తా అశ్రద్ధవలన పార్టీలకు నష్టముకలిగిన బాధ్యత వహించుట న్యాయమే కాని ఇంగ్లాండులో కోర్టు యందు, ఈ కోర్టులో యిదివరకు జడ్జిలును, అశ్రద్ధ యెంత దూత్రము వృత్తిధర్మ విసర్జనము కానేరదని తీర్పుజెప్పియుండిరి. కావున యిప్పుడు విచారించవలసిన కేసులేదనియు, మునుస్వామినాయుడుగారు వృత్తి ధర్మ పాలన కేసు యుల్లో పములేదనియు మేము చెబుట గలము.

విరేచన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0

రాత్రి యొకమాత్రము నేవించిన తెల్లవారి రెండువిరేచనములు కాగలవు. వికారము పెత్తములేదు. నేపాళము చేర్చబడలేదు.

అమ్మతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

మదరాసు కార్యరేఖలు

పరిపాలనానివేదికపై విమర్శ

మదరాసు కార్యరేఖలు సాధారణసభ నిన్నసాయం కాలము జరిగెను. 1924 పరిపాలనా నివేదిక మిగతాభాగము చర్చించబడెను. రా. బి. డి. తణికాచలం చెట్టిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. కమిషనరుగారు వచ్చియుండిరి.

కె. న్యాయరావుగారు, వినుమానువద్దనున్న ప్రైవేటు కూలీల కొంపలు యీమధ్య వ్యవసాయ కౌటకపోయినవి. వారికి కమిషనుల యిబ్బందికలగుంత కమిషనరుగారు తగిన శ్రద్ధ వహించవలెనని, ప్రతిపాదించిరి. వారికొంపల గాపాడువిషయమున చేరువనున్నట్లు నాక్రమింపవలెను. ఆఫీసు ప్రభుత్వమువారి దగుటచే కొంతకాలముపట్టును. ఆ విషయమంతయు కమిషనరుగారికి వ్రాసి తెలిసికొనవలెనని అధ్యక్షుడు చెలిపెను.

పాఠశాలల సూపర్వైంటెంట్లు

నిర్బంధ విద్య ప్రవేశపెట్టిన విస్తీర్ణమునందు గల 70 పాఠశాలలను ప్రస్తుతమున్న సూపర్వైంటెంట్లు ఒక్కడు తణికి జేయలేదు కావున వేరొకని నియమింపవలెనని డా॥ స్వామినాథనుగారు ప్రతిపాదించిరి. రేటుపేయరులకు విద్యారూపమున తగిన ప్రసఫలము ముట్టకున్నదని యాందోళన గలదు. కావున సమర్థులగువాని మదరాసు ఎడ్యుకేషనుల సర్కిసునుండి తెచ్చి రూ. 250-255-500 చొ॥ వేతనమిచ్చి రూ. 50 గుర్రపు బగ్గీ ఆలెవెన్న ఇచ్చి నియమించవలెను. సామి వెంకటాచెలం చెట్టిగారు బలపరచిరి.

సూతనముగా వేయబోవువాని ప్రస్తుతమున్న వానిపై అధికారిగా వేయదురాయని వ్యాసరావుగారుగ ప్రస్తుతమున్న వానికన్న నెక్కువ సమర్థుడగువాని నియమింప అవసరముగలదని వెంకటాచెలం చెట్టి హమీదుఖాను గాల్గిరి. ముందు వచ్చేవాడు యిప్పుడున్న వానికన్న నెక్కువ యోగ్యుడా కాదా యని యిప్పుడు విచారించరాదని అధ్యక్షుడనెను.

ప్రస్తుతమున్న ఉద్యోగిసమర్థుడే అనియు, ఆయన విద్యాసంఘమునకు చాల సహాయము జేసెననియు, ప్రాథమిక విద్యాలయముల తణికిజేయుట కాలము గ్రాడ్యుయే టగుటచేత అనుభవముగలవా డగుటచేతను సమర్థుడైయినియు, ఆతనికి సహాయముగ రూ.75నుండి రూ.150 వేతనముగల అసిస్టెంటును నియమించవలెననియు వ్యాసరావుగారు పలికిరి.

డా॥ మల్లయ్యగారు ప్రస్తుతపు ఉద్యోగి పని సరిగాజేయలేదని కొన్ని నిదర్శనముల చెప్పిరి. కొంతకాలము వేచియుండవలెననియు ఈలోపుగా నాతనికి అసిస్టెంటును నియమింపవలెననియు వ్యాసరావుగారు సవరణ ప్రతిపాదించిరి. ధనపాలుమదల్గారుగారు బలపరచిరి. ఇప్పుడున్నాతను గూడ నూతనోద్యోగమునకు దరఖాస్తు పెట్టవచ్చునని నజీఫ్ ముదల్గారుగారి ప్రశ్న పుత్రువుగా అధ్యక్షుడు చెలిపెను.

డా॥ విజయరావులు, హోర్తుగార్లు, స్వామినాథనుగారి ప్రతిపాదనను బలపరచిరి. ప్రాథమికవిద్య బాగుపడవలెనన్న సమర్థుడగువాని నియమించవలెను. ఎక్కువజీత మిచ్చినగాని మంచి వారు దొరకరిని హోర్తుగారు చెలిపిరి. పిమ్మట వ్యాసరావుగారు తమ సవరణ సుపసంహరించుకొనిరి. కాని నూతనోద్యోగి వేతనము రూ. 250-255-400 ఉండవలెననియు, ప్రభుత్వోద్యోగమునందు లేనివారినిగూడ చేర్చుకొనుటకు పిలుగా “మదరాసు ఎడ్యుకేషనుల సర్కిసులోని వారిని” అనుపదములు తీసి వేయవలెననియు సవరణ ప్రతిపాదించిరి. సుందరరావు నాయుడుగారు బలపరచిరి. వ్యాసరావుగారి సవరణలో గూడ తీర్మాన మంగీకరింప బడెను.

పరిపాలనా నివేదిక

మిసెస్ హన్నాను అంజిలోగారు నివేదికను గూర్చి ప్రధమమున మాట్లాడెను. ప్రభుత్వమువారు రైల్వే కంపెనీలు మున్నగు మితస్థల విధాన మవలంబించుచుండ కార్యరేఖలు వారు క్రిందు మీదు గానక ఖర్చుపెట్టుచున్నారనియు, రోడ్లు మరమ్మత్తు యేమియు ఉపయోగకరముగ లేదనియు, ఆరోగ్య కాభాధికారులు సరిగ పనిజేయలేదనియు, రామస్వామి మదల్గారుగారు పురుళ్ల ఆస్పత్రయందు చాల మంది బిడ్డలు చనిపోచున్నారనుచోయీ బాధ్య మధికమగుచున్నది. కార్యరేఖన ఉద్యోగులూ శ్రద్ధవహించలేదు అని ఆమె పత్రెను.

సగరపాలన బాధ్యత కార్యరేఖను ఉద్యోగులయందే గాక కాన్సిలరులపై గూడ నున్నదనియు, ఉరక ఉద్యోగుల నిందించి లాభములేదనియు కె. వ్యాసరావుగారుచెప్పిరి. కాన్సిలరుల పనిలో లోపముగలదని కొంద రనుకొనుచున్నారు. సభ వారు ఆవత్సరము 67 సభల జేసిరి. పన్నులు, ఆర్థికసంఘముల వారు 2,600 అప్లికేషన్లు 260 అప్లికేషన్లు పరిష్కరించిరి. పన్ను

లెచ్చగుటకు కాన్సిలరులే వా! ధ్యం లు. 1923 నాటి వారు వచ్చిన పన్ను లెక్కలు పన్ను లు రెండింటిలూ హెచ్చిపోయింది. మరణసంఖ్య హెచ్చుటకు నేడరికమే కారణము. పేడరికము తొలగించినది. ఆరోగ్య కాభాధికారి యేమియు జేయలేదు. అన్నిటికన్న హెచ్చుగా స్వలాభాపేక్ష గొప్ప ప్రతిబంధకముగ నున్నది. మార్కెటులందు, సినీమాలయందు, పార్కులయందు దురవస్థయము హెచ్చుటకు సభికారుల స్వలాభపేక్షయే కారణము. పీపుల్స్ పార్కులో నాటకకాలలేచినది. మార్కెటులవియు కార్యరేఖనువారు పశచరచుకొనవలెను.

ప్రభుత్వమువారు కార్యరేఖను విషయములందు శ్రద్ధ వహింపలేదనియు, వీరువేసిన తీర్మానములకు, స్కీములకు వెంటనే జవాబియ్యకున్నారనియు, అందుచే సూతన కమిషనరుగారు చెల్లినట్లు కార్యరేఖను విధానము మార్చుకొనవలసినదనియు, ప్రభుత్వము వారి బ్రాహ్మసర్దుకాఖను మార్చవలసియుపదనియు వ్యాసరావుగారు చెప్పిరి. 80 రోజుల కమిషనరుగారు అట్లు వ్రాయుట బాగులేవనెను. చక్రయ్యగారు చెప్పినట్లు అధికారమును కలిగియున్న నుపయోగింపరాదుగాని ఉపయోగించినపుడైన వివక్షణ జ్ఞానముండవలెననెను. నేడుగోపాల చెట్టిగారు భోజనపదార్థములు చెడిపోకుండ తణికిజేయించుచుండవలెనని కమిషనరు గారిని కోరిరి.

వాగ్దాదము

జి. వెంకటసుబ్బారావు చెట్టిగారు, యిప్పటి దుస్థితికి జన్మి సుతమువారే కారకులని నాడు విజయరావులుగారు నడిపిన దానిగూర్చి ముచ్చటించిరి. అధ్యక్షుడు అనవసరముగ ప్రసంగమునకు సమయము కాదని నను వినలేదు. జన్మి సుతమువారు ప్రభుత్వోద్యోగులు, మంత్రులు కాన్సిలరులు అందరు జేయు అన్యాయములను, అక్రమములను పేర్కొనెను ఒక బస్సును వాయకుడు తనఅల్లుని రాజమండ్రిలో తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షునిగ నియమించిన విషయము చెల్లెను. ఇట్లు మాట్లాడుట జన్మి సుతమువారి కిష్టములేదందున “అనందర్థమని” కేకలువేసిరి. స్వరాజ్యయులంతకన్న యెక్కువగా కేకలువేసిరి. ఇరుపక్షములవారి కేకలధికమయ్యెను.

పిమ్మట సుబ్రహ్మణ్యం చెట్టిగారు కమిషనరుగారిచర్యను విమర్శించుచు, కార్యరేఖను ఉద్యోగులకు కమిషనరు కిచ్చించ జూడగా కాన్సిలరు అడ్డుకొనెనని చెల్లెను. కమిషనరుగారు అయితమును ఉడవారింపగోరగా తాను పేరుల జెప్ప నుద్దేశం లేదనెను. ఇంతలో సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారులేచి మరి కొన్ని నిదర్శనముల జెప్పగొడంగెను. అధ్యక్షుడు అదిత్రోవై తరములకు సమయముకాదని కానించెను.

డా॥ ఆశీర్వాద నాడరుగారు రోడ్లు మరమ్మత్తు, ఆరోగ్య యేర్పాటులు బాగులేవని విమర్శించిరి. హమీదు ఖానుగారు, రివిన్యూకాఖను సరికాడవలసి యున్నదనియు, భూమిలో మురికికొల్లలు యేర్పాటుపట్టిన ఆనారోగ్యము ప్రబలుచున్నది. అది గి యేండ్లలోనైన ముగియవో లేదో తెలియకున్నదని నుడిపెను.

అధ్యక్షుడు:— ఇందువిషయమైన అనగా రూ. 19 లక్షల ఖర్చునకు డా॥ మల్లయ్యగారే బాధ్యులు.

డా॥ మల్లయ్యగారు:— అధ్యక్షుడే నాడు నా తీర్మానమును బలపరచెను. కుప్ప డొడ్డువిషయమున శ్రద్ధవహించవలెననియు, విద్యావిధానము మార్చుకొని బాతీయవిద్య ప్రవేశ పెట్టవలెననియు, హమీదుఖానుగారు చెప్పిరి.

జేసినకార్యములన్నియు జన్మి సుతమువారే జేసిరి. స్వరాజ్య పక్షమువారు కాని భంగపరచుచుండి రనియు జన్మి సుతమువారు ఉద్యోగులముల కానించు మందురని నిందింతురేగాని నిజముగా స్వరాజ్యయులే ఆపని చేయుచున్నారనియు కొందరు స్వరాజ్యపక్ష కాసనసభ్యులు తమ బంధువులకు వి. ఎం. ఎస్. ఉద్యోగులములకై ప్రయత్నించి రనియు నటరాజ మదల్గారుగారు బలికిరి. అంతట సభలో కలలము పుట్టెను.

డా॥ మల్లయ్యగారు:— నీవు ధర్మాదాయముల బోర్డులో రూ. 900 పని వదలు కొనుము.

వ్యాసరావుగారు:— సర్ పి. శివస్వామయ్యగారు స్థానిక స్వపరిపాలనకాఖలో నుండెనుగాని స్వరాజ్యయులు కారని చెల్లెను.

అధ్యక్షుడు రిపోర్టును ప్రభుత్వమువారి కంప వలెనని ప్రతిపాదించగా నామోదించబడెను. రివిన్యూ ఉద్యోగినియాయముగూర్చి వచ్చినదరఖాస్తుల విషయమై ప్రకటించమని అధ్యక్షుడు కోరగా కమిషనరు యిట్లు చెలిపెను:— 88 దరఖాస్తులు వచ్చినవి. అందు 2, కార్యరేఖను ఉద్యోగులవి, 20 డిప్టీ కలెక్టరులవద్దనుండి, 10 ఇతర ఉద్యోగులముల నున్నవారివి, 89 వక్లేవి, 2 పింఛని గవర్నమెంటు ఉద్యోగులవి, మిగిలినవి. ఇవన్నియు యేర్పాటుగా నుంచి సభ్యులకు బాపవలెనని సుందరరావునాయుడుగారు కోరిరి.

సభ అంతటినో ముగిసెను.

అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ

(పాట్నాలో జరిగిన తీర్మానములు)

(1) చందాపద్ధతిని మార్చవలెనని కాంగ్రెసు సభ్యులలో మిక్కిలి పెచ్చుమంది కోరుటవలనను, ప్రస్తుత సిద్ధితినిబట్టి కాంగ్రెసులో చేరుటకు హెచ్చుమందికి ఆవకాశము కలుగునటులు చేయవలెనని దేశీయులలో చాలమంది కోరుతుంటుటవలనను, కాంగ్రెసు నిబంధనలలో ఏడవ నిబంధనను రద్దుచేసి యాదినవ నిబంధనను చేర్చవలెనని యాసంఘమువారు తీర్మానించిరి.

7 వ నిబంధన (1) 4 వ నిబంధన ప్రకారము ఆ నర్దులు కాని వారును, సాలుకు నాలు గజములుగాని స్వయముగా పడికిన తిన్నని నూలు 2000 గజములుగాని చెల్లించవారునగు స్త్రీలును పురుషులును గూడ ఒక రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునకు చేరిన ఏకాంగ్రెసు సంఘమునందైనను సభ్యులగుట కర్హు లగుదురు. ఏకకాల మందు ఎవరును రెండు కాంగ్రెసు సంఘములలో సభ్యులుగా నుండ గూడదు.

(2) పైని ఉదహరింపజడిన. (1 వ ఉపనిబంధన) నూలుచందాను భారతతంత్రకారక సంఘ (స్పిన్నర్స్ అసోసియేషను) కార్యదర్శిగాని అతనిచే నియమింపబడినవారికి గాని పంపించవలెను. అటుల స్వయముగా పడికిన తిన్నని 2000గజములనూలునుపంపినటుల భారతతంత్రకారక సంఘ కార్యదర్శి పంపిన పర్చిఫీకేటును చూపించిన స్త్రీలును పురుషులును గూడ కాంగ్రెసు సంఘములో సభ్యులుగా నుండుట కర్హు లగుదురు. భా. తం. కా. సంఘమువారు గాని, అనుబంధ సంఘమువారుగాని యీచందానుగూర్చి వ్రాయించిన లేక్కలను, నూలును, రసీదులను భా. కాం. సంఘమువారుగాని, రా. కాం. సంఘమువారుగాని పరిక్షించుటకు హక్కుగలదు. అటుల పరిక్షించుటలో ఏసభ్యుల చందాను గూర్చియైన అక్రమము కనబడిన యెడల ఆసభ్యులనుగూర్చి యియ్యబడిన పర్చిఫీకేటులు రద్దుచేయబడును. అటులు జరిగినపుడు భా. తం. కా. సంఘము వారుగాని, ఆసభ్యులుగాని భారత కాంగ్రెసు కార్య సంఘమునకు అసీలుచేయుటకు హక్కు గలిగియుండురు. కాంగ్రెసు సభ్యుల కొరకు నూలువడుక గోరునట్టి స్త్రీలుగాని, పురుషులుగాని హామీయిచ్చినచో వారికి ప్రతి నియ్యవచ్చును.

(3) సభ్యుని చందా క్రింద నూలు యియ్యబడినపుడు జనవరి నెల 1 వ తేదీతో ప్రారంభమై డిశంబరు నెల 31 వ తేదీతో అంతమైన సంవత్సరమునకు చందా యియ్యబడినటుల జమకట్టవలెను. సంవత్సరము మధ్యలో చేరగోరువారు గూడ 2000 గజములును చెల్లించవలెను.

(4) ఒకటవ ఉపనిబంధనలో తెలుపబడినరీతిని చందాను చెల్లించనివారును, కాంగ్రెసు సభ్యులును, రాజకీయసభలనుజరిగినపుడును కాంగ్రెసుపని చేయుచున్నపుడును ఖద్దరు ధరింపనివారును, ఏసంఘముయొక్కగాని ఉపసంఘముయొక్కగాని ఏ కాంగ్రెసు కాఖయొక్కగాని ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుటకు ఓటు యిచ్చుటకు గాని, ప్రతినిధిగా ఎన్నుకొనబడుటకుగాని, అట్టి కాంగ్రెసుసంఘ ఉపసంఘసభల కార్యక్రమమున పాలుపుప్పు కొనుటకుగాని అర్హులు కాజాలరు. కాంగ్రెసువారు ఎల్లప్పుడును గూడ ఖద్దరు ధరింపవలెననియే మేము కోరదము. ఎటులైనను వారెన్నడును విదేశీబట్టలను మాత్రము కట్టగూడదు.

(5) ఇపుడు ఈసంవత్సరాంతమువరకు సభ్యులుగా నుండువారందరును క్రొత్తసంవత్సరమునకు చందా చెల్లింపకపోయినను జనవరి నెల 31 వ తేదీవరకును సభ్యులుగా నుండుట కర్హు లగుదురు.

మినహాయింపునరతు:- (ఎ) ఇపుడురద్దుపరచబడిన 7 వ నిబంధన ప్రకారము యిదివరకే సభ్యులుగా నమోదు చేయబడినవారిని గూర్చి యితర విషయములలో లోపమేమియును లేనియెడలను స్వయముగా పడికి గాని యితరులచే విడికించిగాని 1925 నెవ్రెంబరు వరకును చందాను చెల్లించినయెడలను యీమార్పు ఏమియును పనిచేయదు. వారిటుపైని చందాను చెల్లించక

పోయినను యీ సంవత్సరాంతమువరకును సభ్యులుగానే యుండురు. (2) "కాంగ్రెసువారు నిర్మాణవిధానమును మాత్రమే సాగింపవలెను. స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసులో ముఖ్యభాగముగానుండి, కాసనసభలలో కాంగ్రెసు ప్రతినిధులుగా పనిజరుపవలెను. ఆపనినిగూర్చి స్వరాజ్యపక్షమువారే నిబంధనలను చేయవలెను. ఆ పక్షము ఆదాయ వ్యయములను గూర్చి గూడ స్వరాజ్య పక్షమువారే ఏర్పాటుచేయవలెను" అని ఒకపక్షమున గాంధీమహాత్మునకును రెండవపక్షమున స్వరాజ్యపక్ష ప్రతినిధులకు దేశబంధుదాను పండితమోతీలాలు నెహ్రూ గార్లకును జరిగిన ఒడంబడికను బెల్గాంలో జరిగిన 89 వ మహాసభలో కాంగ్రెసువారు స్థిరపరచిరి.

గాని ప్రస్తుత పరిస్థితులలో యీ నిర్బంధము పనికిరాదు. ఇటుపైని కాంగ్రెసు ప్రధానముగ రాజకీయ సంఘముగానే యుండవలెనని యిటీవల జరిగిన సంగతులవలన స్పష్టమైనది.

కావున దేశహితమున కవసరమైన రాజకీయముల నన్నిటిని కాంగ్రెసువారు వశపరుచుకొని నెరవేర్చవలెను. అందులకు ప్రత్యేకకార్యములకిని నిర్ణయింపబడినట్టియు భారత-రాష్ట్రీయ ఖద్దరుసంఘములకు సంబంధించినట్టియు ధనమును తప్ప తక్కిన కాంగ్రెసుధనము నంతయును కాంగ్రెసుసంఘముల నన్నిటినిగూడ కాంగ్రెసువారు ఉపయోగించుకొనవలెను.

కాంగ్రెసులో ముఖ్యభాగముగా నుండియు ధన పరిపాలనము మున్నగు స్వతంత్రాధికారమును స్వతంత్ర వ్యక్తిత్వమును కలిగియుండునట్టి భారత తంత్రకారక సంఘమును గాంధీమహాత్ముడు ఏర్పాటు చేయదలచెను గాన ఖద్దరుసంఘముల ధన ఋణముల నన్నిటిని ఆసంఘ మునకు వశపరుపవలెను.

స్వరాజ్యపక్షమువా రేర్పరచిన సాంప్రదాయ మునకును నియమములకును అనుగుణ్యముగా వారు ఏర్పరచెడు పద్ధతిని విధానమును కాంగ్రెసువారు పరిశీలించి కాలానుగుణ్యముగా చేయు సవరణల ననుసరించి భారత-రాష్ట్రీయ కాసనసభలలో పని జరుగునుండవలెను.

చీనా దేశస్థితి

చీనాలో విదేశీయుల ఆక్రమణమును తొలగించుటకు చీనావారు ప్రారంభించిన సంఘర్షణమున యీసంఘమువారు చీనావారిపట్ల సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు. చీనా వారు స్వాతంత్ర్యము కొరకు ప్రారంభించిన జాతీయోద్యమము నడంచుటకు యిండియా దొరతనము వారు చీనా దేశమునకు భారతీయ సేనాన పంపుట మిగల ఆక్రమముని యీసభవారు గట్టిగా ఆక్షేపించుచున్నారు.

* * * *

అఖిలభారత తంత్రకారక సంఘనియమావళి

(ఆల్ యిండియా స్పిన్నర్స్ అసోసియేషను)

నూలు వడుకుటకు ఖద్దరును వృద్ధిపొందించుటకు ప్రత్యేకముగా ప్రణాళిల సంఘమును ఏర్పరుపదగిన కాలము ప్రాప్తించినది. రాజకీయములు, రాజకీయ పరి నర్తనములు, రాజకీయ సంఘములు, వానికాఖలు, మున్నగు వానివలన వ్యాకులము కానట్టి కార్యక్రమము మొ కటియుండినచో కాని అట్టి అభివృద్ధి కలుగజాలదని యిపుడు స్పష్టమైనది గాన భారత కాంగ్రెసు సంఘము వారి అనుమతితో భారత తంత్రకారకసంఘ మనబడు నీసంఘ మేర్పరుపబడెను. ఈసంఘము కాంగ్రెసులో ముఖ్యాంగమే యైనను స్వతంత్రమును అధికారమును ఏర్పాటును కలిగియుండును.

ఈసంఘమున సభ్యులు, సహాయులు, పోషకులు, అను మూడు తరగతులూ దుందురు. కార్యనిర్వాహక సంఘమున నీదిగవ వివరింపబడిన 9 మందియును విదేండ్ల వరకును సభ్యులుగా నుండురు.

1. గాంధీ మహాత్ముడు
2. మాలావా మోక్షదాసగారు
3. క్రియంత రాజేంద్రప్రసాదగారు
4. క్రియంత సతీశచంద్రదాసు గుప్తగారు
5. క్రియంత మోగలూలు కే. గాంధీగారు

6. నేటు యమునాలాల్ బజాజగారు
 7. సాహేబు ఖురేషీగారు.
 8. క్రియంత శంకరలాల్ బాంకరుగారు
 9. పండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు
- వీరిలో నెహ్రూ, బాంకరుగార్లిద్దరును కార్యదర్శులు.

కార్యనిర్వాహక సంఘాధికారము

అఖిలభారత ఖద్దరు సంఘము చేతను రాష్ట్రీయ ఖద్దరు సంఘములచేతను గల ధనమునంతను యీసంఘ మువారు విశేషముకొనవలెను. ఇపుడున్న బాధ్యతల నన్నిటిని తీర్చివేయుటకును యీధనమును యిటుపైని రాగలధనమునుగూడ పరిపాలించుటకును యీసంఘమున కు సంపూర్ణాధికారము కలదు.

ఋణములు పుచ్చుకొనుటకును, చందాలను వసూలుచేయుటకును, ఫిరాన్సిని కొనుటకును, తగిన హామీ మీద బడులు యిచ్చుటకును, తంతుకరణమును ఖద్దరును వ్యాపింప జేయుటకుగాను తనఖాపెట్టుటకును తాఖా పట్టుటకును, ఖద్దరు సంఘముల సహాయార్థము బడుల్లు విరాళములు ముజరాలు మున్నగువాని నిచ్చుటకును, తంతునిర్మాణమును నేర్పెడు పాఠశాలలకు సహాయము చేయుటకును లేక అట్టి పాఠశాలల నేర్పరచుటకును, ఖద్దరు దుకాణములను పెట్టినవారికి సహాయము చేయుటకును లేక ఖద్దరుదుకాణములను పెట్టించుటకును, ఖద్దరు ఉద్యోగుల కాఖ నేర్పరచుటకును, కాంగ్రెసుకు ప్రతినిధిగా నుండు కాంగ్రెసు సభ్యులు చెల్లించవలసిన నూలు చందాను వసూలుచేసి వారికి రసీదుల (సర్టిఫికేటులు) నిచ్చుటకును, సంకల్పసిద్ధి కవసరమున పనుల నన్నిటిని చేయుటకును, సంఘముయొక్కయు కార్యనిర్వాహక సంఘముయొక్కయు పని సరిగా జరుగుటకు కావలసిన నిబంధనలను చేయుటకును, వానిని సవరించుటకును, ఇపుడు చేయబడిన నియమములలో గూడ నీకముంద వసరములగు మార్పులను చేయుటకును గూడ కార్యనిర్వాహక సంఘమున కధికారము కలదు.

కార్యనిర్వాహక సంఘ సభ్యులలో నెవరైన చని పోవుట, రాజీనామానిచ్చుట మున్నగు కారణములవలన ఖాళీలు కలిగినచో మిగతాకార్యనిర్వాహకసంఘసభ్యులే యితరుల నాప్తానములకు నియమింపవలెను.

కార్యనిర్వాహకసంఘమునకు మొత్తము 12 మందికి మించకుండ నితరులనుగూడ చేర్చుకొనవచ్చును. నలుగురు సభ్యులు హాజరైనగాని కార్యనిర్వాహకసంఘ సభను జరుపగూడదు.

ఎచ్చినవారిలో హెచ్చుమందివోట్లుబట్టియే వ్యవహారములను పరిష్కరించు ముండవలెను.

ధనరూపమున గాని సమరూపమున గాని వచ్చెడు చందాలు, విరాళములు, రుసుములు, మున్నగు ఆదాయమున కంతకును వ్యయమున కంతకునుగూడ సరియైన లేక్కలను వ్రాయించవలెను. మూడు నెలల కొకసారి సమర్థులగు ఆడిటరులచే లేక్కలను పరిక్ష చేయించుమండవలెను. దేశీయులలో ఎవరైన లేక్కలను చూడగోరినచో నిరభ్యంతరముగా చూపించవలెను.

భారత కార్యనిర్వాహక సంఘ కార్యాలయము సబర్కత్తి సత్యాగ్రహశ్రమమునందుండవలెను. కాంగ్రెసు సభ్యులుగా నుండి నూలుచందాను చెల్లించగోరువారు యీక్రింది వివరములతో నూలును భారతసంఘ కార్యాలయమునకే పంపవలెను.

భారత తంత్రకారక సంఘ కార్యదర్శికి, సబర్కత్తి, ఆయా.

నే నిందులో నాకాంగ్రెసుచందాక్రింద నాచే వడుకబడిన...తూకముగల...గజములనూలును పంపిలిని. నేను...కాంగ్రెసు సంఘమున [ఇవట సంఘముపేరు వ్రాయవలెను.] సభ్యుడను లేక సభ్యుడనుగా చేరగోరదను. నావయసు...వృద్ధి...నావిలాసము..... చిత్రించవలెను.

(సంతకము స్పష్టముగా నుండవలెను. స్త్రీయైనచో వివాహితయో కన్యయోగూడ వ్రాయవలెను.)

నూలుచందా చేరగానే కార్యదర్శి నూలు బాణ్యమును, ఖాళీమును పరిక్షించి ర్పిక్షగా నున్నచో, యాదిగవ వివరింపబడిన రసీదును కాంగ్రెసుసభ్యుడు తెలిపిన కాంగ్రెసుసభ్యుమునకు పంపవలెను.

".....గారు భారత తంతుకారక సంఘమునకు రాష్ట్రీయ సంఘమునకు చేరిన కాంగ్రెసుసంఘమున సభ్యుడుగా నుండుటకు సంవత్సరమునకు చందాగా గజముల నూలును పంపించెనని యందుమూలముగా ద్రువపరచడమైనది."

దీని నకలును నూలు పంపిన సభ్యునకుగూడ కార్యదర్శి సంతకముతో పంపవలెను.

కాంగ్రెసు సభ్యులు భారత తంతుకారక సంఘమునకు కాంగ్రెసు చందా క్రింద పంపిన నూలు వివరములను తెలిపెడు ఆవర్తనను భారత తంతుకారక సంఘమువారు ప్రత్యేకముగా వ్రాయించవలెను.

సభ్యులు

తంతుకారక సంఘసభ్యులలో రెండుతరగతులుండవలెను. ఏ, బి.

(1) ఏ-తరగతిలో చేరగోరువారు 18 ఏండ్లు గడచినవారుగా నుండవలెను. ఎల్లప్పుడును ఖద్దరును ధరించుచుండవలెను. స్వయముగా వడికిన మంచీపురి గల ఏకరకము నూలును ప్రతివేలమునకు జేయగజములు సరిగా కోకాధికారికిగాని నియమింపబడిన యితరదోష్యునికిగాని చెల్లించుచుండవలెను.

(2) బి-తరగతిలో చేరగోరువారు 18 ఏండ్లు గడచినవారుగా నుండవలెను. ఎల్లప్పుడును ఖద్దరు ధరించుచుండవలెను. స్వయముగా వడికిన మంచీపురి గల ఏకరకమునూలు సాలుకు 2000 గజములు చెల్లించవలెను.

కాంగ్రెసు సభ్యులతోరకు చెల్లించబడిన నూలు గూడ తంతుకారక సంఘసభ చందా క్రిందనే చెర్చబడును.

సభ్యుల హక్కులు, విధులు

ఏ. బి. తరగతుల సభ్యులందరును తంతుకరణమును ఖద్దరునుగూర్చి ప్రచారము చేయుచుండవలెను.

ఇపుడు ఎన్నుకొనబడిన కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులు 5 ఏండ్లును పనిచేసినపిమ్మట మరల ఎన్నికలు జరిగినపుడు ఏ. తరగతి సభ్యులలో నుండియే కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులను ఎన్నుకొనవలెను. ఐదుఏండ్లవరకును ఈ నియమావళిని మార్చగూడదు. అటుపిమ్మట సభ జరిగినపుడు వచ్చినవారిలో 100 కి 75 మంది క్లి మార్పు సంగీకరించినచో నియమాలను మార్చవచ్చును.

రాష్ట్రములలో 50 మంది సభ్యులు చేరినచో వారు వారిలో ఏ తరగతిసభ్యులలో 5 గురిని భారత సంఘమునకు సలహానిచ్చునట్టి రాష్ట్రీయ ఉపదేశక (ఆడ్వైజరీ) సంఘముగా ఎన్నుకొనవచ్చును.

సహాయులు (అసోసియేట్సు)

భారత తంతు కారక సంఘమునకు సంవత్సరారంభమునందే ఏక మొత్తముగా 12 రూపాయలు చెల్లింపవలెను. ఎల్లప్పుడును ఖద్దరును కట్టవలెను.

శాశ్వతసహాయులు (లైఫ్ అసోసియేట్సు)

సంవత్సరారంభమునందే ఏక మొత్తముగా 500 రూపాయలు చెల్లించవలెను. ఎప్పుడును ఖద్దరును ధరించవలెను.

సహాయుల కందరికిని స్టేటుమెంటులు ఆర్థిక పత్రములు, సభల చర్యలు మున్నగునవి ఉచితముగా పంపించబడును.

భారత తంతుకారక సంఘమున చేరగోరువారు పంపవలసిన దరఖాస్తు

భారత తంతుకారక సంఘ కార్యదర్శికి, సబర్బర్సి.

అయ్యో!

భా. తం. కా. సంఘనిబంధనలను నేను చదివితిని. నేను ... తరగతిసభ్యుడనుగా చేరగోరెదను.

సహాయుడనుగా

.....ను నేను ఇందుతో చందాను పంపితిని. నన్ను సభ్యునిగా చేర్చుకొనగోరెదను.

చిత్తగించవలెను.

విచ్చికతంతుకారకులకు

కార్యదర్శుల కోరిక పైనే నే నీసంగతులను తెలియజేయుచున్నాను.

దరఖాస్తు సమూహా

భారతతంతు కారక సంఘ కార్యదర్శికి (సబర్బర్సి).

అయ్యో

భా. తం. కా. సంఘనిబంధనలను నేను చదివితిని. నేనుతరగతి సభ్యుడనుగా చేరగోరెదను.

(సహాయుడనుగా)

.....ను నేను ఇందుతో చందాను పంపితిని. నన్ను సభ్యునిగా చేర్చుకొన గోరెదను. చిత్తగించవలెను.

2. నూలును సరాసరి సబర్బర్సికే పంపవలెను.

3. నూలుతోగూడ యీవివరములను తెలుపు కాగితమును గూడ పంపవలెను.

(1) కాంగ్రెసు రాష్ట్రము, తాలూకా, సభ్యుని పేరు, విలాసము.

(2) ఏనెల చందా?

(3) (ఎ) నూలు పొడుగు

(బి) నూలు తూకము

(సి) నూలు సంబరు

(డి) నూలుకండె (చిలప) నైజు

(ఇ) ప్రతి రకము

(ప్రారంభ సభలో తమ పేరులను తెలిపిన 200 మందియును గూడ దీనిని గమనింప ప్రార్థితులు.

(మా. క. గాంధీ-ఎంగు యిండియా 1-10-25)

శి. గు. ప్రబంధకకమిటీ సభ

కార్యనిర్వాహక సంఘములో 16 గురు

రాజీనామానిచ్చుట

అమృతసరు, అక్టోబరు 6:-4వ తేదీనుండి ఆకాలీతఖును వద్ద సమావేశమగుచున్న శిరోమణి గురుద్వారా ప్రబంధక కమిటీవారు రహస్యముగా సభలను జరుపుచు నింతవరకు ముగింపకపోయిరి. సభలో వగటివేళను రాత్రులందును మాడ చాలా ప్రాద్దు పోవువరకు జరుగుచున్నవి. చాలావేలేదీన జరిగిన గందరగోళమైన తరువాత సభలో శాంతి నెలకొల్పబడినది. జూబాలునుండి వచ్చిన సర్దార్ అవధిసింగుగారు బయటనున్నవారిని శాంతపరచిరి.

ఆనాడు, గురుద్వారాచట్టును సంగీకరించుటను గురించి యు భాయి ఫేరూవద్ద ఆకాలీలను బయలుదేరదీయుట నిలిపి వేయవలెనని యు, ప్రస్తుతము చర్య దీసికొనకుండలె సనియు మాడ్చు తీర్మానములు ప్రతిపాదించబడినవి. కాని చర్చింపబడలేదు. మొదటి తీర్మానము నిన్న విచారణకు వచ్చెను. సభ ముగియబోవుచున్న సమయమందు గురుద్వారా చట్టును నమలులో బెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు చిత్తుగా నిబంధనలను తయారుజేయువరకు అనగా, నొక నెలదినములవరకు ఆ చట్టునునుగూర్చి విచారించుట నిలిపివేయవలెనని సభలో అధిక సంఖ్యాకులచే తీర్మానింపబడినది. తీర్మానమువార కమిటీలో పార్టీలుపుట్టి కార్యనిర్వాహక సభ్యులు 16 గురు రాజీనామానిచ్చిరి. అందువలన ఉద్యోగాధికారు లందరునుకూడ రాజీనామా నిచ్చియుండుటచే అతివాదపక్షమువారే మంత్రుల సేర్వరచుకొనవలసి యున్నది.

అతివాదుల అధికారము

క్రొత్తచట్టును నమలులో పెట్టుట కిష్టములేని కారణమున రాజీనామ సర్దారులు మంగలసింగు తుర్రయివ్ సింగులు ఇప్పుడు కమిటీలో అధికారములోనికి వచ్చిరని తెలియుచున్నది. ఆకాలీలలో నీమియమై గొప్ప చర్యజరుగు నూచనలు గలవు. అతివాదుల యధికారముతో కమిటీ తిరిగి నేడు సమావేశమైనది గావున భాయి ఫేరూనుండి తిరిగి ఆకాలీలు బయలుదేర దీయబడుటయు; అనసరము వచ్చినట్లయిన వెంటనే చర్యదీసికొనబడుటయుగూడ జరుగునని చెప్పబడుచున్నది. (అ. ప్రె.)

బెంగాలు శాసనసభ

కలకత్తా, అక్టో 6:- బెంగాలు శాసనసభయొక్క మరుసటిసమావేశము నవంబరు 17 తేదీన జరుగును. (అ. ప్రె)

నర్. మోస్లి మూన్ క్రీఫ్ స్మిత్తుగారు

సిన్హ, అక్టో. 6:-నర్ ప్రెడర్క్ వెలుగారు రాజీనామా నిచ్చినందున వారిస్థానే నెంటుజాన్ ఆంబులెన్ను సంఘమునకును ఇండియన్ రెడ్క్రాసు సంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహక సంఘమునకును ఆసంఘముయొక్క మేనేజింగు సంఘమునకును నర్ మోస్లి మూన్ క్రీఫ్ స్మిత్తుగారు అన్యక్షులుగా నియమింపబడిరి. (అ. ప్రె)

టారిఫుబోర్డు విచారణ

కె. బి. ఎన్. కపాడియాగారి సాక్ష్యము

తీగ, తీగమేకు పరిశ్రమకు బాంటీ నీయవలయును కలకత్తా, అక్టో బరు 6:-టారిఫు బోర్డు యెదుట సాక్ష్య మిచ్చుచు, తాము తయారుచేయుచున్న తరగతి వస్తువులపై టన్నునకు రూ 60 లు నిర్దిష్టమును సుంకము వసూలుచేయబడుచున్నదని భారత ఉక్కు తీగ ఉత్పత్తుల కంపెనీయొక్క ప్రతినిధియు, తీగ తీగమేకుల తయారుచేయువారును నగు కె. బి. ఎన్. కపాడియాగారు దెల్పిరి. తీగపై టన్నునకు రూ 30 లు అదనముగ సుంకము విధించవలయునని తరువాత గావించబడిన విచారణయందు టారిఫుబోర్డు సిఫార్సు గాంచెను. ఫేక్టరీని నడపవలసినదని వారు సిఫార్సుచేయ, నడపుటకు వలయు ధనాభావమువలనను తీవ్రముగ విచేళపు పోటీచేతను నడపుట విసర్జింపవలసినవచ్చెను. గ్రీహారు ఉత్పత్తి ప్రభుత్వము ఆర్థికసహాయము గావించెను. ఈ సహాయముచే ఫేక్టరీ నడుపుటకు వీలు కలుగుచున్నది. రూపాయ విలసన బెరగుట, స్టేరింగు మారకము, దిగుమతిచేయబడు తీగమేకులపై ధర తరుచుగదిగిపోవుట తమపరిశ్రమ కంత రాయములుగ నున్నవి. కాబట్టి యిట్టి పరిస్థితులందు హాండ్రడు వెలుటునకు నిర్దిష్టముగ రూ 9 లు సుంకముగాని లేక దిగుమతి చేయబడుతీగ, తీగమేకులపై హాండ్రడువెలుటున కదనముగ రూ 6 లు గాని లేక బాంటీగాని యీయవలయునని సాక్షి గోరెను. ఉక్కుకడ్డీలపై దొరతనము టన్నునకు రూ 40 లు సుంకము వసూలుచేయుటకు నిశ్చయించెను. తీగ తీగమేకు దయారు చేయుటయందు ఉక్కుకడ్డీలు విస్తారముగ వినియోగింపబడుచున్నవి. తమఖర్చుతోరకు తాతా కంపెనీ కడ్డీలను తయారు చేయువరకును పరిశ్రమను యీ సుంకమును జేల్లించుట నుండి తప్పించవలయునని సాక్షి గోరెను. ఈ ఉపశమనము పరిశ్రమ కిచ్చినగాని దిగుమతియగు కడ్డీలతో బనిచేయుట దుర్బలము. కంపెనీ నష్టముపై పనిచేయుచున్నదని అభ్యుత్సాహకు సాక్షి జవాబిచ్చెను. కడ్డీలపై సుంకము నూటికి పదిరూపాయలకు తగ్గించినచో కంపెనీకి యేవిధమున లాభమువచ్చునో నూహింప కళ్యముకావచ్చును. ఇదివరకే పెట్టుబడి వ్యయముచేయబడినది. పరిశ్రమ స్థాపించుటయందు గల ప్రారంభపు చిక్కులను దాటితిమిఅని సాక్షి దెల్పెను. (అ. ప్రె.)

ఆర్వి హిందువుల సత్యాగ్రహ

ప్రయత్నములు

హిందూసభ డిప్యూటీమను

నాగపురం పరిష్కారము ప్రకారముగ

రాజీచేయు ప్రయత్నములు

నాగపురం, అక్టోబరు 6:-వామిద్యమలలో హిందువులు మసీదుయెదుట ఉర్రగూడదని దొరతనముగావించిన ఉత్తేజపునకు సమాధానముగ వార్తాజిల్లాయందలి ఆర్వి టోపీలునందు హిందువులు నేటి ఉదయమున గావించునన్న సత్యాగ్రహము నడపుటకు రాయబహదూరు ఖోబులు, డాక్టరు మూంజీ, డాక్టరు భేరుగార్లు సభ్యులుగ గల నాగపురం హిందూ సభ డిప్యూటీమను ఆర్వివెళ్లెను. డిప్యూటీకమిషనరు పోలీసు డిప్యూటీ యిన్ స్పెక్టరు జనరలు, పోలీసు జిల్లా నూపరింటెండెంటు, మహమ్మదీయ నాయకులను డిప్యూటీమను గలసికొనెను. దీర్ఘ కాలము విషయముపై విచారణసల్పబడిన వివర సత్యాగ్రహ సబ్బుట నాటికి మానవలసినదనియు, మాలానా అబుల్ కలాం అజదు, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రుగార్లు నాగపురమందు గావించిన బరిష్కారము ఫక్కినీ ఆర్వి హిందూమహమ్మదీయులు తగవు బరిష్కారము జేసికొనుటకు గడవీయవలసినదనియు మహమ్మదీయులు గోరిరి. పర్యవసానము ఆతురముగ ప్రజలు నిశ్చించుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

మరణముల నివేదిక

అక్టోబరు 3, వతేదీతో అంతమయ్యే వారమునందు సాలునకు వెయ్యిమందికి 50.5 చొప్పున యుండెను. అంతకుముందు వారము 36.7 యుండెను. 12 గురికి స్పృహకమువచ్చి రిరుచని పోయిరి. ఇతర జ్వరగులవలన 66 రు మరణించిరి. నిరుడు యావారమునందు 4.13 చొప్పున యుండెను.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము

సెనేటున భ కార్యక్రమము

సెనేటున భ సాధారణసమావేశము గురువారము ఆగ్ష్టు 22 వ తేదీన 8 గ. సెనేటు భవనములో జరుగును.

కార్యక్రమ పట్టికయందు యాదినవ అంశములు చేర్చ బడినవి.

2. దేశభాషల ప్తదీనుబోధనందు సభ్యులలో 2/3 వంతుల మంది యీ విశ్వవిద్యాలయమునందు దేశభాషయందు బి. ఏ. పట్టమును పొందినవారుగా నుండవలెనని సెనేటున భ వారు మార్చిలో తీర్మానించి అకడమికు కాన్సిలువారి కంపగా వారు తీర్మాన వంగీకరింపరాదనిరి. అకడమికు కాన్సిలువారి తీర్పు అంగీకరించవలెనని రా. సా., డా॥ ఎస్. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు ప్రతిపాదించెదరు.

1. విశ్వ విద్యాలయమునందు పతనీయ గ్రంథములుగా ఇండియన్ థర్బులు ప్రకటించిన వాటి నంగీకరించవలెను. తది తరఫులకు పుస్తకము లంగీకరింపరాదు. అని సెనేటున భవారు మార్చిలో తీర్మానించిరి. అకడమికు కాన్సిలువారు తీర్మానము మొదటి భాగమును మాత్ర మంగీకరించవలెనని శిఫార్సు చేసిరి. డా॥ ఎస్. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు కాన్సిలు శిఫార్సు నా మోదింపగోరుచు ప్రతిపాదించెదరు.

ఈవిగున తీర్మానముల ప్రతిపాదించుటకు సభ్యులు నోటిసు చేసిరి.

తమిళ విశ్వవిద్యాలయము

టి. వి. శేషగిరి అయ్యరుగారు, తమిళజిల్లాలకు ఒక్క విశ్వవిద్యాలయము నైన స్థాపించవలెననియు ప్రభుత్వమువారు అందుకు తగిన యేర్పాటులు వెంటనే చేయవలెననియు, ప్రతిపాదించెదరు.

టి. రాజగోపాలరావుగారు రిట్లు ప్రతిపాదించెదరు: దక్షిణఇండియా దేశభాషలకు ప్రత్యేక శాఖ (ఫేకల్టీ) యుండవలెను. అందు తమిళ, తెలుగు, మళయాళ, కన్నడభాషలు చేరియుండును.

దక్షిణఇండియా భాషలన్నింటికి గలిపి ఒక నిఘంటువును ప్రమరించు అవకాశములసూచి విచారించుటకు పదిమంది సెనేటు సభ్యుల సుపసంఘముగా నియమించవలెను.

కె. వి. సుబ్బారావుగారు, ఆసహాయోద్యమము మూలమున చదువులు మానిన విద్యార్థులకు కాలేజీకి హాజరుకావననరము లేకుండు పరీక్షలకు హాజరుగట్టు, లేదా ఎక్స్-డెవలప్మెంట్ అక్కడనుండి మరల చదువుటకు అనుమతి నొసంగవలెనని ప్రతిపాదించెదరు.

జోషు ఆర్. ప్తదీనుబోధన వ్యాప్తి ప్రతిభాషలు, సంస్కృత భాషావిశ్వవిద్యాలయం ప్రతినిధులు చేర్చుకొనవలెనని టి. రామారావుగారు ప్రతిపాదించెదరు.

సెనేటుసభలు కాసనసభలలోనే ప్రజలు వినుటకు బహిరంగముగ నుంచవలెను.

కాలేజీతరగతులలో సంగీతము నేర్పుచు పరీక్షలు చేయుచుండవలెను.

విశ్వవిద్యాలయోపన్యాసములు మదరాసులోనే గాక యితర పట్టణములలోగూడ జరుపుచుండవలెను.

ఈవిశ్వవిద్యాలయమునందు లలితకళలు, చిత్రలేఖనము, సంగీతము, శిల్పము, గృహనిర్మాణములకు ప్రత్యేక సంస్థల నేర్పవలెను.

అన్ని కాలేజీలకు హాస్టళ్లు నిర్మింపబడు యేర్పాటులు చేయవలెను.

విశ్వవిద్యాలయమునందు పట్టము పొందు ప్రతిమగ విద్యార్థియు, ఇండియన్ టెరిటోరియల్ ఫోర్సులో నైతిక శిక్షణము పొందిన సైనికీకులగు పొందులెను. అనారోగ్యము అనర్హతలగునాని చైర్మన్ చేరజేయించి, యీ విబుధులనుండి తప్పించవచ్చును. అని సభ్యులూర్తిగాడు ప్రతిపాదించెదరు.

“క్రాంత తెలుగు”

“విశ్వవిద్యాలయము చదువులకు ఆధునిక తెలుగు” భాషను ప రోగిం చు వి య ము న ప్రస్తుత ము నిశ్చయింపలేమని యిదివరకు సిండికేటువారు 1914 ఆగష్టు 4 వ తేదీన తీర్మానించెడియుండిరి. ప్రస్తుతము వాడుక భాష ద్వారా ఆధునిక భాషముల పెంపొందించవలెనని అభిప్రాయము ప్రబలియుండుటచే ఆవిషయమును తిరిగి విచారించవలెను. పూర్వ కవులుగూడ వాడుక భాషలో వ్రాసిన పద్యగ్రంథములు వ్రాతప్రతులు ప్రభుత్వ గ్రంథాలయమునందు గలవు. కావున అట్టి

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల

నిస్సహాయ స్థితి

కలకత్తా భారతాంగ సంఘమువారి

ప్రతిఘటన ప్రకటనము

కలకత్తా, ఆగ్ష్టు 6:— భారతదేశమున కంతకును ప్రధాన క్రైస్తవమత ప్రవక్తయ్య, యుపాధ్యాయుడు యస్. కె. దత్తాగారు, మతగురువులగు డబ్లియం. పాంటనుగారు, పిం. ఫిలిప్పగారు భారతదేశమును, బర్మాయును, సింహళమును గల క్రైస్తవుల కీ ప్రకటన నందిరి. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము అసియావాసులను వెడలగొట్టుటకు కాసనములనుజేయుచున్నారు. దానివలన నాసియావాసులను స్వదేశములకు వెడలగొట్టుదురు. అందువలన దేశమున కనేక చిక్కులు తలపించును. కొందలు క్రైస్తవులు దీని నధిక్షేపించుచున్నారు. చాలమంది బలవంతముచున్నారు.

“కాన యీ తుదిసమయమందుకూడ క్రైస్తవులపై గల యభిమానమును బోగొట్టుకుండుటకు యావన్ముది క్రైస్తవులు చేపట్టి గూనివారమునందు మూడుదేశములు వారు ప్రాధాన సభలు గానించవలెను. న్యాయము, ధర్మమును కూత్రముల నాలోచించి ప్రభుత్వము, ఎల్లక్రైస్తవ సంఘములు, భారతీయులును సభలను గావించి దుర్భరముగ కాసనమును ప్రతిఘటించురు గాక.” (అ. ప్రె.)

బొంబాయి టంక సాల

కోలారు గనులనుండిచ్చిన బంగారము

ఆగ్ష్టు, ఆగ్ష్టు 6:— సెప్టెంబరు నెలలో కడపటి సగభాగమునకై కోలారుగనులనుండి బొంబాయి టంకసాలకు నేను 22 ప్యాకెట్లలో బంగార మిదిగువవిధముగా పంపబడినది. బాసమూటునుండి మాత్రము నెల అంతటికిని పంపబడినది మైసూరుగని రు 818358-12-0, ఊరిగంగని 25,838-12-0 ఛాంపియన్ రిఫ్ఫురు 162259-0-0, నందిదుర్గపుగని రు 141076-1-0, బాలఘాటుగని రు 176699-7-0, మొత్తము ఇన్నూర్దు చేయబడిన విలువ రు 1052072-15-0, సెప్టెంబరుకు మొత్తముగా రు 18,64,616-12-0 పంపబడినది.

ఆగ్ష్టు నెలలో రు 13,20,005-9-0 పంపబడినది.

(అ. ప్రె.)

టండలు

బొంబాయి, ఆగ్ష్టు 6:—(రాంపూరా) యొడ బొంబాయి 26 వ సెప్టెంబరు తపాలుతో పాట్లపైడు చేవుకు 4 వ తేదీని రాత్రి గం 9 లకు నవ్వి ముఖల నప్పుడే గం 2 లకు బయలుదేరినను.

సర్కాషియా, యొడ లివర్పూలునుండి బొంబాయికి బోవుచు లివర్పూలచేవు సెప్టెంబరు 30 వ తేదీని వడలెను. ‘సింధియా’ యొడ లండనుకు బోవుచు నూయజాకాలువ రి వ తేదీ రాత్రి గం 9 లకు దాటెను.

‘జినీవా’ యొడ 15 వ తేదీని అల్జీరాచేవునుండి యుదయము సరిగా గం 10 లకు బయలుదేలును. ప్రకూడి కుల పగితు. సరిగా యుదయము గం 9 లకు వైద్యపరీక్ష గావించురు. (అ. ప్రె.)

ఆచారమును ప్రస్తుతము అమలు జరుపు అ వ కా శ ము ల గూర్చి వి చా రిం ప తెలుగు భోద్ధ వారి ని నియోజింపవలెనని గిడుగు సీతావతిగారు ప్రతిపాదించెదరు.

నిరుద్యోగము నమన్య

విశ్వవిద్యాలయము గ్రాడ్యుయేటులలో ఉద్యోగము లేనివారి కంఘండ్ తోటికొని వారివిషయమున విశ్వవిద్యాలయమువారి కేమి సహాయముజేయగలరే నిశ్చయింపబట్టె ఉపసంఘమును ఏర్పాటు మిం చ వలె న ని, పి. ఎ. చంద్రశేఖరుగారు ప్రతిపాదించెదరు.

1928 సం॥ నుండి ఇంటరు మీడియటు తరగతిలో ఇంగ్లీషు గాక, మరొక దేశభాషగూడ నిర్బంధముగా జదువవలెనని నిబంధన యేర్పరచవలెను.

నూతన కాలేజీలను బాలుర దేహపరీక్ష, ఆటలకై చుట్టు 10 ఎకరముల యావరణ గల భవనములేనిది విశ్వవిద్యాలయమువారు రికన్స్ట్రక్ష చేయరాదు. ప్రాత కాలేజీలు గూడ మూడేండ్లలో నివరణ పూర్తి జేయవలెను.

తమిళ నిఘంటువు పని తాత్కాలికముగ నిలుపు జేయవలెనని ఎ. రామస్వామి ముదల్యుగారు ప్రతిపాదించెదరు.

దేవీభక్త రామచంద్రరావుగారు

ఏలూరులో జరిగిన దేవీనవరాత్రి మహోత్సవము

ది 20-9-25 తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజ్యమున వెల్లడింపబడినరీతిని 19-9-25 తేదీ మొదలు కొని 27-9-25 తేదీ దనుక శ్రీకాళాంబరీ దేవీ నవరాత్రుమహోత్సవము శ్రీత్రవర్ణముగాను శ్రీవరానందముగాను మహానందదాయకముగాను బ్రహ్మకీ దేవీ భక్త కె. పి. రామచంద్రరావుపంతులవారిచే గావింపబడిన దని సంతోషముతో తెలియజేయుచున్నారము.

శ్రీ రామచంద్రరావు పంతులవారి యశుంతిలేదీక్షాపరత్వము, భక్త్యతిశయము, సుప్రసన్నత, దర్శించినవారిలకే స్వానుభవము. అట్టిమహనీయులౌటనే మా హేలాపురివాసులలో గ్రహబాధావ్యాధిపీడాపరుల గొందరి తమ మంత్రతీర్థ ప్రభావమునను, రక్షాబంధ మాహాత్మ్యమునను స్వస్థచిత్తుల గావించుటయేగాక, అనేకులకు భవిష్యద్విషయముగూడ తెలిపి కృతార్థుల గావించగలిగిరి.

మహోత్సవ దర్శనార్థమై, కడప, నెల్లూరు, మంగళూరు, గంజాం, ఆమలాపురం, నైజాం, మదరాస్ మున్నగు ప్రాంతములనుండి యనేకులు భక్తులు భక్త్యుక్తులై యేతెంచి చరితార్థులైరి. తమకునుండి స్వయం లోకలోభండ్ ఓవర్ నీయర్ అంతా ప్రసాదరావుగారు స్వయముగా నేతెంచి, మిరాజవరపు వెంకటసుబ్బారావుగారిలో సర్వవిధముల భారము వహించి నేవయినర్పిరి. విశాఖపట్నముజిల్లా గోపాలపురం జమీందారువారును, సిద్ధాంతమునివాసు లగు మి॥ కోచర్ల వెంకటాచలముగారును, తెల్లిగ్రాం మణియార్ద రద్వారా కొంత కొంత మొత్తముల దేవీకి సమర్పించుకొనిరి.

పూజాదినములలో బ్రతిదినము 200 మందికిపై గ భాష్యోత్సవములకు భోజన దక్షిణ తాంబూలాలనుచేతను ముతైదువలకు తనపు కుంకుమ, చీరలతోడను సత్కారము గావించబడినది. ఘనపాతీలు జూపాపాతీలగునై దిక్బుధుమచే వేదనివాదముల హర్షితములు దిక్కును మారుమోయఁ బరింపబడగా అలొమ్మిదినిములును దొమ్మిది గంటలవర గడచినవి.

శాఖాంబరీదేవి శక్తిగ్రహ

ఆరాధనసమయమున నొక్కనొక కేరుకొనిన పెద్దలు భక్తిజ్ఞానమార్గభోధక మగు నొకసంఘము శ్రీ రామచంద్రరావు పంతులవారి మార్గదర్శకత్వమున నిర్మింపబడవలెనని సంకల్పించి “శాఖాంబరీదేవి శక్తిగ్రహ” అను నామముతో నొకసంఘమును స్థాపింపగలిగిరి. 20 మందికిపై గ సభ్యులుచేరిరి. సభ్యత్వ నియమములు ముద్రింపబడుచున్నవి. కావున భక్తిప్రపత్తి నతిశయింపజేసికొని, మనోబలమును వృద్ధీకరణ మొనర్చుకొని, సర్వశక్తుల సంపాదించుమార్గమునఁ బ్రవేశింప నభిలషించువారిందు సభ్యులుగాఁజేరి సహచరణమున జన్మముల సార్థక మొనర్చుకొందురుగాక! యని కోరుచున్నాము. ప్రస్తుతము కృష్ణా జిల్లా, ఏలూరువాసులగు మి॥ రాజవరపు వెంకటసుబ్బారావు గారు ప్రైసంఘమునకుఁ గార్యదర్శిగా నియమింపబడిరిగాన వీరికి వ్రాసికొనిన, వివరములు తెలియగలవు.

కం. వేం సుబ్బారావు.

పశ్చిమ గోదావరిమండల

కాంగ్రెసుసంఘము

ఈనెల 13-న తేదీని తాడేపల్లిగూడెమున న భ జ రు గు ను

బందరులో జరుగనున్న రాష్ట్రీయసభకు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుటకును కొన్ని ముఖ్యవిషయములను చర్చించుటకును యీనెల 13-న తేదీని ఉదయమున 10 గంటలపుడు తాడేపల్లిగూడెములో సంఘసభ జరుగునుగాన సభ్యులందరును ముఖ్యముగా రాగోరెదను. కాన్పురు కాంగ్రెసుకు ప్రతినిధులుగా వెళ్ళగోరువారు 13-న తేదీలోగా మాడుకూపాయల రుగుములో దరఖాస్తులను పంపగోరెదను. కాంగ్రెసుక్రీడును ఆమోదించి చాలును అజాలుగాని 14000 గజములుగాని చెల్లించవారు దరఖాస్తులను పంపగోరెదను.

కీర్తిశేఖరగు
చదలవాడ సుందర రామశాస్త్రిలువారు

పశువ్యాధి వ్యాపకము

అరికట్టుటకు మైసూరు దొరతనముయొక్క
ప్రయత్నములు

దొంగళూరు, ఆక్టోబరు 6:—మైసూరు సంతానముందు పశువ్యాధి వ్యాపించుచుండటచే, దానిని అరికట్టుటకొరకు వ్యవసాయశాఖ దైత్యులు నూచించిన యేర్పాటులను అంగీకరించుచు రూ. 120,000 లు దొరతనము మంజూరు చేసెను. రూ. 100,000 లు రసమాను (సీరం) గొనబడును, మంచి రక్తముగల పశువులను గొనబడు రూ. 10,000 లును, పనికరముల నిమిత్తము రూ. 10,000 లును వ్యయము చేయబడును. తాత్కాలికముగ పెబ్బంది యీ పశువ్యాధిని నివారించుటకు కృషి సల్పుటకు కాంక్షనుచేయుటచేను.

బొంబాయి యంత్రములందు

సమై

సమైదిగ బారు ప్రయత్నములు
ప్రభుత్వము పునరాలోచించుట

బొంబాయి, ఆక్టోబరు 6:—సుమారు 15 దినములు సమై నిరాశ్రయముగ నడపి తువకు మెల్లగా చిన్నచిన్నగుంపులుగా సమైదారులు పనియందు చేతుచున్నారు. ఇంటిరియరు యంత్రములందు 100 పనివాండ్లు, మెక్సీక పెట్రోలు యంత్రములందు 400 పనివాండ్లు చేరిరి.

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి తలెత్తినవలె బొంబాయి యంత్రాలయకారుల సంఘము యుపాధ్యక్షుడు కార్యదర్శియను ప్రస్తుతసందర్భముల నాలోచించుటకు పూనా పోవుచున్నారు. వచ్చే శుక్రవారము తగ్గింపు భృత్యుల లక్షకారము కుక్రవార మిచ్చివేయదురు. ఆక్టోబరు 15 తిథి యల్లగులు జరుగకుండ పోలీసువారు కాపలాగాయుచున్నారు.

సెప్టెంబరు 19 న కేడిని యంత్రాలయములపై రాళ్లను టువ్వినందులకు దొంగిలించు నేరముక్రింద శిక్షించి చెడి రు 25 లు జాల్పావాడించిరి.

సరకులమార్పు చేరగాండ్రసంఘము

ఈజిప్టు న్యాయపత్రిక పయిసంఘసభ రహస్యముగా జరిగి పత్రికాప్రతినిధులను రానివకపోయిన నిట్లు ప్రకటించుచున్నది. "పయిసంఘము తమ పర్యావరణమునందు గవర్నరు చెప్పినట్లులే యంగీకరింతురుగాని, ప్రభుత్వములో నికముం జెట్టిరాయపాఠములు జరుగవలసినను బాలాభాయి బేరాయిబ్యారానే జరుగులెనని మరల గోరుచున్నారు."

(అ. పే.)

మహాత్ముని జన్మదినోత్సవము

ఈసందర్భమున జరిగిన బహిరంగసభ ఛామూవతము యీనభకు
యం. కె. ఆచార్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

మితవాది స్వరాజ్యవాది యగుట

చిటేలుగారు తమచక్రము సమర్పించుకొనుట

ప్రభుత్వసహకారము పరస్పరము గాదని

నిశ్చయించుట

బొంబాయి, ఆక్టోబరు 6:—ఈజిప్టు న్యాయపత్రికకు పెద్ద యంత్రమును వ్రాయుచు రా. బ. జి. కె. చిటేలుగారిట్లు చెబుచున్నారు:—

"నేను రాజకీయములందు విమర్శించి నిశ్చయించువాడే నగుటచే భాతీయవాది గానని స్వప్రపంచము చున్నది. నిజముగా నేను రాజకీయ తోషము గలవాడను గాని స్థానికస్వపరిపాలనము గ్రామపురస్థాయి వా ప్రమాఖము సిద్ధాంతములు. కావున రాజకీయములందు మితవాదులతో కేరి, సహకారపద్ధతి నవలంబించుచు సమయము ననుసరించి ప్రతిఘటనమే నూత్రములుగ నుంచుకొంటిని.

ప్రభుత్వ సహకారమున కరము

కాని యీనాడుజరిగిన వ్యవహారముల ననుసరించి ప్రముఖులను మితవాదులను ప్రభుత్వము జాతీయవాదులని నిందించుటయేకాక వారియందు విశ్వాసరాహిత్యమునుగూడ జూపిరి. కాక ప్రభుత్వము సహకారము పరస్పరసంబంధ మునదిగాక యెల్ల చేతలందును బానిసలవలె సహకారము చేయవలె నందురు. కాని దాని కెట్టి మితవాదియను గూడ చను నున్నారీగా నంగీకరించదు.

నాకు మితవాదపక్షమున భేదము

నానెటిభావములు గలవానికిని మితవాదపక్షమునకును చాలదూరము గలదు. మితవాద పక్షమునకును జానపదులకు సంబంధము చాలతక్కువ. ఇదియే మితవాదులు దేశసం దర్భ సంఖ్యాపరమగుటకు కైరిపక్షములు గెలుచుటకును గారగావని నాయూహ. అది వెనుక జరిగినయెన్నికలందు ప్రకటయినది. ఈనడుము స్టేటుకాన్సిలు సభయందు సంస్కరణముల సమరణపై కొందఱు మితవాదు లొనరించిన యుపన్యాసము చాలవైశ్యముగా నుండెను.

స్వరాజ్యవాదులు, చిటేలుగారు

ప్రధాన విషయములందు వెనుకటివలె పట్టుదలగా నున్నపుడు జాతీయసభలో నాకు సంబంధమేమియునుండుట కవకాశములేదు. కాని జాతీయసభ పాట్నానిశ్చయమువలన ప్రధానముగ రాజకీయపక్ష మయినది. నూలుచందా వెనుక బడుటచేతను స్వరాజ్యపక్షము తమవారి కధ్యక్షత నిష్పించుట చేతను, చాలమంది పాక్షికులు ప్రభుత్వముచే నేర్పలుపఱచిన సంఘములందు సభ్యత్వ మంగీకరించుటవలనను స్వరాజ్యపక్షమునకు నాకు భేదము లేనేలేదు. కాని యెట్లులే నను శాసనోల్లంఘనము, పన్నుల సెగవేయుట నంగీకరింపను.

ఏపక్షముగాని జాతీయబలము లేనిదే యేకాగ్రముగా జేయజాలదు. దాని కాపక్షమును జాగ్రత్త నడుపవలయును. ఈ రెండు ప్రధానావస్థలను స్వరాజ్యపక్షముందు ప్రస్తుతము గలవని నావిశ్వాసము. చాలమార మాలోచించి పక్షమందు చేరుటకును పక్షనాయకత్వము నంగీకరించుటకు నిశ్చయించిరి."

రావుబహదరు చిటేలుగారు

లిబరలుపక్ష నాయకుడు స్వరాజ్యపక్షమున చేరుట

అనామదు నగరు వాస్తవ్యుడు రావుబహదరు చిటేలుగారు బొంబాయిరాజధాని లిబరలుపక్షమున కొకముఖ్యునాయకుడు. చిటేలుగారు స్వరాజ్యపక్షమున చేరిరి.

"దొరతనమువారు నిరంతరమును లిబరలుపక్షమువారిని నిరోధించి విధేయులనేచేసిరి. కాని వారి సహాయమును కోరలేదు. ఇది లిబరలుపక్షమువారి నియమములకు విరుద్ధమును భారతీయుల ఆత్మగౌరవమునకు భంగకరమునై యున్నది. లిబరలు పక్షమువారిని జనసామాన్యమునకును సన్నిహిత సంబంధమును కలిగింపదగిన విధానమేదియును లేదు. స్టేటుకాన్సిలులో సభ్యులుగానుండిన లిబరలుపక్షమువారు దేశద్రోహమునచేసిరి. ఇప్పుడు స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ నియమములను సవరించి నందున రాజకీయములలో లిబరలుపక్షముతో సమానులేయైరి. కావున నేను స్వరాజ్యపక్షమునచేరి దేశసేవ చేయగోరితిని." అని చిటేలుగారు ప్రకటించెను. (ఫ్రీప్రెస్)

బొంబాయి మిల్లుల

పనివాండ్ల సమై

కొద్దిమంది నిన్న పనిలో చేరిరి

నిన్న 6 వ కేడిని కొన్ని వందలమంది మాత్రమే పనిలో చేరిరి. ఈలోగా కూలిన మామూలు రేటుకు హెచ్చింపనివో దిపావలి దెబ్బవరకును హెచ్చుమంది పనిలో చేరరు "ఎక్సైజు" పన్నును రద్దుచేసినవో వరకు కూలిన మామూలు రేటుకు హెచ్చించెదరు. బొంబాయి దొరతనమువారు విచారణ సంఘము నేర్పవచ్చినవో అందులకు సమ్మతించెదము" అని మిల్లుల యజమానులవలన నిర్ధారణగా వాగ్దానమును బడయుటకై పూనాలో గవర్నరుతో మాటలాడులెనని మిల్లు యజమానుల సంఘము అధ్యక్షునకును కార్యదర్శికిని సందేశము పంపబడెను. మిల్లుల యజమానులకును వాగ్దానము నియ్యలేదు. కాని గవర్నరు నూచనకు మిల్లుల యజమాను లంగీకరించునటలే యున్నది. సమై కట్టుబడులన భారతదేశపు మిల్లుబట్టలు బాగుగా విక్రయముచున్నవి. కాని మాండ్లపర్తి మిల్లుబట్టలు విరివిగా విక్రయముకాలదు. (ఫ్రీప్రెస్)

హత్యకేసులో ముద్దాయిలు ఉరిదీయబడుట

మూల్తాన్, ఆక్టోబరు 6:—కాన్వలంచేలా హత్యకేసులో ముగ్గురిని చంపినటువంటి సికందరును మరియొకరును ముద్దాయిలు అను వారిమీద చెప్పబడిన తీర్పుప్రకారము నేటియందుమన ఉరి దీయబడిరి. కురిటొపలసిదరి వీరు పంతుకొన్న పిటీషనులు త్రోసివేయబడెను. (అ. పే.)

రీడింగు ప్రభువుగారి హితబోధ

రీడింగు ప్రభువుగారి యద్యోగకాలపరిమితి దగ్గరకు వచ్చుచున్నది. వీరికి బదులుగ నెవరిని నియమించెదరో తెలియలేదు. ఈవిషయముగూర్చి సార్వభౌమునితో నాలోచించుచున్నారట. ఇట్టి అసాధారణచర్యకు కారణ మేమియో తెలియదు. లండను డిరీప్రభువుగారి పేరును కొందరు ఉదాహరించుచున్నారు. ఈవార్త యనత్యమని ప్రకటింపబడినది. బర్మెన్ హెడ్డుప్రభువుగారే రాజప్రతినిధి పదవి నాక్రమించెదరని, మరికొందరి తలంపు. సార్వభౌమునితో యోచించుట కిదియే కారణమేమో ప్రధానమంత్రియగు బాల్ఫూరుగారిందు కంగీకరింపలేదట. రోనాల్డుషే ప్రభువుగారి పేరు గూడ వ్యాప్తిగాంచినది. వైవారిలో నెవరినామమును సంతసమును గలిగించును, రాజప్రతినిధిగా రెవరియొద్దరని వెనుకటివలె ప్రజలెదురుజూచుటలేదు. కస్పర్ డ్వేటీవు లయినను, లిబరలు షతవలంబు లయినను, రాజప్రతినిధి దాదాపుగ నొక్కతీతనే ప్రవర్తించెదరని యనుభవము దెలుపుచున్నది. లిబరలు సాంప్రదాయములలో పుట్టి పెరిగిన రీడింగు ప్రభువుగారు, సుప్రసిద్ధన్యాయవాదులు. ప్రజల హక్కులకొరకై పోరాడిన రీడింగు ప్రభువుగారు, తమ శక్తి సామర్థ్యములను హిందూదేశాభివృద్ధికై వినియోగించెదరని నమ్మినవారు. పలువురు గలరు రీడింగుప్రభువు బయలుదేరకముందు ఇంగ్లండులో నిచ్చిన ప్రసంగము లేమి, గాంధీమహాత్మునితో వీరు వరుసగ నాడుచిన ములు గావించిన ఆలోచన లేమి, నూతన శకారంభమును సూచించినటుల దోషజేసెను.

కాని, కొలదిదినములకే వీరు అధికారవర్గ యంత్రముతో బాటు దిరుగజొచ్చిరి. లా, ఆర్డరు దైవముల నెదుట బెట్టుకొని తదితర విషయములను మూలద్రోయ జొచ్చిరి. లాఆర్డరులను రక్షించుటకు, నిర్బంధవిధానమే మార్గ మను దురభిప్రాయమునకు లోనయిరి. వీరి యభిప్రాయములు అధికారవర్గపు సామాన్యపు టూహలతో సరిపోయెను. ప్రజేచ్ఛను సఫలపరచుటవైననే లా ఆర్డరు రక్షణ మార్గరూపి యుండునను స్వప్న సూత్రమును వీరు మరచిరి. రీడింగు ప్రభువుగారిపై బెట్టుకొనిన యాశలన్నియు నడుగంటెను. వీరి పరిపాలనకాలములోనే, సుప్రసిద్ధ నాయకు లగు, గాంధీ, అలీసోదరులు, దాసు, నెహ్రూ మున్నగు మహామహులు కారాగృహ నిర్బంధముల పాలయిరి. వేలకువేలమంది దేశభక్తులు నిర్బంధింపబడిరి. జన్మస్వాతంత్ర్యరక్షణ మడుగంటెను. నిర్బంధ

శాసనములు స్వేచ్ఛగ ప్రయోగింపబడెను. లిబరలు రాజప్రతినిధి పరిపాలనము మరింత అధ్వాన్నమయినది. సిమ్లాలో నిన్నటిదినము జరిగిన విందు సందర్భమున, మహమ్మదు షాహిగారు రీడింగు ప్రభువుగారిని బట్టువలె పొగడిరి. ఇక్కార్యము సులభమే కాని, రీడింగుప్రభువుగారి ప్రభుత్వము నందు భాగస్వాములుగ నుండిన షాహిగారుగూడ, పరిపాలనా ఫలితమునకు బాధ్యత వహింపక తప్పదు. పరస్పరాభివందనములు ప్రజలను మోసపుచ్చజాలవు. రీడింగు ప్రభువుగారు వైవారి హుక్కుములకు సులభముగ లొంగెడివా రనుటకు సందియము లేదు. వీరు తమ స్వతంత్రశక్తిని గనుపరచి హిందూదేశము షతమున పోరాడిన నిదర్శనముగానారదు.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల విషయమున రీడింగు ప్రభుత్వము చూపిన బలహీనత తీంతవ్యముగాజాలదు. భారతీయులను దక్షిణాఫ్రికానుండి పూర్తిగ వెడలగొట్టుటకు గాని, లేక యాపుమాపుటకుగాని తెల్లజాతులవారు చేయుచున్న ప్రయత్నములు పరిస్ఫుటమగుచుండ, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువా రేవిధమునను లొంగుటకు సమ్మతించకయుండ, తగిన ప్రతీకారము సలుపుటకు మారుగ ఇంకను ఉత్తర ప్రత్యుత్తరముల జరుపుటతో ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కాలము గడుపుచున్నారు. లీకమిటీ నియామకము పనికిరా దని, శాసనసభవారు గ్రాంటును నిరాకరించినను రీడింగు ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటును సమ్మతించి, సివిలు సర్వీసువారి వేతనాదులను హెచ్చుజేయించిరి. ఉక్కుచట్టమును శాశ్వతముగ నిలిపి యుంచిరి. నిర్బంధశాసనములను రద్దుజేయు ప్రయత్నములను ప్రతిఘటించిరి. శాసనసభల తీర్మానములను తృణీకరించుటకు వీరు ఎప్పటికప్పుడు ముందడుగు వైచుచుండిరి. సర్టిఫికేట్ ప్రయోగము పరిపాటి యయ్యెను. శాసనసభా తీర్మానముల నంగీకరించి, సదాచారములను నెలకొల్పెదరనునాశ గలవారికి, తిరని యాశాభంగము కలిగెను. సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధిపలన గాని, హిందూ దేశమునకు ముక్తి గలుగదనుభావము అన్నిపక్షములవారి నావహించెను. రీడింగు ప్రభువుగారు ఇంగ్లండుకు బోయి మడ్డిమెను మైనారిటీ సూచనల నయినను ఇండియా మంత్రిగారిచే నామోదింపజేసెదరని కొందరు తలచిరి. రీడింగు ప్రభువుగారి పయనము వ్యర్థమయ్యెను. బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువుగారు తమ సాసమునుండి కదలకబోయిరి.

ఆడలేక మద్దెల, యోడనునటుల, రీడింగు ప్రభువుగారు బ్రిటీషు మంత్రివర్గమును ప్రేరేపింపజాలక, భారతీయ నాయకులను నిందించుట విచిత్రము. దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారు గౌరవప్రదమగు సహకారమునకు అవకాశ మిచ్చిరి. వారు చాచినకరముల సందుకొనక, సంస్కరణములను నిర్వహించిన పిమ్మట అభివృద్ధి సంగతిగూర్చి యోచించెదమని రీడింగుప్రభువుగారు వాక్రుచ్చిరి. బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువుగారు ఇంగ్లండులో దెలిపిన సంగతులనే, వీరిక్కడ ఏకరువుబెట్టిరి. వీరిప్రసంగము కేవలప్రతిధ్వని యని యనిపించెను. నిరుపయోగములును, అనాచర్యములును నగు సంస్కరణములను నిర్వహించుట కెవరికి సాధ్యపడును? భావ్యభివృద్ధి నిక్కార్యమువై నాధారపరచుట

కేవల మక్రమము. నిన్నటిదినము రీడింగుప్రభువుగారి నగిన హితబోధయందు సయితము, ప్రాతవిషయములనే మరల ప్రతిపాదించిరి. ప్రస్తుతసందిగ్ధ సమయమున ఉదారపూరితమగు దృక్పథము జూపవలయునని షాహిగారు గోరుటలో, వెంటనే హెచ్చు సంస్కరణములను ప్రసాదింపవలయునను ధ్వని గనిపించును. కాని, రీడింగు ప్రభువుగారి రిట్టి చమత్కారవాక్యములను లక్ష్యపెట్టరు. అట్టి దృక్పథమును, బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువుగారి రిదివరకే జూపిరని, రీడింగు ప్రభువుగారు పలుకుటచే, ఇక నాశింపదగిన దేమియు లేదని విదిత మగును.

హిందూదేశమునకు సహాయము జేయుటకు ఇంగ్లండులో నన్ని పక్షములవారును సంసిద్ధులుగ నున్నారనియు, భారతీయుల సహకార సుహృద్భావములకొర కెదురుజూచుచున్నారనియు, రీడింగు ప్రభువుగారు దెలుపుట చిత్రము. ప్రభుత్వము వారు తమ పట్టుదలను విడనాడి సహకారము నవలంబించువో, ప్రజలును తదనుగుణముగ మెలగెదరు. ప్రజలకోర్కెల నొకవంక తృణీకరించుచు వేరొకవంక సహకారము సలుప వలయునని గోరుట, సహేతుకము గానేరదు. ప్రభుత్వము వారు, శాసనసభవారు చేసిన సంస్కరణ తీర్మానము నంగీకరించుట కయినను ముందుకు వచ్చి ప్రజల సహకారము గోరిన కొంత యర్థముండును. అన్ని పక్షముల వారును కలసి జేసిన తీర్మానముల పట్ల విముఖత జూపుటవలన, దేశమునందు నిరాశ మరింత యధిక మయినది. రీడింగు ప్రభువుగారి ప్పడయినను, శాసనసభాతీర్మానము నంగీకరించెదమని చెప్పటకు మారుగ, ప్రాతవాక్యములను పదేపదే తెలుపుట, దూరదృష్టి గానేరదు. రీడింగు ప్రభువుగారి పరిపాలనము, తుదకైనను ప్రజలను సమాధానపరచ లేకబోయెను. చే జిక్కిన యవకాశమును విడనాడినవారు, రీడింగు ప్రభువుగారుగాని భారతీయనాయకులు గారు భారతీయ నాయకులు గౌరవపథతులపై సహకారము సలిపెదమనియిదివరకే తెలిసియుండుటచే, వారిని ఊరక నిందించుట యక్రమము. రీడింగు ప్రభువుగారి పరిపాలనము, ప్రజాదృక్పథముబట్టి చూచిన, పూర్తిగ నపజయముగాంచెను. అయినను, వీరు అధికార వర్గయంత్రమున జేరియుండుటచే, వ్యక్తిగతవిమర్శ నమువలన ప్రయోజన ముండదు. రీడింగు ప్రభువుగారు చాల సమర్థు లనుటకు సందియము లేదు. నిరుపమానన్యాయవాదులనియు, న్యాయాధిపతులనియు వీరు పేరొందిరి. ఇంతియగాక, అమెరికాకు రాయబారము పోయి, ఇంగ్లండుకును అమెరికాకును సఖ్యముగుదిర్చిరి. అట్టి సమర్థులును ఉదార స్వభావులు నగు రీడింగుప్రభువుగారే అపజయము బడసినపుడు, ఇతరులు వారిసాసము నాక్రమించి మేలొనర్చుట యసంభవము. రీడింగు ప్రభువుగారు తమ యోగ్యతను పరిపాలనాంతమున కనుగొనవలయునని వెనుక జెప్పియుండిరి. నిష్పక్షపాతముగ విచారించువా రెవరయినను, హిందూదేశమునకు వీరొనర్పగలిగినమేలు అత్యల్పమని గ్రహింపగలరు. భారతవర్ష మిప్పుడు గోరునది, పాలకులలోమార్పు గాదు. ప్రజలకు ముఖ్యముగ సంపూర్ణస్వపరిపాలనాధికారము చేకూరవలయును. ఇంకను తామసించినకొలదియు, ప్రజలదుస్థితి మరింత యతిశయించును. రీడింగు ప్రభువుగారు ఉద్యోగ

పదవిని పడసిన పిమ్మట, తమ పరిపాలనము నెక్కుడు జాగరూకతతో పరిశీలించుకొందు రని నమ్మెదము. అధికార శృంఖలములనుండి బయల్పడినపిదప, హిందూదేశమున కేవిధమున నయినను తోడ్పడ గలుగుచో, రీడింగు ప్రభువుగారు భారతవర్షపు ఋణమును కొంతవర కయినను దీర్చుకొనగలరు

క్రొత్త చట్టములు

మద్రాసు శాసనసభలో ప్రవేశ పెట్టటకు, మూడు క్రొత్తచట్టములు తయారు చేయబడెను. సాల్దానాగారు ప్రవేశ పెట్టనున్న చట్టము చాల ముఖ్యమయినది. పబ్లిక్విఫీ, పబ్లిక్రోడ్డు అను పదములను నిర్వచించుట చాల ముఖ్యము మునిసి పలు నిధినుండిగాని పబ్లిక్ నిధినుండిగాని ఏవిధికార కయినను సొమ్ము వెచ్చించునెడల అది పబ్లిక్విఫీ యగును. మ్యునిసిపాలిటీ పబ్లిక్విఫీ యని నిర్ణయించినపుడు, దాని నటుల పరిగణింపవచ్చును బోర్డు సొమ్మునుండి గాని పబ్లిక్ సొమ్మునుండి గాని ఏరోడ్డుకయినను సొమ్ము ఖర్చుపెట్టుచున్నయెడల, అది పబ్లిక్రోడ్డుగను. మద్రాసు రాజధానిలో కొన్ని సలములందు కొన్ని జాతులవారిని పబ్లిక్ విధుల గుండను పబ్లిక్ రోడ్డుగుండను నడువనిచ్చుట కభ్యంతరపెట్టు చున్నారు పలుతావుల, చిన్నవైకం లేర్పడుచున్నవి. ఇట్టి దుస్థితిని పెరుగనిచ్చుట పాడిగాదు. నిన్నుజాతులను బహిరంగప్రదేశముల నయినను వాడుకొన నిచ్చుట వివేకము పబ్లిక్ నిధినుండి సొమ్ము ఖర్చుపెట్టు చున్నను, అట్టిరోడ్డును పబ్లిక్ రోడ్డక్రింద పరిగణించుట పాడియగునా కాదా యని సందేహము పొడమినది సాల్దానా గారి చట్టము అట్టి సందేహమును తీర్చ గలదు. పబ్లిక్ విధులగూర్చి హైకోర్టు తర్పు లేమి, ప్రివీ కౌన్సిలు తీర్పు మి, స్పష్టముగ నిరూపించినవి. సాల్దానాగారి చట్టము న్యాయస్థానముల తీర్పుల కనుగుణముగ నున్నది. ఈచట్టమునకు శాసన సభ్యులందరును తమ ఆమోదము జూపి, అప్పై శుక్రవారము నిజప్రేమను జూపెద రని నమ్మెదము.

మద్రాసు లోకలుబోర్డుల సవరణచట్టమును జి. రామేశ్వరరావుగారు ప్రతిపాదించున్నారు. ఈచట్టము వాంఛనీయముగ గనుపించదు. గ్రామ కరణములు శాసనసభలకు గాని, స్థానికసంఘము లకు గాని అధ్యక్షులుగ నిలుచుట కెట్టియాటంకము లేదు గావున, తాలూకా యూనియను బోర్డుల ఎన్నికలలో అధ్యక్షులుగ నిలుచుటకు కరణముల కాటంకముండుట భావ్యము గాదనియు, గ్రామ మునసబులును కరణములును వేతనము గైకొను ఉద్యోగు లగుటచే కరణములకుగూడ మైహక్కును ప్రసాదించవలయు ననియు, రామేశ్వరరావుగారు కోరుచున్నారు. ఎన్నికస్థానములను, గ్రామోద్యోగు లాక్రమించుట కవకాశ ముండుట, పాడి గాదని స్వపరిపాలనాభిలాషు లెల్ల రంగీకరించెదరు. ఇందుల్ల కవకాశమిచ్చుచో ప్రజానాయకులు జయము గాంచుట కవకాశముండదు. గ్రామోద్యోగులు తమపలుకుబడి నుపయోగించి, సులభముగ విజయము గాంచగలుగుదురు. వీరు ప్రభుత్వాభిప్రాయమును చాటెదరు గాని, ప్రజాపతినిధులుగ నుండజాలరు.

అందుచే గ్రామోద్యోగులు అధ్యక్షులుగ నిలుచుట కిదివరకే వీలున్నచో, ఆ యవకాశమును తొలగించుట భావ్యము గాని కరణములకుగూడ నట్టి యధికార మిచ్చి స్థానికస్వపరిపాలనమును నిర్ధకము గావించుట పాడిగాదు గవర్నమెంటు ప్రాసిక్యూటరులు ఎన్నికలకు నిలువ వీలు లేనపుడు గ్రామోద్యోగులెటుల నిలిచెదరు? ప్రజల ఎన్నిక హక్కులను విస్తరింపజేయుటకు బదులు రామేశ్వరరావుగారి చట్టము దానిని మరింత సంకుచితము గావించుచున్నది.

కృష్ణారావు పంతులుగారు మరియొక చట్టమును ప్రతిపాదించెదరు లోకలు బోర్డుల బడ్జెటుల పై ప్రభుత్వమువారు ఆర్డరులను జారీచేయుటలో, అనేకమగు ఏర్పాటులను మార్పుల తటస్థించుచున్నది తమ కవసరమగు వ్యయమును అనుకూలమగురీతిని నిర్ణయించుకొనుటకు లోకలుబోర్డుల కధికారముండుట న్యాయము ఇటు ప్రభుత్వమువారును అటు జిల్లా బోర్డువారునుగూడ తాలూకా యూనియను బోర్డుల ఆదాయ వ్యయములతో జోక్యము కలుగజేసికొనుచున్నారు. ఇటుల జేయునపుడు, స్థానికసంఘములతో ముందుగ యోచించుటలేదు స్థానిక సంఘపు స్వేచ్ఛ నీ రీతిని అరికట్టుట పాడిగాదు కోశాధికారములేనిబోర్డులు స్థానికపరిపాలనమును సౌష్ఠవముగ కొనసాగింపనేరవు కృష్ణారావు పంతులుగారి చట్టము ఇట్టి నిరోధములను తొలగింపబూనుచున్నది. దీనిని శాసనసభ వారంగీకరించుట న్యాయము.

మాతన శాసనసభాధ్యక్షులు

ప్రొఫెసరు. యం. రత్నస్వామిగారిని, నేటి దినము శాసనసభాధ్యక్షులుగ నెన్నికొనిరి. వెనుకటి అధ్యక్షులగు స్వామికన్ను పిళ్లగారును, ఇప్పటి అధ్యక్షులగు రత్నస్వామిగారును గూడ క్రైస్తవు లగుట, క్రైస్తవసంఘమునకు మిక్కిలి ప్రోత్సాహకరముగ నుండుక మానదు రత్నస్వామిగారు పచ్చయప్ప కళాశాలాధ్యక్షులు. ఇక వారీయద్యోగమును వదలుకొనవలసి యుందురు. రత్నస్వామి పిళ్లగారు తమ ధర్మమును నిష్పక్షపాతబుద్ధితో నిర్వహించి పేర్గాంచెదరు గాక యని కోరెదము రత్నస్వామి పిళ్లగారు శాంతస్వభావులు తాము జన్మింపజన్మమువార మనుభవమును వీరు పూర్తిగ విడనాడి, అన్నిపక్షములను సమాన దృష్టితో జూచుచో, వీరు తమ ధర్మమును ప్రశంసాపాత్రముగ నిర్వర్తింపగలరు జన్మింపజన్మమునకు జెందిన ది బ. కేశవపిళ్లగారిని అధ్యక్షులుగ నెన్నికొనుచో, తమ పక్షపు అభ్యర్థి ఉపసంహరించుకొనునట్లు చేసెద మని జాతీయపక్షనాయకులు దెలిపినను, జన్మింపజన్మనాయకు లందుకు సమ్మతించుకుండుట వోద్యము ఏకగ్రీవముగ నెన్నికొనబడు అధ్యక్షు లుండుటవలన, శాసనసభ కెక్కువ గౌరవము గలుగు ననుటకు సందియము లేదు. పిళ్లగా రిదివరకు ఉపాధ్యక్షులుగ నుండిరి. అట్టి వారు అధ్యక్షు లగుటగూడ సంభావ్యము శాసన సభాధ్యక్షుని ఎన్నిక విషయమున, ఏకాభిప్రాయము ప్రబలుట కవకాశ మిచ్చినను, జన్మింపజన్మనాయకు లీయవకాశమును గైకొనకుండుట దూర దృష్టి నేమాత్రము జూపజాలదు. శాసనసభలో జన్మింపజన్మప్రబల్య మధికముగ నున్నను, జాతీయ

పక్షపుఅభ్యర్థియగు రామలింగంబెట్టిగారు అయిదు వోట్ల భేదముతో మాత్ర మోడిపోయిరి. జన్మింపజన్మము ఇప్పటికే చాలవరకు బలహీనమయ్యె నని ఇందువలన స్పష్టమగుచున్నది ఈమారు జరిగెడి ఎన్నికలకు పిమ్మట, జన్మింపజన్మము నామమాత్రమగుట నిశ్చయము

మితవాద ప్రముఖుని మార్పు

ప్రభుత్వదృక్పథము మితవాదులను అతివాదులుగ జేయుచున్న దనుటకు, బొంబాయి ప్రముఖులును మితవాదనాయకులు నగు రా బ ఛిటేలు గారు స్వరాజ్యపక్షమున జేరుటయే ప్రబలనిదర్శనము. వీరు ప్రచురించిన కారణములు సయితము మిగుల నుద్యోగకరముగ నున్నవి మితవాద పక్షమువా రింతవరకు నలిపిన సహకారము నిరర్థకమయ్యె నని, వీరు కనుగొనిరి మితవాదులను గూడ ప్రభుత్వమువారు నమ్ముట లేదని వీరు దెలుపుచున్నారు. గౌరవప్రద మగు సహకారమును గాక, కేవల లొంగుబాటును ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నటుల, ఛిటేలుగారు భావించుచున్నారు. మితవాదులకును జనసామాన్యమునకును సంబంధ మంతగ లేదని వీరి తలంపు అందుచే, నుశిక్షితమగు స్వరాజ్యపక్షమునందు జేరుట యవసరమని వీరికి దోచెను వీరివలెనే అటునిటుగాని స్వతంత్ర పక్షమువారు స్వరాజ్యపక్షమున జేరి, స్వాతంత్ర్య సిద్ధికై కృషిసలుపుట మేలు. మితవాదులు సయితము యీరీతిని నిరాశ జెందుచుండగ, ప్రభుత్వమువారు దూర మాలోచించుట యుక్తము.

క్రైస్తవసంఘ విన్నపము

ఇండియా మెట్రాపాలిటను మున్నగు క్రైస్తవ ప్రముఖుల సంతకముతో 11 అక్టోబరు తేదిని దక్షిణాఫ్రికా దినముగ పరిగణించి అసమ్మతి జూపవలయు నని పంపినవిజ్ఞాపనము సంతసము పురికొల్పకమానదు. ఆసియా వాసులకు దక్షిణాఫ్రికాలో కలుగుచున్న యవమానములను, హిందూదేశమునం దేసంఘము వారును భరింపనోల్లరు. హిందూదేశమునందు నివసించెడి యూరపియను మిషనరీలు తమ అసమ్మతిని బలముగ జూపవలయును. దక్షిణాఫ్రికా క్రైస్తవులు చేయు దుండగములు, క్రైస్తవ మతమునకు ప్రతికూలమగుటచే, మతాభిమానముగల క్రైస్తవులెల్లరును తమ దృఢాభిప్రాయమును ప్రపంచమునకు దెలిపి, ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనుట మేలు.

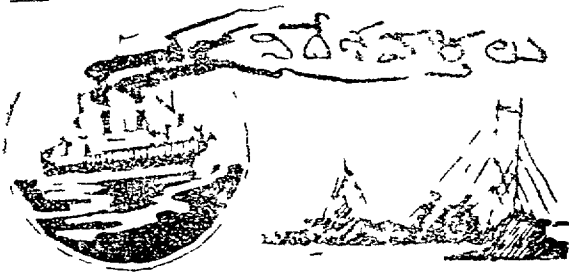
మైసూరు నూలువడుకులు

మిడిల్ స్కూల్లో వ్యవసాయమునందును నూలు వడుకుటయందును శిక్షణ గణపవలయునని, ప్రజాప్రతినిధిసభలో హెచ్. కృష్ణారావు గారు తెచ్చిన తీర్మానమునకు బదులు జెప్పుచు, ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు విచారణ సలుపుచున్నారనియు, వీలయిన చోటుల నూలు వడుకుటను ప్రవేశపెట్టెద రనియు, విద్యాశాఖవారు అవసరమగు నేర్పాటుల గావించెద రనియు, మైసూరు ప్రభుత్వసభ్యుడు పలికెను ఇది కొంతమేలే మద్రాసు ప్రభుత్వము వారికన్న, మైసూరు ప్రభుత్వమువారు ముందడుగు వైచుచున్నందుకు సంతసింపవచ్చును ఈవిషయమై ఉపేక్ష వహింపక కృషి సలుపుచో, మైసూరు ప్రభుత్వమువారు విద్యార్థులకు తప్పక మేలొనర్పగలుగుదురు.

పోప్టా జులిగ్రాఫుశాఖ డైరెక్టరు జెనరలు,
జి. పి. రాయగారు.

ఇట్టి ఉన్నతోద్యోగము భారతీయున కివ్వబడుట
కిదియే మొదటిసారి.

సోవియటులపై కుట్ర

చిచిరనుగారి యభిప్రాయము

లండన్, అక్టోబరు 4 — సోవియటులపై వ్రీసిన చేయు
కుట్రలలో సెక్యూరిటీవ్యాప్త ప్రధానభాగము జర్మనీని బ్రిటిషు
వారి పలకుబడిలో నందుకొనటకు ఆలోచించుచున్నారు.
అయినప్పటికిని సోవియటులు ఇతరచోట్ల తమ స్నేహమును
మరింత బలపరచుకొనగల రని నాకు విశ్వాస మున్నదని చిచి
రనుగారికి

ఈక్రొత్తమైత్రి యేమియని యడగ నిశ్చయమనిగాని
తేదనిగాని చెప్పలేదు ఇటలీలో సోవియటుల సంబంధములు
చాల అనుకూలముగనే యున్నవి మరింత బలపడు ననిరి

సిరియా తిరుగబాటు

ద్రూసునాయకుడు లోబడుట

బెయూటు, అక్టోబరు 6 — ద్రూసు తిరుగబాటులో
ప్రధాన నాయకులలో నొకరగు దమదుబే అత్రాఫుగారు నేడు
ఎట్టివరతులు లేకయే గ్యామిలిక్ నేనానికి లోబడెను

స్పెయిను సేనాని రాజీనామా

మ్యాడ్రిడ్, అక్టోబరు 6 — కస్తూరు జనరలు వేలరుసేనా
ని సైనిక నాయకత్వమునండి రిప్పించుచు రాజు ఉత్తరువును
జీతదానిని సంతకము చేసెను

బ్రిటనులో సినిమా ఫిల్ములను

తయారుచేయుట

యునైటెడ్ స్టేట్సునని ఆభ్యంతరము

పెట్టు ప్రయత్నములు

సినిమా ప్రదర్శనములలో అధమము జేయి అడుగులు గల
ఫిల్ములైన బ్రిటిషువారిచే చేయబడినవి యుండునని ఆన్రేగి
యా కానెసభవారు తీర్మానించిరి బ్రిటిషు ఫిల్ము పరిశ్రమను
అభివృద్ధి జేయుటకే ఇట్లు తీర్మానించిరి దీనిని 1926 జూను
మొదటి తేదీనుండి అమలు జరిపెదరు యునైటెడ్ స్టేట్సు
ఫిల్ములు సామ్రాజ్య పార్టీకామినిర్వాహకులలో గల
వారముగ నందుచే ప్రభుత్వమును రిట్టి చట్టము ఏర్పాది

వి. సి. యస్. పరిశీలయందు కృతార్థులైన
ఎ. వి. పాయిగారు
(రాష్ట్ర కేవలపాయిగారి అల్లుడు)

రాంసేమగొన్నాల్లుగారు

రెడ్డి సునుగూర్చి చెలువుట

లండన్, అక్టోబరు 6 — కార్మికపక్షమువారు సమావేశ
మై కమాన్వెల్త్ పక్షంలో కోరు విషయమును మూడు
సంవత్సరాలరకు ఆఫ్రీకా కార్మిక పక్షమునండి ఇదివర
కున్న కమ్యూన్వెల్త్ లకు (రెడ్డి) తొలగించులెనని తీర్మానించు
టచేతను మ్యాన్వెల్డ్ గారు కూడ తీర్మాన గుండుించుటచేతను
మాస్కోవ్ నండి బ్రిటనుకు వచ్చిన రెయబాడులకు నవనాట్లు
క్రంగినవి వ్రీసినలో సచ్చేవారము విప్లవము గలుగునో ప్రభు
త్వమును మార్చవచ్చునగాని ప్రజల ఆలవాటులను మార్చ వన
తరముగాదు నేను ఎన్నడు అన్నమాటను దప్పువాడుగాను
కమ్యూనిస్టులే చెనుకవోవుచున్నారు వారికిను 18 వశతాబ్ద
ములోనే యున్నారని చెలించుటచే విప్లవమునల లాభమున్న
దనుకొనుచున్నారు నేను 18 వ శతాబ్దమువాడ నైనను 21 వ
శతాబ్దములో నున్నాడ నని నేను తలంపుచున్నాను మా ఇద్దర
కును ఇదే వ్యత్యాసము అని మ్యాన్వెల్డ్ గారు రనిరి

నల్లయి ఏర్పాటులు

సర్ జోయిన్స్ ఓ హిక్కుగారి ప్రత్యుత్తరము

లండన్, అక్టోబరు 7 — ప్రభుత్వమువారు చెప్పుకొనబడి
నపుడు కమ్యూనిజమును భస్మముజేయలెనని మ్యాండేటును
బొందిరి ఇరవయ్యే 25 ఏండ్లు ఉండరాదనిరి ఈ రెండవ
విషయమై కన్సర్వేటివులు కొంత కలవరపడుచున్నారు
నల్లయిలకు భంగములేకుండ జేయవలె ననియు సైనిక
ప్రతిపత్తి ఏమియు నీయరనియు, కాని ఎవరైన తనకు స్పెషలు
కాన్సైటియ్యు నియమించవలెనని పట్టిలను తయారుచేసి యిచ్చిన
ప్రభుత్వముతరపున అందుకొనెదననిరి

ఆర్ - 33 విమానము - పయనము

లండన్, అక్టోబరు 6 — నిన్నరాత్రి ఆర్ 33 విమా
నము దురల పయనముజేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నది 24
గంటల పయనముజేసి సంగతులన్నిటిని పరిశోధించెదరు

మరాఠో యుద్ధము

ఆలుహుసిమాన్ దగ్గర రేపును గట్టు ఏర్పాటులు

మ్యాడ్రిడ్, అక్టోబరు 6 — మంచిరేవుగ ఆలుహుసి
మను దగ్గర నిర్మించుటకు స్పెయిను ప్రభుత్వమువారు ఫలమును
ఏర్పాటుజేసిరి

లియాతీ సేనానిస్థానే మరాఠో ప్రెసిడెంటు జనరలుగ
న్యాయకాశామాత్యుడు స్టీగుగారు నియమించబడిరి అధికా
రులు ప్రకటించుచున్నారు

నడిసముద్రములో పొగయోడకు ప్రమాదము

లండన్, అక్టోబరు 5 — బ్రిటిషు పొగయోడ 'లెనా
డెక్' అననది ఏదో అశుభవగు పరిఘట్టము గోల్పోయెను
అందుచే ఇంకొక పొగయోడ దానిని 'పెరింకో' లేక 'ఏడెను
కో' గొంబోవును

వి. పి. యస్. పరిశీలయందు కృతార్థులైన
టి. యస్. రామచంద్రనుగారు
(సర్ టి. సవానీయ్యగారి కుమారుడు)

సుఖిరోగముల సమస్య

సామ్రాజ్య ఆరోగ్య రక్షకవిధానము
గా వలె ననుట

కిర్నలు అమెరికాలో యభిప్రాయము

లండన్, అక్టోబరు 7 — సామ్రాజ్యపరిపాలనమంతయు
మంచి ఆరోగ్యవిధానముమీర ఆధారపడవలెననియు, దక్షిణ
ఆఫ్రికాలో ఉష్ణరోగములు ఏదో మరొకటుచే గలుగుచున్న
వనియు, ఆఫ్రికాలోగములు శీతోష్ణక్లితిలో లేవనియు, అదంత
యు వన ఆశ్రయదేతనే గలుగుచున్నదనియు ఆఫ్రికాలో అవ
సరముగ కనిపెట్టువలెయున్నది సామ్రాజ్యములో ఇతర భాగ
మలందుగూడ కొంచెము ఆరోగ్యవిషయమై అవసరముగ కని
పెట్టవలెయున్నది సుఖిరోగముల సమస్య చాల ప్రమాదకరమై
నది కాని అంత ఆశలేకపోలేదు ముందునని నమ్మకము గల
దనిరి

భూకంపములు

భయంకరముగ నుండుననుట

మధ్యధరాసముద్రములో ఉడద్రవము

రోమ్, అక్టోబరు 4 — తరంగతవులలో చాల భూకం
పము లుండునని నీనీరు చెనుదండిగారు జెప్పుచున్నారు మధ్య
ధరాసముద్ర ప్రదేశము, ఆల్బియర్ను తీరము, సెంట్రలు ఇటలీ,
దక్షిణ చీనాసముద్రములోను భూకంప ముండుననుచున్నారు.
సోమవారము సాయంత్రమునండి గురువారము రాత్రివరకు
భూకంపము గల్గును ఇటలీకి గ్రీకు ద్వీపకల్పమునకు దగ్గరగనే
గల్గునట

ఇండియా రాజ ప్రతినిధి

రొనాల్డుషే ప్రభునే మరల పేర్కొనుచున్నారు

లండన్, అక్టోబరు 6 — అపుడే రిడింగు ప్రభునిస్థానే
ఇండియా రాజప్రతినిధిగ ఎవరినో నియమించిరని రాజకీయ
పర్షములలో జెప్పుకొనుచున్నారు ఈనెలలో అధికారశిథి
ప్రకటించెద రనుకొనుచున్నారు ఈవిషయమై సార్వభౌముని
సమీపించిరట బర్క్లెడ్ హెడ్ ప్రభునిగిగూడ రాజప్రతినిధిగ
బోవలెనని ఇష్టమున్నదిగాని బార్న్లీనుగారికిష్టము లేదు. బర్క్లెడ్
హెడ్ గారు భారతదేశమునకుబోయి స్వయముగ పరిశీలనలన్ని
టిని పరిశోధించి ముం దెన్నదైన క్రొత్త ప్రభుత్వవిధానమును
తయారుచేయుటకు అవకాశ మున్న లభించునను నుద్దేశ్యమై
గాని రాజప్రతినిధిగ నుండు కోరిక లేదు

లండనుడకి ప్రభునిపేరు అనగల్గముగ జెప్పుకొనుచున్నా
రు కాని రొనాల్డుషే ప్రభువు తనకు ఏమియు తెలియదన్నను
ఆసనపేరును అందరను జెప్పుచున్నారు.

బోలను స్థాపకుల మోసము

సం డివిజన్ మూలుగారి సాక్ష్యము
లండన్, అక్టోబరు 5 — బోలను స్థాపకుల మోసపు శీరము విచారణ వరకు బోలను ప్రారంభమైనది రాబర్టు బోలను ఉత్తరపు ప్రకారము అల్లయన్న బ్యాంకు తాలూకు బిల్లులను, ఋణమునకు హామీగా బాల్కెన బ్యాంకులో బెట్టితినని వైదొలగింపబడుచున్నది

రాబర్టు బోలనుగారు సామ్యము తీసికొన్నను అతడు అసలు తీసికొనలేదని అడ్డపవాళ్లయందు బీమంతుగాలిచే జెప్పించిరి కొన్ని భేదములకు కారణములు రూపాయిభర పడివావు టయే ర బర్టు బోలనుగారు నిజముగ 67000 పౌనులను బ్యాంకునుండి తీసికొనిరిని ప్రాసిక్యూషను జెప్పినపు అది నిజము గాదని బోలనుగారు ఎదిరించవలసి యున్నదని చూడవచ్చుగా చనిరి బోలనులనుండి 67000 పౌనుల కొక్కమును రాబర్టు బోలను దీసికొనెనని సర్ జేమ్స్ కెన్సిన్ బెన్నెటుగారు అనిరి

1920 సంవత్సర మంతటను తాను ఎక్కువగా తీసి కొన్న సామ్యము సరిపోవునట్లు 57000 పౌనులు డిపోజిటు చేసియుండవచ్చునని సాక్షి జెప్పెను

మృత్యువారికి 1921 మే మాసాంతమునకు 31000 పౌనుల నాను పరపతి యున్నది

1922 లో సిద్దాలో జరిగిన అల్లయన్న బ్యాంకు డైరెక్టుల సభకు రాబర్టు బోలనుగారు పోయియుండెననియు బోలనులను గూర్చి వార్షిక నివేదికలో ఏదో తేర్చబడవలసి యిట్లనియు నివేదికలో బోలనులకు అవమానకరముగ సంగతులను జేర్చిరని డైరెక్టులమీద మానవత్వపుదావాను బెచ్చెననిరియు ఇంత జరిగిన వెనుక డైరెక్టుల సంఘమునకు ఇట్లు చేయుటని ఆజ్ఞా పించుట రాబర్టు బోలనుగారి సాహసమును చూపుచున్నదని యు బోలనుగారు సంఘమునకు ఉపద్రవకరు డనిరి

బోలనుగారు ప్రత్యుత్తరము నీయలేదు 6-వ తేదీవరకు విచారణ వాయిదా వేయబడెను

ఫ్రెంచి ఋణరాయబారములు

కయిలోగారు 5 సంవత్సరములలో 400000000 డాలరు లను ఇచ్చెదరనుటచే ఆ ప్రకారమైన తమ సదుద్దేశ్యమును తెలుపుటకు ఆ మొత్తము నీయవలెనని అమెరికను లన ఫ్రెంచి పార్లమెంటుతో అలోచించినది, అట్టి బిడంబడికను సంతకము జేయుటకు తన కధికారము లేదని కయిలోగారు జాసిరి

కయిలోగారి పద్ధతులే రాయబారము లాగిపోవుటకు కారణ మగుచున్నాడు మరియు ఫ్రెంచిగారు పెట్టెంబరు 30 తేదీని ఆగిపోయి కేసుండ ప్రకటించిన సంకతులు గూర్చి కారణ మనుచున్నారు

అమెరికా ఐక్యము

లండన్, అక్టోబరు 5 — అమెరికా ఫ్రెంచి ఋణ రాయబారములు చెడిపోయినందులకు విచారించుచున్న వార్తా పత్రికలే యునైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రజలకు చాలభారముగ పన్ను లను ఇవ్వవలసి యున్నదనుచు అమెరికా ఐక్యతయనకు అభ్యంతర ముండదనుచున్నది అలండన్ లుగ సిరిసంపదలతో తులకూను ననుచున్నారు వ్యవసాయకాలవారి నివేదికము ప్రకారము పంటలు సమృద్ధిగ పండెనని తెలియుచున్నది టోకు, చిల్లర వర్తకములు అభివృద్ధి గాంచుచున్న ననుచున్నారు రైల్వేలు సగతులను అపారముగ గొంపోవు చున్నవి జీవనోపాధికి భంగము లేదట

స్థావియటు బ్యాంకు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

మాస్కో, అక్టోబరు 6 — స్థావియటు ప్రభుత్వ బ్యాంకువారు పెద్ద జర్మనుబ్యాంకులతో ఒడంబడిక జేసికొనిరినియు, స్థావియటులకు జర్మను బ్యాంకులు 75000000 జర్మను మార్కులను ఋణము నిచ్చెదనియు, దీనితోడు వర్తకపు ఎరపతి నిచ్చెదనియు దానివలన జర్మనీలో సరకలను కొనుటకు వీలగు ననియు, వీటి గ్రాసు 1000000000 బంగారు మార్కులనుననియు కొన్ని నెలలు పరపతినిచ్చెదనియు ఈ పరపతియైర్పాటు ప్రభుత్వ బ్యాంకువారు చేసిన ఏర్పాట్లలో ఇదియే ప్రదమమనియు స్థావియటు ఆర్థికమంత్రి తెలియజేసెను.

ఆరోగ్య మహాసభ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, అక్టోబరు 6 — నేటి ఆరోగ్యసభలో కాష్టిగు చాప్మన్ గారు కష్టము వాగను అనువామి కోందరు పిల్లలు కొన్ని రోగములతో బుట్టుచున్నారనియు, వారిని మా తిలోకో చెటువులోకో పారవేయుచున్నారనియు, ప్రైలకు విమనునిచ్చుచున్నారనియు పోలీసువారు లండన్ లోనియు ఫిర్యాదులు నిరర్థకమనియు గుడిచెను రోగములను కరుణ్య టకు సౌకర్యములు చాలవనిరి. శిశుసరిత్తితులను బొగుపరచ వలెనని బొంబయి ప్రెసిడింట్ యిర్లాగారు తెలియజేసిరి వేర నములను ధానుగ నీయవలెననిరి సొంను ఉచితముగ గలపవలె ననిరి నీతివాద్యతను తొలగించుటకు ప్రచారమును, కాన నములను గావించవలెననిరి

సిరియాలో గొప్ప అల్లరులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, అక్టోబరు 6 — సిరియాలో గొప్ప అల్లరులు జరిగినవి హ్యూనుంగ్ నియుచున్నది అగట ప్రజలు బెడూ యినుల సహాయంతో ప్రభుత్వభవనములను ముట్టడించి స్థానిక వాతీకులని విరాడుకులుగ జేసిరి నిరిగా ఆర్మీడల్ గు విప్లవకారులు బరిమెను సహాయక వ్యయులు ఏర్పడిరి 50 మంది విప్లవకారులను గాల్చిరి సుక్రమవరిశ్చితులను నెలకొల్పిరి

సెక్యూరిటీ సభ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లార్డాన్ అక్టోబరు 6 — లార్డాన్ లో సభలో రెండు గంటలు ఆలోచించిరి సుహృద్భావము గోచరించెను అసలు గట్టిసమస్యల కెత్తుకొనలేదు జర్మనీ జాతీయమితిలో జెనువర తులను గూర్చియు, పడమటి తూర్పు బిడంబడికలను గూర్చియు ఏమియు తలపెట్టలేదు ప్రాప్యవ్యవస్థ టాడంబడికను గూర్చి ఇంకను ప్రెంచి, పోలిష్, జర్మనులకు తీవ్రముగ భిన్నాభిప్రాయములున్నవి

లూథరు, ప్రొస్టు

గార్లను జంపు కుట్రలు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, అక్టోబరు 6 — లూథరు, ప్రొస్టుగార్లను జంపుటకు జర్మను జాతీయవాదులు కుట్రను బన్నిరి 24 గంటలనుండి ఎంతయు ముప్పించుచున్న వి రిద్ధిరుతు అన్వేషలో ప్రొస్టు హాట్టెలు పోలీసులకును, ఇష్టపడుచున్నారనే చంప యిత్నించుచున్నారట ప్రొస్టుగారికి విషము బెట్టుటచే ప్రొస్టుగా రింతమందముగ నుండుటకు కారణమనుచున్నారు కాని ప్రొస్టుగారు సభకు వచ్చుటచే విషము బెట్టెరను వదలి పటాపంచలయెను

మరాఠో సమరము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

సైజ్, అక్టోబరు 6 — పరాసులు కిషెను 18 మైళ్లు ఉత్తరముగనున్న అబుజేలు బెర్కెనుకు బాబ్కూరునుండి సాగిరిని తెలియుచున్నది.

జరను రంగువనులు

బెర్లిన్, అక్టోబరు 5 — బర్లిన్ అన్నియె రంగువనులు 1918 సంవత్సరము ఆన్నియు కలిపి బర్లిన్ గూరగముగ వ్యక్తు ననుగ న్నారు 'ఇటికె' జేమిష్యుట్టు బ్యాంకు వాళ్ళను ఇండ్లవ్రో ఆర్మీక్ గె నెలుష్యుట్టు కంపెనీ యని పిలువ బడును ప్రాప్యంభుత్వ ఆమెయినుదగ్గర ప్రధాన కార్యాలయము నుంచెదరు

కా శి మ హా రా జా

మదరాసు, అక్టోబరు 6 — కీర్తి శేఖరులు రాజామునీ షిలోలో గారిచాంగంబాగ్నానాన ఎద్ది కామొక్క మహారాజా బహుమూర్ సామోగి గారి తరపున మూర జనుమార సామో గుగారు కెప్తను మునీ వంద్ లాల్ ర యిబహుదూరుగారిని దర్శించి ప్రాప్యసాంప్రదాయము ననుసరించి కీర్తి శేఖరుల తన తాతగారి సంస్థానమునకు తానే వారసుడనిన తెలుపుచు కర క్కున పూడ్చిరి కరించిరి.

వర పాతము

సిద్దా, అక్టోబరు 6 — మంగళాశాసనముందలి డిప్ర మను చట్టగా ఉత్తరదిశగా బోవుచున్నది నేటి ఉదయమున కది 18 డిగ్రీల తేటిబూండు 85 డిగ్రీల తూర్పు లాంగిటూర్లు దుల మధ్యప్రాంతమందు గలను పడమటి వాయుచలనముచే అది ఉత్తరమందు స్వల్పముగ వర్ష ముగురిసెను ఉత్కళిము, ఆస్సేయ మదరాసు, ఉత్తర మదరాసు తీరములందు సర్వ సామాన్యముగ వర్ష ము గలదు దక్షిణ బర్మా, దక్షిణ బెంగాలు, సరిహద్దు రాష్ట్రము, మదరాసు డక్కనులం దచ్చులచ్చట వర్ష ము గురిసెను ఫోటానాగపురం, ఉత్తర పంజాబు, మళ యాళములందు స్వల్పముగ వర్షిం చెను

మెన్రు 1, రంగూను 2, బెన్గళు, సాగరుదివి 1½, బాలసోరు 3, హుకీటూల 6, పూరి, కటకం 2, ఖరటు 1½, నాగపట్టణం, మచిలీపట్టణం 1, కాకినాడ 5, విశాఖపట్టణం, కళింగపట్టణం 1½, గోపాలపురములందు 2 అంగుళముల వాన గురిసెను.

నూచన — దక్కను కాష్టిరములందు అధికముగను, సరిహద్దురాష్ట్రముందు తక్కువగను వాన గురియవచ్చును

(ఆంధ్రపత్రిక)

క్రాస్ థియేటరులో

ప్రతిదినము క్రొత్తి ప్రదర్శనము
జాకికూగెన్ ఆలివర్ ట్విస్టు
బుధవారము 7-10-25 2 ప్రదర్శనములు 6-15, 9-30.
మేరిజిక్ ఫోర్డ్ "లిటిల్ లార్డు పాన్ ట్టి రాయి"
గురువారము 8-10-25 2 ప్రదర్శనములు 6-15, 9-30.
రుజాల్సు వెలక్ ట్విస్ట్ "షీక్"
సక్రవారము 9-10-25, 2 ప్రదర్శనములు 6-15, 9-30
చార్లి గాస్ట్ లిండు జాకికూగెన్ "ది కిడ్"

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 953

7-10-25 మంగళవారమునుండి 9-10-25 శుక్రవారమువరకు
యూనివర్సల్ స్పెషల్ డ్రామా
"ది నైట్ మె స్సే జ్"
విపరీతమైన ప్రేమకు, క్షమించునట్టి ద్వేషమునకు ప్ర సిద్ధిచెందినట్టి అత్యద్భుత నాటకము

"వివాహ విషయము"

"సుమారు పదివేలరూపాయల విలువగల స్థిరాస్తి వసతి గలిగిన, పరమాధు సంపన్నముల వయస్సుగల చక్కని చిన్నని యోగికన్య పూర్వసువాసినీ (Virgin Widow) బాలికను వివాహమునిమిత్తిం, ఆస్తి, విద్యయు గల ఆరువేల నియోగి యువకుడు (గ్రాడ్యుయేటు అయినయెడల ఉత్తము) కావ లెను వయస్సు, గోత్రము, ఋషుభదేశాంతం, విద్య, ఆస్తి, హోదావగైరా వివరములతో, దరఖాస్తులు పంపకోరవలారు పంపించవచ్చును "క్రేయోభిలాషి"

c/o ఆంధ్రపత్రిక పోస్టుబాక్సు నెం 212, మద్రాసు

గుంటూరు అడిషనల్ డిస్ట్రక్టు

మునసబు కోర్టులో

10 S 412/1925
వాది.—చేగు వెంకటప్పయ్య.
యె డి రి
ప్రతివాదులు:—1 బందా వెంకటసుబ్బయ్య,
2. యిగున్న లక్ష్మీనర్సయ్య
ప్రయోజన పయికోర్టులో వాది ప్రతివాదులు
మీది 1 వ ప్రతివాది 2 వ ప్రతివాదిమీద అమలు జరిపి వేలంలో ఖరీదుచేసియున్న దావా ఆస్తిని విడుదల చేయించ మని దావా దాఖలుచేసి దావానోటీసులు చేయించగా 2 వ ప్రతివాదికి నోటీసు సర్దుకాలేదు సదరు దావా 12-10-25 తేదీ వాయిదా అయియున్నది కనుక వాయిదాకోజు పగలు 10 గంటలకు 2 వ ప్రతివాది యవగత్త లక్ష్మీనరసుపై కోర్టు లో హాజరయి ఆక్షేపం లున్నయెడల ప్రెకోర్టువారికి మనవి చేసికోవలెను లేనియెడల 2 వ ప్రతివాదిని వాయిదాకోజు ఎక్సాప్రై చేయబడునని యిందుమూలముగా తెలియజేయడ మైనది
ఎన్. శీతారామయ్య,
5-10-25.
వాదిపక్ష

మొదటి వీడుకోలు

రీడింగు ప్రభువు దేశ సేవను

సర్ మహమ్మదు హాఫీజు మొచ్చుకొనుట

సిద్ధా, అక్టోబరు 6 - రీడింగు ప్రభువుగారు వెళ్లబోవుచున్నారని గాన సిద్ధాలోని భారతీయులు వెంటి హోటలునం దీరాత్రి ప్రభువుగారి గౌరవార్థము మొట్టమొదటి వీడుకోలు విందుసంసరి. ఆ వ్యవస్థ తన హిందూ చిన సర్ మహమ్మదు హాఫీజు నాలుగున్నర సంవత్సరములనుండి రాజప్రతినిధిదేయమన్న దేశసేవనుగూర్చి అత్యధికముగా క్లాఫిండుచు యిట్లు చెప్పిరి

గొప్పపనులన్నియు సాధారణముగా చివరకాలములందు చేయుచుందురు గాన రాజప్రతినిధి హిందూదేశమును విడిచిపోటకు 6 నెలలు ముందుగా నివ్వడు వారు చేసిన దేశసేవనుగూర్చి అధికముగా చెప్పజాలము అయినను ముఖ్యవిషయములను స్మరింపవచ్చును టర్కీసంధిని రివైజుచేయించినందుకును, హెడజాది అంతరంగిక వ్యవహారములలో వోక్యము కలిగించుకొనకుండు నున్నందుకును అఫ్ఘనిస్తానుముతో స్నేహబంధములను గట్టిపరచినందుకును కృతజ్ఞతకలిగి మహమ్మదీయులు రాజప్రతినిధియైన తమకు గల ఋణమును దీర్చుకొనజాలరు దేశములోని పరిపాలనావిషయమున ఆర్థిక వ్యవహారములు కుదురుగా సాధింపబడినవి సర్వీసులు భారతాయత్త మొవర్చబడుచున్నది రెండు కమిటీలను నియమించినందువలన న్యాయపరిపాలనను సంస్కరింపబడినది వ్యవసాయాభివృద్ధినిగూర్చి చెప్పనక్కరలేదు విజ్ఞానాభివృద్ధికి మరిరెండు విశ్వవిద్యాలయములే తార్కాణము (చప్పట్లు) హిందూదేశము అభివృద్ధి కేంది సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమునుసాంధవలెనని రాజప్రతినిధి మనస్ఫూర్తిగా కోరునని నే నెఱుంగుదును (చప్పట్లు) కాని సహకారము జూపబడినట్లయిన ఆక్షును త్వరలో రివైజు చేయుటకు బాన్విసు ప్రభుత్వమును ప్రోత్సహించిన కీర్తి వీరికే చెందవలసి యున్నది (చప్పట్లు) ఇంతవరకే కాన్సర్వేటివును అట్టి రివిజను సాధ్యమగునని చెప్పియుండలేదు నిజముగా కొంతమంది దానికి అభ్యంతరములే చెప్పియుండిరి కేంద్ర కాసన సభలో స్వరాజ్యవాదులు పూర్తిగా సహకారమును జూపుచున్నారని మితవాదులు హైదరాబాద్ లోని సహకారమునందు మొదటినుండియు సమృద్ధము గలవారు ఇప్పుడేదైనను ఊహింపవలసియున్నది. రాజప్రతినిధి హిందూదేశమునుండి కడలిపోవు లోగా నట్టియూహ సఫలీకృతమగు నట్లు భగవంతు డనుగ్రహించుగాక

రీడింగు ప్రభువు జవాబు

హిందూదేశము సహకారము గనపరుపవలెను

జవాబుగా రీడింగు ప్రభు విట్లు చెప్పెను - సర్ మహమ్మదుగారు క్లాఫించిన విషయము లన్నింటిని గురించియు నేరిప్పుడు చెప్పలేను కాని నేను చేయగలిగిన వనరున్నియు ను హోము గవర్నమెంటువారి సహకారము వల్లను చాలవరకు నాతోడి వారల సహాయము వల్లను జరిగిన విగాక ఆ కీర్తి వారికే చెందవలసియున్నది ఆర్థికముగా స్థిరత చిక్కుటయన వర్షములను పరిగామరిపించి భగవంతుడే సాయముజేసెను (నవ్వు) భారత దేశముయొక్క సాధనసంపత్తి వభివృద్ధిచేయుటలో హిందూదేశము కేవలము వ్యవసాయముదమీనే ఆధారపడవలసి యున్నది (నవ్వు) విారందరును వ్యవసాయాభివృద్ధికి తోడ్పడవలసి యున్నది ముందువిషయమై యిప్పుడూహింపవలసి యున్నది గావున 1919 నుండి ప్రభుత్వమువారును ఒసంగజాలని యూహను బర్మెన్ హెడ్డె ప్రభువు విశాలహృదయముతో తన యువన్యాసములో నొసంగెను

ఇంగ్లాండులో నన్నిపక్షములవారును హిందూదేశమునకు సహాయము జేయవలెననికోరుచు హిందూదేశమునుండి సహకారమును సుహృద్భావమును చూడవలెనని కనిపెట్టుకొని యున్నారని అట్టిసహాయమును బొందుటకు హిందూదేశరాజకీయనేత్ర లేల తొందరపడరాదు ఒకప్పుడు నేనాళ్లర్యపడుచుందును మాయభిప్రాయములే మాకని భారతీయులనవచ్చును కాని అభివృద్ధికి సహకారమును సుహృద్భావమును మూలముగాన వాని నొసంగుటకు మేము సంసిద్ధులముగా నున్నాము హిందూదేశ మిందుకు పూనుకొన్నయెడల సంతోషతరంగ మొక్కటి బయటదరి ఇగ్గాడుకు పోయి వారిదృక్పథమును పూర్తిగా మార్చి యుండజిది సమృద్ధమిచ్చినగాని సమృద్ధము పుట్టదు గావున జర్మన్ హెడ్డె ప్రభువుచెప్పిన ప్రకారము సహకారమును జూపినచో ఇంగ్లాండు

భావమునుమాక్రమే కోరియున్నది - వ్యవస్థాపకముందురు (చప్పట్లు) రాజప్రతినిధి విచారించుచున్నానని చెప్పనక్కరలేకపోయియుండును

ప్రస్తుతము వాతావరణము మిక్కిలి అనుకూలముగా మారియున్నది రాజకీయనాయకుల చిక్కులును కష్టములును నేనెఱుంగుదును కాని అవకాశములు సరిగా గ్రహింపబడక పోవుట విచారకరము భారతకాసనసభలో సంస్కరణములపై నీయబడిన ఓటువలన సందేహములు తొలగి ప్రాచ్యసాంప్రదాయానుకూలమైన రాజ్యాంగముగాక భారతీయులు ఇంగ్లాండులోవలె పార్లమెంటరీ ప్రభుత్వమునే కోరుచున్నారని స్థిరపరుపబడినది తిరిగి సహకారమును జూపింపవలెనని హెచ్చరించుచు రాజప్రతినిధి ముగించెను తరుదుగా సభవారు హర్షధ్యానములను జేయుచుండిరి (అ ప్రె)

వాతావరణ సిధి

1925 సం॥ అక్టోబరు 7-వ తేది బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మరిగిపోయినది	మరిగిపోయినది	మరిగిపోయినది	మరిగిపోయినది	మరిగిపోయినది
	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో
గోపాలపురం	88.8	75.4	3.16	5.69	44.96
విశాఖపట్నము	84.0	78.0	0.78	2.67	37.09
కాకినాడ	88.4	77.8	1.88	6.85	39.09
మచిలీపట్నము	85.6	77.2	1.42	8.19	41.59
కర్నూలు	83.8	72.6	0.40	0.40	26.01
బళ్లారి	88.5	69.8	0.41	0.60	20.51
కడప	84.4	74.0	0.02	0.55	31.28
నెల్లూరు	82.2	74.9	0.07	3.49	37.98
మద్రాసు	92.0	77.2	...	3.71	50.74
కడపూరు	92.3	76.1	.	3.26	52.94
నీలము	92.5	78.5	...	0.41	39.80
కోయంబూరు	85.7	69.6	0.47	0.77	22.29
తిరువనావల్లి	93.6	75.8	..	0.84	33.18
నాగపట్నము	88.7	77.2	...	3.22	54.98
మధుర	91.4	74.5	..	2.18	33.58
పాంబట్	89.5	79.8	..	0.49	37.00
తిరునల్వేలి	0.18	28.84
తిరువేంకటము	88.0	76.2	0.21	0.85	64.51
కచ్చిక్	85.6	74.1	0.45	2.43	114.51
కాలికట్టు	90.9	74.4	0.04	0.37	117.16
మంగళూరు	87.7	74.9	...	1.50	125.68
తెంగుళూరు	83.9	66.6	0.04	0.12	35.87
మెర్కార	75.1	6.21	0.66	2.54	125.46
కొడైకాల్	62.9	51.0	0.55	1.65	62.18

సర్కారులు - వర్ష పాతము సాధారణముగా నున్నది గోపాలపురంలో 3.16" మచిలీపట్నములో 1.42" కాకినాడలో 1.88" విశాఖపట్నములో 0.78" వర్షించెను మేఘములు విస్తారముగానే యున్నవి ఆర్ద్రత ఎక్కువ. పగటివేడిమి 4 నుండి 7 డిగ్రీలు తక్కువ.

దక్కణ - వర్షము సాధారణముగా నున్నది బళ్లారిలో 0.41, కర్నూలులో 0.40" వర్షించెను. కడపలో చినుకులు పడిన మేఘములు దట్టముగానే యున్నవి ఆర్ద్రత చాల ఎక్కువ. బళ్లారిలో పగటి రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ పగటివేడిమి ఇతరచోట్ల 9 డిగ్రీలు తక్కువ

కర్నాటకము - నెల్లూరులో చినుకులుపడినవి మేఘములు ఒక మోస్తరుగా నున్నవి నెల్లూరులో పగటి వేడిమి 11 డిగ్రీలు తక్కువ కడపూరులో 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ

తూర్పుతీరమున చాలచోట్ల వర్షము కురియుచునే యుండవచ్చును.

ఎన్. ఆర్. యు. సామూరు.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

మహాను మార్కెట్ రిపోర్టు

జపులినరకులు (7-10-25)

ఇరువదిగజముల "పీస్" ధరలు
కారికకోవట్లులు - 22 x 22 మంగిసమాకు - (ఎ) రు 10-8 (బి) రు 12-0-0 సరాసరిరకము రు 10-10
కారికకోవట్లులు - 22 x 22 వేరు రకములు (బి) రు 11-0, సరాసరిరకము రు 9-12
తెలుపుముల్లు - 1708 రు 15-10, గ్లాస్ 9000 రు 15-8, ఎత్ ఎత్ 78 రు 11-2, ఇ సి 78 రు 11-10, 88.888 రు 16-4, బి సి 78 రు 11-4, 7978 రు 11-2 2908 రు 9-14, 8978 రు 11-2.

నూలు
40 నెంబరు, సీమ (5 పాల్ కట్టు) - టాక్రీ రు 7-2, చలువ రు 8-0, పచ్చరంగు రు 10-4, పడవ రు 9-8, కాళి రు 9-8, సవరను రు 9-4
40 నెంబరు జపాను (పదిపానుల కట్టు) - నత్తత్రము రు 12-5-0

60 నెంబరు సీమ (5 పాల్ కట్టు) - అడకతెర రు 19-4, నెమలి రు 19-4, "గేట్" రు 18-14, గొడ్డలి రు 11-6-0, గడ్డిబండి రు 11-5-0, ఎద్దు గడియారము రు 11-5, సింహము వేటకాడు రు 11-4-0, పెనసలు రు 11-4-0

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు) - భూగోళము రు 17-18, నీలంచేప రు 21-0

లోహములు
ఇనుము - తెల్లెయను చట్టకమ్మిలు ఒక బారువకు ధర రు 28,

ఇత్తడిరేకు - ఇంగ్లీషు రు 262, జర్మను (డిట్ మాక్) రు 274, రాగిరేకు - రు 282,

టిన్ రేకు - (90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేసీ ఒకటికి) రు 18-12-0

కలాయి పెంకురేకు - 24 "గేజ్" 6" 7" 9" రు 14-14 8" రు 15-4 10" రు 15-0,

సిమెంట్ పీపాకు వెల -

నార్వే ఆవుమార్కు రు 10-8, "వస్-వేర్" రు 10-12-0, జర్మని నెమలి రు 9-10, తాళముచెప్పి రు 9-8

రంగులు హండ్రెడ్లు వైట్ పీపాధర

అలిజరైక్ - 20% ఆవుమార్కు రు 72, 20% నాల్గు గుడ్డుములు రు 69,

"వైక్రోమేట్ పాటామ్" హండ్రెడ్లు వైట్ ధర 88-4.

చక్కెర

జావా సిద్ధము సరకుముట్లు 1-కి 29-14-0

నాయిదాధరలు - అక్టోబరు రు 28-12, నవంబరు రు 28-8, డిసెంబరు రు 28-8,

అముదపుగింజలు

164 పానుల బస్తా గిడ్డంగి వెల రు 17-8,

వేరు సెనగనూనె

"గానుగ" రు 125, "వెస్" రు 120,

అముదము

రు 112 (గ్రామధర)

పదును చేసిన తోలు రతి 1 టిక్కి

మొదలు వరకు

తెల్లమేకతోలు (వదును చేసినది) ఆక్ రు 1 14 0 రు 2 2 0 కంట్రిసు

కెంబిలితోలు పదును చేసినది (అమృతసరు) రు 2-5-0 రు 2-7-0

" (ప్రెస్) రు 2 12 0 రు 2 15 6

ఎద్దుతోలు (8 మొదలు 8 1/2 రకులు) రు 0 15 8 రు 0 15 6

" (తేలిక) రు 1 1 6 రు 1 2 0

" తెంగుళూరు (8 మొదలు 8 1/2) రు 0 15 7 రు 1 0 0

" " (తేలికైనరకము) రు 1 2 0 రు 1 2 6

" (మట్టాడ) రు 0 15 6

" (విజయనగరం 7 1/2 7 1/2) రు 1 0 4 రు 1 0 6

" (వీలూరు 7 1/2) రు 1 0 9 రు 1 1 0

గేజతోలు రు 0 10 0

గేజదూడతోలు రు 1 0 8 రు 1 1 0

ఆవుదూడతోలు రు 1 8 6 రు 1 10 0

మదరాసునందు రాజకీయపక్షములు

స్వతంత్రసభ్యులకు హెచ్చరిక

సౌందర్యమహాలు బహిరంగసభ

తమిళనాడు స్వరాజ్యపక్షమువారి యాజమాన్యమున నిన్న సౌందర్యమహాలనందు జరిగిన బహిరంగసభయందు ఎస్ సత్యమూర్తి, డా॥ కొలంబైగార్లు, "మదరాసునందు ప్రస్తుత రాజకీయపక్షములు" అను విషయమునుగురించి యుపన్యాసించుచు, ప్రజలందరును జాతీయోద్యమమున జేరి, రాజోవు ఎన్నికలందు స్వరాజ్యపక్షమువారి నధికసంఖ్యాకులుగ శాసనసభలకు పంపవలసినదని కోరిరి ఎం కె ఆచార్యగారు సభ కధ్యక్షత వహించిరి. రా.బి సి వి వెంకటరమణయ్యగారు, గౌ వి రామశాస్త్రిగారు మొదలగు ప్రముఖులు చాలమంది సభ నలంకరించిరి.

ప్రభుత్వమువారికపక్షము లేవదీయుట

ఎ రంగస్వామి అయ్యగారు, ఎం కె ఆచార్యగారిని అధ్యక్షస్థానమున కుపపాదించుచు మదరాసు రాజకీయములందు ప్రభుత్వమువారు తమ కొకపక్షమును నిర్మించుకొనుచుండిరి నియు ప్రజ లీవిషయమున హెచ్చరికతో నుండవలెననియు నుడిచిరి ఇది చాల ఉపద్రవకరమగు విషయము ఇది చాల గుంటరియెత్తు. గవర్నరుగారు ఈ పక్షముద్వారా యీరాష్ట్రముందు రాజకీయములను పరిపాలనావిధానము అరికట్టుటకు యత్నించుచున్నారే ప్రభుత్వ శాసనసభాధ్యక్షుడు పదవికి ఎన్నికలు జరుగుచున్నవి భారతశాసనసభాధ్యక్షుడు పదవిసందర్భమున రిడింగ్ ప్రభుత్వ చట్టచర్యకు దిగినో, లేవు గోషను ప్రభువుగూడ అట్టితంత్రములకే దిగనున్నాడని నాకు తెలియుచున్నది సంస్కరణలక్రింద నొసగిన అధికారము వట్టిబూటకముగానియెడల ప్రభుత్వమువారినిందలించి ఖండించెదరుగాక ప్రభుత్వసభ్యులందరు తాముతెలిసిన అభ్యర్థికి వోటు నొసగవలసినదని యుత్తరువుపంపినట్లు వంతివ్యాపించియున్నది ప్రభుత్వమువారిట్లు ప్రజలస్వాతంత్ర్యమును భంగపరుపకుండజేయుటకు చెన్నరాష్ట్రీయపార్టులు సిద్ధపడవలెను.

ప్రజల నిరుత్సాహము

అధ్యక్షుడు ప్రస్తుత రాజకీయస్థితిగతులను సింహావలోకన మొనర్చుచు, బెంగాలునందు 100 మంది సుప్రసిద్ధ దేశభక్తులకస్సాత్తుగ నొకరాత్రి ప్రభుత్వమువారిచే నెట్టివిచారణయు లేకుండ కారాగారమున నుంచబడి ఇప్పటికి 12 నెలలయ్యెననియు నుడిచిరి ప్రభుత్వమువారిట్టిభూతమును ఆకాశ్చర్యకృత్యము నొనర్చినను, ఇంతకాలముగడచినను, భారతీయు లీవిషయమున గావించుప్రయత్నము లేమని ప్రశ్నించిరి 1817 సం॥ న హోంయారు ఉద్యమసమయమున బెనెంటుమ్మ మొదలగు ముగ్గురునాయకులు నిర్బంధవాసమున నుంచబడి నపుడు దేశమంతయు తల్లడిల్లిపోయెను ఆందోళనతో గగ్గోలు పెట్టెను. ప్రభుత్వమువారు విధిలేక మూడునెలలలోనే నిర్బంధితుల ముటుసట్లుచేసిరి ప్రస్తుతమంతకంటె నెన్నియో భుజుంగులెక్కువ భూరకృత్యము నొనర్చినను ఎట్టిఆందోళనమును నొనర్చకుండ, తమ గాదనియించి యూరకుండుట చాల ఆశ్చర్యమును గల్గించుచుండెను ఈస్టికి రెండుకారణము లుండియుండవచ్చును (1) అసహాయోద్యమమునలనను ఆ సమయమున సంపాదించిన ఆనుభవములవలనను దేశభక్తులు ఇట్టిఅపారత్యాగ మొనర్చుటయు హింసల సహించుటయు మనకు స్వసామాన్యమైపోయెను (2) మనమందఱమును ప్రధానవిషయములను విచరింపజేయుటకు దొకరితో నొకరు వివాదపడుచు పోరాడుకొనుచు వ్యర్థపుష్పమున్నాము మన దృష్టియంతయు ఆవిషయములను వదిలి ఈ స్వల్పవిషయములపై తిరిగినది మన మివిధముగ నున్నంతకాలమును ఏ రాజకీయసమస్యను సరిగ్గ సాధించజాలము. రామస్వామి మొదలియారగారి వంటవారు ఆంగ్లదేశమున నున్నంతకాలము జాతీయభావముతో పనిజేసితిమని చెప్పుచు ఈదేశమునకు రాగానే, వర్గ ద్వేషము, పాక్షిక ద్వేషములను వ్యాపింపజేయుటయు దర్భమేమి? రామస్వామి మొదలియారగారు, పోరాడుటకు బ్రాహ్మణేతరులందరు తనచుట్టును జేరవలె ననుచున్నారు ఒక్క మదరాసునందే గాక, భారతదేశమందు ప్రతి ప్రాంతమునందీయు గూడ బ్రాహ్మణేతరులను సిద్ధపఱచువట. ఎవరితో నీపోరాడుము? నిరంకుశాధికారవర్ధముతో గాదు! (నవ్వు) స్వరాజ్యముకొరకు గాదు స్వరాజ్యముకొరకు పోరాడుచున్న స్వరాజ్యపక్షమువారి నెదిర్చి పోరాడుటకు మదరాసు ప్రజ లిందు కంగీకరించెదరా? (లేదు జేగు)

స్వరాజ్యపక్షము నెదిర్చి పోరాడునెడల జస్టి సుపక్షమువారికి వచ్చునదేమి? కొన్ని యుద్ధోగములు ఉద్ధోగములే వారికి గావలసినది అదియే ఆపక్షముయొక్క పరమావధి ఇరువురు లేదు లేదు అని కేకలుజేయుచు లేచి అల్లరి చేయదొడగిరి ఇంతలో సభ్యులు చాలమంది చుట్టును మూగి చాలిని కూర్చొనబెట్టిరి ఆ కలకలములో వారేదియో అనిరి గాని సరిగ్గ వినిపింపలేదు ఆ యువకులు తమభావములను తమజస్టిసుపక్షవాయువులు గుర్తించ నటుల జేయవలెనని కోరుచున్నాను ప్రతియువకుని హృదయమును నిరంకుశాధికారవర్ధమునం దుద్ధోగములనే ప్రధానముగ నెంచు స్వభావము నతిసీచముగ గర్హించుచున్నదని నాకు తెలియును ఆ విషయమును గమనించి జస్టిసుపక్షమువారు తమ పద్ధతుల మార్పుకొనిన బాగుండును

మొదట కేకలుజేసిన ఇరువురు యువకులును ఇంకను కేకలుజేయుచు అల్లరిజేయుచుండగా, నధ్యక్షుడు, ప్రతివారును ఉద్దేశము నణచుకొనవలె ననియు ఎవరి యభిప్రాయములను వారు వ్యక్తీకరించుటకు సహనమును జూపవలెననియు మందలించిరి

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు

సత్యమూర్తిగారు సభయందల్లరి జేయుటకు వచ్చినవారిని గురించి నుడువుచు, తమ కభిప్రాయభేదము లున్నయెడల వేదికపైకివచ్చి బహిరంగముగ వ్యక్తీకరింపవలె ననియు, ప్రశ్నల నడుగవచ్చుననియు, అందుకు వారికి దాము సంపూర్ణావకాశము నొసగుటకు సిద్ధముగనున్నామనియు తెలిపి-అట్లుగాక సభయందల్లరిజేయుటలను నుపయోగము లేదనియు అది వట్టి శిచ్చితన మనియు, వారు సహనమును గోల్పోయి అట్లు అల్లరి జేయునెడల నితరులు గూడ మానవమాత్రు లగుటచే నదేవిధముగ సహనమును గోల్పోవచ్చుననియు మందలించి, మాటలాడదలచువారు వేదికమీదికి వచ్చి మాటలాడవలె నని యాహ్వానించిరి

రాజకీయకక్షలు - స్వతంత్రులు

రాజకీయపక్షములగురించి నుడువుచు ప్రస్తుత మీరాష్ట్రమునందు రెండు పక్షములే కలవని నుడిచిరి ఈరెండు పక్షములకును గల భేదము స్పష్టము ప్రతి దేశభక్తుడును, ఈ పక్షమునో ఆ పక్షమునో జేరవలెను గాని, అటుఇటు గాక, ఎక్కడనుండక ఒంటరిగా నుండెదనట కర్హములేదు. ఏదో ఒకపక్షమునకు జేరియుండుట - అవమానకర మగు విషయము గాదు ప్రస్తుత సందర్భమున గోడమీద పిల్లినాటముగ నుండుటకు అవకాశము లేదు ప్రస్తుత భారతదేశము స్వాతంత్ర్యపరిణామమున నున్నది ప్రజల స్వాతంత్ర్యముకొరకు పోరాడు పక్ష మొకవైపున - దాని కడ్డుదగులు నిరంకుశాధికారవర్ధమును వారి మిత్రులును మరియొక వైపున ఒక వైపున - స్వరాజ్యపక్షము - రెండవ వైపున జస్టిసుపక్షము అంటియగాని అటు ను గా క ఇటు ను గా క స్వతంత్ర సభ్యులమని జెప్పకొనువారి కెట్టి ఆధారమునలేదు వీరిస్థితి ఏదియో తెలిసికొనుట ప్రతివారికిని అగమ్యముగ నున్నది రామలింగా రెడ్డిగారు తమ విధానమును అభిప్రాయములను వెల్లడించుచు ఇటీవల వార్తాపత్రికలందు వ్రాయుచున్నారదానిలోని అభిప్రాయములతో నేను చాలవర కేకభించెదను కాని వారినూచలలో కొన్ని ఏమాత్రమును బోధపడుటలేదు రాజోవు ఎన్నికలసందర్భమున అన్ని స్థానములందును స్వరాజ్యపక్షమువారు అభ్యర్థులను నిలుపవలెనని వారి యుద్దేశమా లేక నారికిని ఇతరులకును కొన్ని స్థానములను వదిలవలెనని వారి అభిప్రాయమా? బ్రాహ్మణుల కెప్పటికిని మంత్రివర్గములో స్థాన మియ్యరాదని రెడ్డిగారు ఇంకను ఇదివరకు నుడిచిన అభిప్రాయముతోనే యున్నారా? వారింకను పరిపాలనమును రాజకీయములను వర్ణవిభేదముల నూత్రమమీదనే సాగింప నుద్దేశించిరాయని, తెలిసికొనుటకుగా నీ విషయము నడుగుచున్నాను ఏయేమరతుక్రింద మంత్రివర్గము నంగీకరింపవలెనో వివరించుచు రెడ్డిగారు కొన్ని నిబంధనల తెలిపిరి రెడ్డిగారు స్వరాజ్యపక్షములో గలవీ మమ్ముగూడ నాయభిప్రాయమునకు మార్పుట కెత్తించవలెనని గోరుచున్నాను మరేవిధముగ కాంగ్రెసులోనికి వచ్చి ఆంధ్రకసంఖ్యాకులను తమయభిప్రాయముల కంగీకరింప జేసి నాయకత్వము వహించునెడల వారి కార్యక్రమమునకు బద్ధులమై యుండుటకు సిద్ధముగ నున్నాము కాని వారట్లు జాతీయ మహాసభయందు జేరి జాతీయోద్యమమును బలపరుపనియెడల రాజోవు ఎన్నికలందే అట్టి మిత్రులను గూడ ఎదిర్చి పోరాడుట స్వరాజ్యపక్షమునకు లేవనినదియగును.

జస్టిసుపక్ష చర్యలు

ఈరాష్ట్రమున నీక జస్టిసుపక్షము గలదు వీ రింతవరకును అవలంబించిన విధానము భయంకరమగునంత నట్లుగానన్నది ఈ పక్షముయొక్క ఆదర్శమేమి? వీరి కార్యక్రమమేమి? వీరింతవరకు సాధించిన కార్యములేమి? సిద్ధాంతమునందు- బ్రాహ్మణేతరులకు తప్ప నితరుల కీ పక్షమున ప్రవేశములేదు చెన్ననగరమునందలి రెడ్డి లక్షల ప్రజలకును నాయందు విశ్వాసముండేవచ్చును కాని నేను బ్రాహ్మణుగ పుట్టినంతమాత్రమున వారు నన్నెన్నుకొనరాదని పానుగల్లు రాజాగారు నిర్వచించుచున్నారు తమకు సమ్యక్మైనవారిని ఎన్నుకొనుటకు ప్రజలకు గల హక్కును పానుగల్లు రాజాగారు తోలగించుచున్నారు నా బ్రాహ్మణేతర మిత్రులు, తమ హక్కి విధముగ తోలగింపబడుమింద చూచుచు నూరకుందురా? ఆచరణయందు బ్రాహ్మణేతరులకు గూడ జస్టిసుపక్షమునకు ప్రవేశములేదు రామలింగా రెడ్డిగారు, రామలింగచెట్టిగారు మొదలగువారందరు మంచి బ్రాహ్మణేతరులే అయినను జస్టిసుపక్షమున వారికి తావులేదు. ఎందుచేత? వారు పానుగల్లు రాజాగారి పీఠమునకు పూజలు సల్పుచుండ లేదు (నవ్వు) అందుచే వారి కా పక్షమున తావులేదు ఇక బ్రాహ్మణ బహిష్కార మైనను నిజముగ నన్నదా యనినచో నదియనులేకు రాజాగారి ఎం నరసింహాచార్యులు బ్రాహ్మణుడే అయినను పానుగల్లు రాజాగారి పీఠముపైనతనికి భక్తిగలదు అందుచే నతనిని, కడపజిల్లా బోర్డున కధ్యక్షుడుగ నియమింపవచ్చును మొన్న ఎన్నికలందు జస్టిసు పక్షమున పనిచేసిన జి ఎ సచేతుగారు బ్రాహ్మణుడు ఇట్టివారింకను చాలగలరు దీనినిజిట్టి జూచినయెడల జస్టిసుపక్షము పానుగల్లు రాజాగారి అనుచరుల గుంపుగాని, వర్ణసిద్ధాంతము, పద్ధతియుగల పక్షముగాదని స్పష్టమగును దీనికి పానుగల్లు అందుకో లిమిటెడు అనుచేరు పల్లె మరీయేపేరును సరిపోదు

జస్టిసుపక్షమువారు అయిదేండ్లుగా సభికారముననుండి ఇంతవరకును చేసిన అన్యాయములను చేయకవిడిచిన కార్యములను సత్యమూర్తిగారు వివరించుచు మంత్రులు, శాసనసభకు బాధ్యత వహింపవలెనని, మాంటాగూగారు, జాయింటు కమిటీవారును, పార్లమెంటువారును నుద్దేశించిరి నుడిచిరి కాని మంత్రు లీయుద్దేశమెట్లు నిర్వహించిరో జూడుడు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము సందర్భమున మాటలాడుచు పానుగల్లు రాజాగారే తాము గవర్నరునకు బాధ్యులమనియు, మంత్రుల అధికారకాలము గవర్నరు ఇష్టమునై నాధారపడియుండెననియు నుడిచిరి తమ యుద్ధోగములకు గవర్నరుగారి యనుగ్రహముపై నాధారపడియుండు వారు నిరంకుశాధికారవర్ధము నెదిర్చి పోరాడగలరని మీర నమ్మెదరా? మంత్రివర్గపులందున్న ఈ పెద్దమునుష్యులకు మగతనము లేకపోవుటవలన తమ యుద్ధోగకాశులకు నియోజనముల అధికారముగూడ తోలగింపబడెను

జస్టిసుపక్ష కార్యక్రమమును గురించి నుడువుచు, వారి కార్యక్రమమేమియో తెలిసికొనుటకు దానింతయో ప్రయత్నించిననియు, కాని అదియెచ్చటను గాన్పింపలేదనియు (నవ్వు) నుడిచిరి ఎన్నికలు సమీపించినపుడు మాత్రము జస్టిసుపక్షముందే ఇద్దరోముగ్గురో కూర్చొని స్వరాజ్యపక్ష కార్యక్రమమును, భావము మార్చి- భాషాస్వారస్యముగూడ బోగొట్టి ఎరువుచెచ్చుకొని వర్గ ద్వేషమును మహాశాసనచేర్చి ఇది మాకార్యక్రమమని ప్రకటించెదరు ఎన్నికలలో వారు తమ పక్షముతరపున అభ్యర్థిని నిలుపరు గెలిచిన అభ్యర్థి తమవాడని తరువాత డప్పు వాయించుకొనెదరు

మంత్రులు ప్రజలధనమును స్వంత ప్రయోజనములకు వెచ్చించుచు కొనుచున్నారనియు ప్రజలధనము నిట్లు వెచ్చించుకొనుట గొప్ప నేరమనియు నుడిచిరి జాతీయోద్యమము నెడలను, రాజకీయ నిర్బంధితులయెడలను మంత్రివర్గమువారి వైఖరి గుంటూరు పన్నుతనికారణోద్యమము సందర్భమున మంత్రివర్గమువారు ప్రజల ఆస్తులను 15 దినములలోగా నేలుమనేయించుటకు ప్రత్యేక శాసనమునుగావించుటకుతోడ్పడిన విషయమునుప్రజలు మరువరాదు తంజావూరు సెటిల్యెంటు సందర్భమున-క్రొత్తరేలును తగ్గింపవలసినదని కలెక్టరుగూడ శిఫారసుజేసినను- తంజావూరు జిల్లా ప్రజలు తమ ముగ్గురు శాసనసభ్యులను మంత్రివర్గ ప్రతికూలురపే ఎన్నుకొని నందులకుగాను ప్రజల శిక్షించుటకుగాను హెచ్చుపన్నులనే వసూలుజేయవలసినదని జస్టిసుపక్షమువారు ఒకవరచిన విషయమును వివరించి తమ సెన్సుకొనక సోయినయెడల ప్రజలను హింసించు పక్షమును ప్రజలూమోదించురాదని సత్యమూర్తిగారు ప్రశ్నించిరి ఉత్సవమును 2-30వోననుంప వలె నని తెలిపి యు పార కా ల యందు జాతీ

స్వీకారము:—ది ఆంగ్లో-ఇండియన్ డ్రస్ అండు
కమిటీ కంపెనీ, బొంబాయి వారిచే తయారు చేయబడి మా
కనుపబడిన కామిరూ తలనూ, ఓబోడిబోబోరు ఆత్తరు
నీనా, సువాసా కార్డులు నందుకొని సంతసించితిమి తలనూనె
నీనా రు 1-0-0 ఆత్తరునీనా రు 2-0-0 సువాసనకార్డు 0-1-0
మాత్రము ఇది నర్లుంపబడినవి వీటి ప్రకృష్టమును, సువా
సనను గవనించినచో నీ ఖరీదులు చాల సరసముని చేప్పవచ్చు
ను. ఒకసారి తెప్పించి చూచిన కీటి సంగతి బోధపడగలదు.
0 ఫరీంచి వ్రాయ నక్కరలేదు. శుభకార్యములయందు వీటిని
వాడి చూచుట మిన్నయని దెల్పుచున్నారము.

కాకినాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

రావుబహద్దరు వైదా వెంకటచలపతిగారి వ్యవస్థాపకత్వము

నెంబరు 27: ఆర్యయుజ శుద్ధి పద్ధతి శుక్రవారమునాటికి కాకినాడ వాస్తవ్యులను, వర్తక శిక్షామణియును, ధనాధ్యక్షుడు అగు రావుబహద్దరు వైదా వెంకటచలపతిగారు అరునది సంతకముల జీవయాత్రను సురక్షితముగా ముగించుముగా నిరసంపత్తుల దులదూగుచు గడచిరి. వారి వ్యవస్థాపకత్వమున వైదా వెంకటచలపతిగారి అగ్రహారములో విశ్రాంతి యాశీర్వాదములు భూషిల్లగ బంధు మిత్రుల యాశీర్వాదములతో జరుపబడెను. ఆయన నాడు తులమాగ 6480 తులములు బరువు యుండెననియు అన్నితలముల రూపాయలను ఈ యుత్సవమునకై వ్యయపరచు నిశ్చయించె ననియు, అందు రూ 1000 లు తమ పురోహితునికి ధూదానముగ నిచ్చుటకును, రూ 1000 కన్యాదానమునకు వినియోగించుటకును, రూ 1000 మంచినీటి చెలువువద్ద సూర్యారావుపేట రామలింగేశ్వర అగ్రహారములోని శ్రీరాముని దేవాలయములో నిత్యార్చనకై వినియోగించుటకును, రూ 1000 వైదా వెంకటచలపతి పురమందిరమున నున్న గోదావరి జిల్లా సంఘ యాజమాన్యమున గల కో. వె. రా. కృష్ణారావు బహద్దరు పుస్తకభాండాగారమునకు అనుకూలముగ నుండునట్లుల నొక పతనమందిరనిర్మాణమునకై వినియోగించుటకు ఆయన నిశ్చయపరచెననియు, శేషించిన రూ 2480 లేక అదనముగాను వ్యవస్థాపకత్వమునకు వ్యయపరచుటకు నిశ్చయపరచబడెననియు తెలియవచ్చెను. ఆనాటివిధ్యాపూర్వము పండితమహాసభ జరుపబడెను. గోదావరి మండలము, ఇతరప్రాంతములలోని విద్వాంసులు, వేదవిదులు, తార్కికులు, వ్యాకరణపండితులు మొదలగువారు దయచేసి తమ ప్రావీణ్యమును నియమింపబడిన స్వల్పకాలములో జూపిరి. సుమారు రూ 1000 లాసమయమున పండితసత్కారము జరిగెను. తత్ఫలలో వ్యవస్థాపకత్వమునకు, అందులకు సంబంధించిన శ్లోకార్థములును, సృష్టికల్పములు, అగ్నిని సూర్యుని ఏల ప్రాధాన్యముగా పూజింపవలయునో దానిని, జీవుడు ఆత్మయిత్యాదివిషయములు చర్చింపబడిన తర్వాత, బ్రహ్మశ్రీ కాశీభట్ల శుబ్బయ్యశాస్త్రిగారు వెంకటచలపతిగారి వాశీర్వాదముల సంస్మృత శ్లోకముల నర్పించిరి. పిమ్మట కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెస్ సంఘకార్యదర్శియగు శ్రీయుత కోటమర్రి చిన రఘుపతిరావుగారు సమయానుకూలమైన పద్యముల రచించి వాని నచ్చాత్మించి పత్రపటమును రావుబహద్దరుగారి కర్పించిరి. బ్రహ్మశ్రీ కాశీభట్ల బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారు తెలుగుపద్యము నొకదానిని వెంకటచలపతిగారి ధర్మకార్యముల చెల్పుచు చదివిరి.

రావుబహద్దరు వైదా వెంకటచలపతిగారు చాలకాల మాయురారోగ్యశ్రమముల వర్ధిల్లి ప్రజాసేవకై దేశాభివృద్ధికై పూర్వమునకంటె సధికముగ వారు పాటుపడగలందులకు పరమేశ్వరుని యాశీర్వాదము నొందుగాక యని గోరుచున్నాము.

సర్. ర. వెంకటరత్నంనాయుడుగారి 63 జన్మదినోత్సవము

నిన్నటిదినమున బ్రాహ్మమతగురువును మద్రాస్ విశ్వవిద్యాలయ వైస్‌చాన్సలరును అగు మ.రా.శ్రీ. రఘుపతి వెంకటరత్నం నాయుడుగారి 63 వ జన్మదినోత్సవము శ్రీశీతాపురం మహారాజావారి కోటలో జరుపబడెను. మిత్రులనేకులు దూరదేశములనుండికూడ వచ్చిరి. బ్రాహ్మమతప్రచారకులు వందదేశములును ఆంధ్రులును మహారాష్ట్రులును దయచేసిరి. నిన్నటియందమున ఉపాధ్యక్షులతో నగరసంకీర్తన గావించబడి ఉపాసనచేయబడెను. మధ్యాహ్నము 2 1/2 గంటలకు జరిగిన సభలో ప్రమోదనాథ్ లాల్ నేకగారు ఉపాసనగావించి ప్రార్థననర్పిరి. బంగళాసంకీర్తనము మాధుర్యముగ గావించబడెను. సి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగారును, వి. ఆర్. పిండిగారును ఆశీర్వాదవాక్యము లాహోను ప న్యసిం చి రి. ప్రత్యుత్తరముగా నాయుడుగారు ప్రార్థన ముగించుచు వత్తును పరమేశ్వరునికి చెందియున్నదనియు ఎల్లరును పరమేశ్వరునిచే ప్రేరేపింపబడి పనిచేయు ముగించుననియు ఆయన తమయందరకు ఆశీర్వాదంపవలెననియు కోరుచు ఉపన్యసించిరి. ఈసభ ముగియగానే ఫలహారమును అతిథులు స్వీకరించిరి.

రాత్రి బ్రాహ్మసమాజ చరిత్రను తెలుపుచు మాజీకొలాంటర్నీ పటములు జూపింపబడెను.

నిన్నను 11-80 గంటలుమొదలు 1-80 గంటలవరకు సి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగారితో వారి బసయందు పితాపురములో ఆం.రా.కాం. కార్యదర్శియగు మండపాక రంగయ్యనాయుడుగారు, ఆం.రా.కాం. నల్లమందు దర్బాపు ఉపసంఘసభ్యుడైన దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావు గారు, పాణిపూడి సత్యనారాయణ, మొసలకంటి తిరుమలాపుగార్లును ఈజిల్లాలో నల్లమందువాడుక అధికముగ నుండటకు కారణములను, ఎంతెంత ఉపయోగింపబడుచున్నదో ఈమొదలగు విషయములు చర్చింపబడెను. నల్లమందు దర్బాపుచేయుట ఏవిధముగా జరుపవలెనో ఆవిధములను సూచించిరి. సంఘమునందుండు సభ్యులు మిక్కిలి జాగ్రత్తగను చురుకుగను తెలివి తేటలతోను పనిచేయువారుగ నుండవలెననిరి. జిల్లాయందలి ఈవాడుక క్లితిగతులను ఆంకెల పూర్వముగా ఆంధ్రానుగారు తెలిసికొనిరి. ఆయనమరిచెండు రోజులవరకును పితాపురమున నుందురు.

శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు నిన్న సాయంకాలమునకు పాట్నానుండి కాకినాడచేరిరి. వారు నేటివిధ్యాపూర్వమున ఆంధ్రానుగారితో సంభాషించెదరు.

శ్రీరాజా రామమోహన్ రామిగారి వర్ధంత్యుత్సవము నేటి యందయమున పితాపురం మహారాజావారి కోటలో సి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగారి అగ్రాసనాధిపత్యమున జరిగెను. రామమోహనుని జీవితచర్యములను తెల్పుచు వి. ఆర్. పిండిగారు, ప్రమోదనాథ్ లాల్ నేకగారు, పెద్దాడ రామస్వామిగారు, సర్ రఘుపతి వెంకటరత్నం నాయుడుగారును నుపన్యసించిరి.

విశాఖపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

అక్టోబరు 2 లేదని లాంకేశ్వరపూజ్యులగు మహాత్ములవారి జన్మదిన వర్ధంతి అతిజయప్రదముగ పట్టణ కాంగ్రెసుసంఘము వారి యాజమాన్యమున జరుపబడెను.

వ్యాసరచన - బహుమానము

ఈ సందర్భమున మా జిల్లా స్వరాజ్యసంఘ కార్యదర్శిగారును కొంతకాలము, మహాత్ములవారిచే స్థాపింపబడిన గుజరాతు విద్యాపీఠమున అధ్యాపకులుగానున్న శ్రీయుత తెన్నేటి విశ్వనాథము పంతులు యస్. ఏ. బి. యల్. గారు భరతవర్షమునకు గాంధీమహాత్ముడిచ్చిన సందేశము" అను విషయమును గూర్చి బాగుగా వ్యాసమును తెలుగున రచించిన విశాఖపట్టణ జిల్లాలోని కాలేజీలలోను, స్కూల్స్ లోను చదువుచున్న విద్యార్థికి ఒక సువర్ణపతకమును బహుమాన మొసంగుటకు ప్రకటన గావించిరి. వ్యాసమును పరిక్షించుటకు (1) పండిత మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రిగారు (జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ అధ్యక్షులు) (2) శ్రీయుత శ్రధుల లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారు (హైకోర్టువకీలు) (3) శ్రీయుత తెన్నేటి విశ్వనాథము పంతులుగారు (హైకోర్టువకీలు) పరీక్షకులుగా నుండిరి. నియమితకాలమునకు మండలములోని వివిధ పాఠశాలలనుండి విద్యార్థులు తమ వ్యాసములనుపంపిరి. పరిక్షింపబడిన తరువాత వ్యాసములలో విజయనగరము మహారాజావారి కళాశాలలో బి. ఏ. తగరతిలో చదువుచున్న శ్రీయుత కందాళ సర్వేశ్వరశాస్త్రిగారితో రచింపబడిన వ్యాసము ఉత్తముగ పరగణింపబడుటచే శ్రీయుత శాస్త్రిగారు పతక బహుమానమున కర్హులుగ సభలో హాజరై బహు.

నూలువడుకు పోటీ

కీర్తి శేఖరియగు శ్రీయుత మల్లిమడుగుల బంగారయ్య పంతులుగారు జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘమునకు కోశాధ్యక్షులుగా నుండి చాల విషయముల జిల్లాలోని అసహాయవ్యవస్థాపకీతోడ్పడిరి. వీరు గతసంవత్సరము జూలై నెలలో కాలధర్మము నొందిరి. ఆ సందర్భమున మా పురజనులు సానుభూతి సభను జరిపి శ్రీయుత బంగారయ్య పంతులుగారికి శ్రీయతమయిన ఖద్దరు వువ్వమవ్యాపకీ వీలనట్లు వారి స్మారకచిహ్నముగ ప్రతిసంవత్సరమున అక్టోబరు మాసమున "మల్లిమడుగుల బంగారయ్య పంతులుగారి స్మారక వడుకు నూలు పోటీ" పరీక్షను ఏర్పరచుచు దానిలో అన్నివిషయములందును మిన్నగ వారిలేదన ఉత్తములగు ముగ్గురు ఒక సువర్ణపతకమును, రెండు వెండిగిన్నెలను ఇచ్చుటకు తీర్మానింపబడెను. తత్సంబంధముయిన వడుకు పోటీపరీక్షకు సుమారు ఏబదిమంది హాజరయిరి. విజయనగరము, మొయిద, ఇతరప్రాంతములనుండి కూడ వచ్చిరి. మా పురపాలకసంఘమునకు జేరిన పాఠశాలల విద్యార్థులు, జాతీయోపసంఘమువారిచే జరుపబడుచున్న జాతీయపాఠశాల విద్యార్థులకూడ పోటీలో పాల్గొ

నిరి. పురపాలకసంఘమువారు ఇతరస్థలముల తీరునను వీరయ్యామాన్యములలోనున్న పాఠశాలలోనూడ బాలరచే వడుకుల నేర్పటకు తీర్మానించి తద్విషయము కృషినిసల్పుటకు రు 25 ల వేతనముపై ఇదివరకు జాతీయపాఠశాలలో నుపాధ్యాయులుగానున్న శ్రీయుత వానపల్లి రాజన్నగా (సాలికుల పులు) రిని స్పెన్సింగునూపరువైజుగ నేర్పాటుచేసిరి. ఈ యానత్తుపనులనుగూర్చి శ్రద్ధతీసుకొని నడిపించుటకు వేరే ప్రత్యేక ఉపసంఘమును ఏర్పాటుచేయునో ఆ సంఘమునకు (శ్రీయుత పండిత మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రిగారిని(జిల్లాసంఘ అధ్యక్షులు). కో ఆర్డెడు సభ్యునిగ నేర్పాటుచేసిరి. వడుకును గూర్చి ఇట్టియేర్పాటులను గావించిన మా పురపాలకసంఘ అధ్యక్షు లగు శ్రీయుత మంగిపూడి కామయ్యపంతులుగారును, ఈ విషయమునుగూర్చి కాన్సిలు వారు ఆమోదించునట్లుగ కృషిచేసిన స్వల్పసంఖ్యాకులుగానున్న జాతీయపక్ష సభ్యులున్నా ప్రశంసార్హులు. నిన్న సభలో వడికిననూలును పరీక్ష చేసినతిరువాత ఈ క్రిందివారికి బహుమానమియ్యబడెను.

- (1) శ్రీయుత భాగపుతుల వెంకటరావుగారు- సువర్ణపతకము
 - (2) శ్రీమతి కలశపూడి భానుమమ్మగారు-వెండిగిన్నె.
 - (3) శ్రీమతి నివ్వల లక్ష్మీనరసమ్మగారు-వెండిగిన్నె
- వీరిలో శ్రీయుత వెంకటరావుగారు పరీక్షనియమిత కాలముగ గంటలోను 475 గజములు పాడుగును 115 నెంబరును గల దారమును తీసిరినియును, పాడుగునుబట్టి ఈ యంకము అఖిలభారతదేశమునందు ఇప్పటివర కెదియే ప్రథమమనియు సభలో ప్రశంసింపబడిరి. వివిధపాఠశాల విద్యార్థులకు ప్రోత్సాహక బహుమానములగ జిల్లాసంఘమువారిచే ఖద్దరుకాలువలు ఇవ్వబడెను.

సభ

2 వ తేదీ సాయంకాలమున 5-80 లకు పురమందిరమున శ్రీయుత తిరిగొప్పల వెంకట శ్రీనివాసరావుగారి అధ్యక్షత క్రింద సభజరుపబడెను. పండిత మారేపల్లి రామచంద్ర శాస్త్రి, వర్ధిరాల హయగ్రీవరావుగారితో ప్రార్థనలతో సభ ప్రారంభింపబడెను.

శ్రీరాజా విక్రమదేవ వర్మగారు గాంధీమహాత్ముని ఆదర్శములనుగూర్చి ఉపన్యసించుచు, వారినిగూర్చి ప్రజలు, గొప్ప మహానీయుడని అవతారపురుషుడనిని పొగడుటయే గాని, వారు ఏర్పరచిన కార్యాచరణము చేయకుండుట విచారకరమనిరి. సాందూరు, డక్కా, మున్నగు ప్రదేశములందు, ఉత్పత్తికాపకులను ఖద్దరును గూర్చియు, ఖద్దరు ధారణ అవశ్యకతనుగూర్చియు ఉపన్యసించిరి. శ్రీయుత పులిగడ్డ సత్యనారాయణ పంతులుగారు పురపాలకసంఘమువారు వడుకును పాఠశాలలో నేర్పాటుచేయుచు ఉద్యమమునకు తోడ్పడుచున్న సంఘమువారికిని వివిధ కాన్సిలరులకు కృతజ్ఞతను విన్నవించిరి. శ్రీయుత వేపా విజయరామమూర్తిగారు ఖద్దరు ఉత్పత్తితోపాటు స్థానికముగ కృషిసల్పు వీలగు ఇతర చేతి పనుల సభివృద్ధిచేయుటకు కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఏర్పాటు చేయవలె ననియును ఈవిషయమున వారు ఉపాధ్యక్షులుగా నున్న హిందూపతనమందిర కార్యసంఘమువారు చేయబోవు ప్రయత్నములలో సహాయము చేయవలెననియును కోరిరి.

రావుసాహెబు జయంతి రామమూర్తిపంతులుగారు (ఫ్రీంచను డిప్యూటీ కలెక్టరు) మహాత్ముని ఆదర్శములగు వివిధ జాతులలో సఖ్యతను పెంపొందింపజేయుట, అస్పృశ్యతానినారణ, ఖద్దరు ధారణ, పరమేశ్వరునిచే సృష్టింపబడిన మానవకోటిలో నొకరిపై నొకరు భూతదయతో మెలగుట, త్రాగుడు దురభ్యాసమును మాన్పుట మున్నగు విషయములనుగూర్చి ప్రజలలో బోధనచేయవలెననియును, మానవసేవయే, దైవసేవయని యును చెప్పిరి. శ్రీయుత తెన్నేటి విశ్వనాథము పంతులుగారు శ్రీరాజా విక్రమదేవ వర్మగారు పెద్దలగుటచే వారు, పురప్రముఖులు మహాత్ముని ఆదర్శములపట్ల పూర్తియగు ఔత్సాహమును జూపక, కార్యాచరణకు గడంగకుండుటనుగూర్చి చెప్పిన విషయము తాము చీవాట్లుగా భావించెదమనియును, ఆ విషయములు సభకు హాజరైనవారే కాక సభకు హాజరుకాని, పురప్రముఖులకూడ గుంపాతములుగా భావించవలెననియును హెచ్చరించిరి.

శ్రీయుత వసంతరావు బుచ్చి సుందరరావుపంతులుగారు పురపాలక సంఘమువారు ప్రస్తుతమువలె పాఠశాలలో బాలురకే గాక బాలికలకునూడ ముందు వడుకు నేర్పుయేర్పాటులు చేయదలచుచున్నారని సెలవిచ్చిరి.

శ్రీయుత విన్నకోట జగన్నాధగుప్తగారు మున్నగురు, వాగునులు పోటీ పురప్రముఖుల సానుభూతి యున్నయెడల పండితసంఘానికిని వర్ధింపజేయ నుద్యమించినట్లు చెప్పిరి. సభాధ్యక్షునకు వందనములతో సభ ముగిసెను.

భగవద్గీర్ధన

మహాత్మా మోహనదాస్ కరంచందుగాంధీ
24-9-25 ఓ.పీ. నవవీక్ష పత్రికయం దిట్లు వ్రాయుచు
న్నారు. "భగవంతుని నెట్లు ప్రార్థించవలయును ఎవరిని ప్రా
ర్థింపవలయును, ఇతి నాకు బోధపడుటలేదు. తాము మాటి
మాటికి భగవంతుని ప్రార్థింపవలయునని వ్రాసెదరు గా
ప్రార్థనాక్రమ పెట్టినియో తెలుపవలయునని యొకరు నా
వ్రాసిరి.

ఈశ్వరునిభజించుట యన, నతని గుణగానముచేయుట.
ప్రార్థనయన తన యయోగ్యతను, ఆశక్తతను గ్రహించుటయే.
ఈశ్వరుడు అనంతవామములు గలవాడు. అధవా నామరహితు
డని చెప్పునప్పుడు మానకు ఏనామము రుచించునో యానామ
ముతోనే ఈశ్వరుని భజింపవచ్చును ఆరాధింపవచ్చును కొంద
రతనిని "రామ" నామమువలనను, కొందరు "కృష్ణ" నామము
వలనను, కొందరు "రమీష్" నామమువలనను, కొందరు "గాడ్"
నామమువలనను తెలిసికొనుచున్నారు. వీరందరు ఒకే వైతన్య
మునే యారాధించుచున్నారు అందరికి ఒకేపదార్థ మెట్లు రు
చింపదో, అలాగే ఒకేనామము అందరికి రుచింపదు. ఎవనికి
ఏనామము దిచ్చుముందునో యానామముతోనే ఈశ్వరుని
గుర్తించగలడు. అతడు సర్వాంతర్యామి, సర్వశక్తిమంతుడౌటం
డేసి వ్యావయభావ మెరింగి యోగ్యతాగుసారము ఫల మిచ్చు
చుండును.

అనగా, ప్రార్థన భజన అనునవి జిహ్వసంబంధమైనవి
గాక, హృదయసంబంధమైనవి గనుక మూగవాడు, మూఢుడు,
సరిగా మాటలాడనేరనివాడు యిత్యాదులందరు ఈశ్వరుని ప్రా
ర్థించగలరు నాలుకపైన నమృతముండి హృదయాంతరంశ
మున విమముండిన ప్రయోజనమేమి? "కాగితపు గలాలిపువ్వు
మునుండి సుగంధ మెట్లుగలుగును?" గాన నెవడు సన్మార్గప్రవర్త
నుడై ఈశ్వరుని ధ్యానింపదలచునో వాడు తన హృదయమును
ఆతనిస్థానముం దుంచవలయును. సామముతుని వాక్యాననుండు
న్నరాముడు ఆతని హృత్ప్రీతిమపై నధిష్ఠించియున్నాడు, గను
కనే అతం డెవరిమీర బలాభ్యుదయియున్నాడు. విశ్వాసమువల్ల
ఓడలు నడుచుచున్నవి సర్వతము లెత్తుచున్నారు సముద్రము
ను దాటుచున్నారు ఎవ్వనిహృత్ప్రీతివలమందీశ్వరు డధిష్ఠిం
చి యుండునో అతని కే ది య సా భ్య గ్తి మి? ఎవనియందు భగవంతుడు నివసించునో, యాతండు కష్టానికి
యైనను క్షయరొగియైనను ఆతని సర్వకోగములు నివారణ
మగును.

నిర్మలమైన హృదయ మెల్లప్పుడునున్నదో, అదిమాత్ర
మిప్పుచ్చకు డడిగియుండలేదు. కాని దానికి గూడ నాజవాబు
తో ప్రత్యుత్తరము నచ్చుచున్నది నోటితో మాట్లాడుట మాన
కెవడైనను సేర్వగలడు కాని నిర్మలహృదయనిగా నెవడు
చేయగలడు? అది భక్తవరులకే సాధ్యమగును. భక్తులన నెవరు?

భగవద్గీర్ధయందు ముగ్ధముగా మూఢు ధైర్యములయందు
ను సాధారణముగా అన్ని చోట్లను నిర్వచించియున్నాడు. ఆ
నిర్వచనము తెలిసికొనిన పిమ్మట అటువంటి భక్తవరులు లభిం
చుటలేదు ఈ కాలములో అటువంటి భక్తులు లభించుట దుర్ల
భము కనుకనే నేను సేవాధర్మమును ప్రతిపాదించుచున్నాను
ఎవడు పరహితాచరణభాగ్యసంపన్ను డగునో వాని హృదయ
మందు సర్వేశ్వరుడు నంతట తానే వచ్చి నివసించుచున్నాడు
ఆత్మానుభవము గలిగిన శ్రీ నరసింహ పెహతాగా రిట్లు చెప్పు
చున్నాడు!

"వైష్ణవజనతో ఉన్మోహితయో బోధిష్యమి" అని
నెచి "అనగా పరులదుఃఖమును తెలిసికొని వాడే కృష్ణుడు"
దు" పండితుడన నెవడు? అంగీకారము దరిద్రుడను కాయ
పురకు ఎవడు? నన, సహనమును చేయనో లోకం
పండితుడ బరగు ఎవడందొకని అప్యస్యుడని రెండవో ల
డు తన కరెముతో నెట్లు సహాయము చేయగలడు? ఎవడు కది
ద్రులకొరకు రాటము నడువట గులభమైవటవంటిపని యొకడు
చెయక సోమరియై సామలు చెప్పనో వాడు సేవాధర్మ మేమి
తెలిసికొనగలడు? ఎవడైతే అంగవైకలుగుడును, నిత్యచరిత్రుడు
ను సర్వతో వానికి సహాయుని యివ్వవచ్చును. గాని పెద్ద
కాపు బాగుగా నుండి దేహపుష్టిసంపన్నుడై యుండునో వా
నికి భోజనముపెట్టి యాచకవృత్తికి దింపుట అతనిని అనుభవ
నిగా తేసినవారమగుదుము. ఎవడు దరిద్రునియెదుటనాన్య
రాటము పెడునో మరియె నతని రాటము పెడుటటం ప్రా
పించునో వాడీశ్వరుని భజింపుచున్నాడని చెప్పవచ్చును "న
డు" భక్తి పూర్వకము గా వున్నాడు, ఫల,

శ్రీయల్లమండకోటేశ్వరాలయము

భక్తవరులకు విజ్ఞప్తి

అత్యవశ్యకాలా, ఆంధ్రదేశమునను ప్రసిద్ధిగాంచిన
కొండవీటి సీమయందు యెల్లమండ యను గ్రామమున నున్న
కొటయ్యకొండకు మహాశివరాత్రితృతీయమునకు చేనకునేలు జన
మువచ్చి ప్రభుత్వోను వీరంగములతోను రుద్రాభిషేకములతోను
మహేశ్వరు ారాధించుట నందరు తెలియున్నారు కొండక్రిం
దను అందరును స్వతంత్రముగ దమ్మిడిబిల్లు లేకుండ నెవరికి
వారు లింగార్చనయు అభిషేకమును జేసికొనుటకు వీలగునట ల
నే నొక ప్రతిష్ఠ జేసియుంటిని. ఆలయము గట్టుటలో మన్నది
అందులకు మహాత్ములు ధర్మముజేసి తోడ్పడవలయును.

మరియొక విషయమేమనగా ఈఆలయమున సంవత్సరము
865లో నులును నై వేద్యదిపారాధనలు జరుగుచుండుటకు కాళ్ళత
మగు సేర్పాటుజేయవలెనని సంకల్పమైయున్నది. అందులకుగా
ను ఒకనిధి సేర్పరచి దానిని బ్రష్టిలపరముజేసి దానిపైవచ్చు
నడ్డీతో నీపనిజరిగించవలెననియున్నది. ఇందులకు 865 షేరు
లుగ నియమించి షేరుకు 31 రూ॥ల చొ॥ నిర్ణయింపబడినది.
ఈవచ్చుమొత్తము బ్రష్టిలక్రింద నుంచబడును దానిపై రాబడి
తో నిత్యనై వేద్యదిపారాధనలు జరుపుచుండవలెననిసంకల్పము.
ఇందులకు భక్తవరులందరును తోడ్పడి నాసంకల్పమును నెర
వేర్చ ప్రార్థించుచున్నాను

ఇట్లు,
భక్తవిధేయుడు,
(సం) గుడిపల్లి అయ్యంభొట్లు.

నేతు బంధనము

శ్రీయుతులు ఎం. ఎస్. శర్మ అందునన్ను వారి
కళాకలిత కవిత

ఉత్తమ విజ్ఞానమును నీతిని ఆస్తికత్వము దేశభక్తిని
ప్రబోధించునట్టి చిత్తరువులను వ్రాయుటయందు శర్మగారికి గల
కాశలయు సుప్రసిద్ధము. ఈసారి వారు మాకు శ్రీరామ చంద్ర
మూర్తి సేతువును బంధించిన గాధను సంబంధించిన పవిత్రమును
చిత్తరువును పంపిరి. దీనిపైని అమర్చబడిన కవచముపై ముద్రిం
పబడిన వర్ణనము ముఖ్యముగా చదువదగినది. శర్మగారు చిత్ర
కళను కవిత్వమును సమన్వయింపజేసినరీతి దానిం జదివిన విది
తము కాగలదు. దీనిపైజా 14 + 20. వెల ఒకరూపాయి. ఒక
ప్రవాహమును దాటుటలో వానరములకు గల సహజ కాశల
మును శర్మగారు చక్కగా వర్ణించిరి. శ్రీమదాంజనేయులు
సముద్రతీరమున పక్షిత్రమున అశ్వత్థ వృక్షమునుండి కుప్పించి
లంకలోని అశోకవృక్షమున వ్రాలినటుల చిత్రింపబడినది.
ప్రభాతకాలము ఉత్తమకాలముగాన తత్కాలమునే సముద్ర
తీరము జరిగినటుల చిత్రింపబడినది. సూర్యోదయమున లిమ
ము విరియినటుల శ్రీరామచంద్ర సేనాసందర్శనమున తమస్వి
లల రాక్షసాంగనలు పరువిడిరి. సూర్యకరస్పర్శమున కవల
ములు వికసించి కమలాలయకు లక్ష్మీ వికసస్మృతియగునట ల
శ్రీరామచంద్ర ద్రాగమనవార్త విని శ్రీ సీతామహాలక్ష్మీయు
ఆనందభరిత యగుచున్నదని చిత్రకారుని భావము.

లోయకులకు, నా కర్పించ నో వాడే నా సేవ గ కు
నిత్యదరిద్రులగుహములయందే భగవంతుడు ఎక్కువగా నిగం
దుచున్నాడు ఇది చూచు నిరంతరము మామమనీయున్నాడు
దీనవారలకొకడు పెడుటయే, మహాప్రార్థన, మహాయజ్ఞము,
మహానైవేద్యం యన్నది

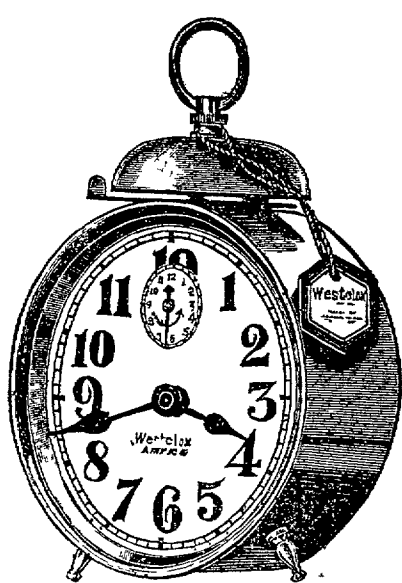
ఈశ్వరుని సేనామముతో నైనను ప్రార్థింపవచ్చు
పుచ్చకునకు శాశ్వతమైనది ను నిజమైనవిధానము ఈశ్వరుని
హృదయపూర్వకముగా ప్రార్థించుట హృదయాంతరంశముతో
ప్రార్థించుట, తెలిసికొనుటకు మార్గము సేవాధర్మమే. ఈ
యగములో ఏహిందువుడు హృదయపూర్వకముగా ఆంధ్రేశ్వరి
నివ జేయునో, అదియే స్వచ్ఛమైన సేవాధర్మము భగవత్
ప్రార్థన యనబడును హిందువులును, హిందూదేశములో
నితర మతావలంబకులును, ఎవరు భీమహిత్వాన్ని గలరు
వడికెదికో, గారుకూడ సేవాధర్మమును పాటించుచున్నా
వారు ఈశ్వరుని హృదయముతో ప్రార్థించుచున్నాడు

ఈన్న వ రాజగోపాలకృష్ణయ్య,
అనువాదకుడు.

నోటీసు.

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడ తాలూకా మేడూరు
గ్రామంలో వుయ్యూరు యెట్టేలు తాలూకు కోట
ప్రదేశమందలి పాటిమట్టి వచ్చే డిశంబరు, జనవరి
నెలలలో జనసామాన్యమునకు వీలుగానుండు కొద్ది
ప్రతుల ప్రకాశం విక్రయించబడును. గనుక వల
యువారు అవసరమయిన సమాచారమును యీ
క్రింది చిరునామాకు వ్రాసి తెలుసుకొనవలెను.
పుయ్యూరు యెట్టేలు హజూరు ఆఫీసు,
నూజివీడు, కృష్ణాజిల్లా.

గుడ్ మార్నింగ్ అలారం క్లెమ్ పీసు

యునై
టెడ్ స్టేట్స్
ఆఫ్ అమెరి
కాలోనున్న
వెస్టు క్లాక్స్
బిగ్ బెక్ క
ర్యూగారము
నందు యిది
తయారు చే
యబడినది.
చూచుటకు
చాల అంద
ముగానుండు
ను. మిక్కిలి
గట్టిగా త
యారు చేయ
బడినది.

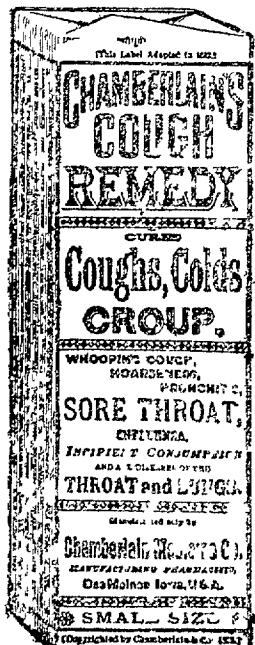
తెల్లని డయలు, అరేబియా సంఖ్యలు, 6 1/2" అం. ఎత్తుగలది.
అలారము అవసరము లేకపోయిన త్రిప్పివేయవచ్చును;
ఒక సంవత్సరం పూచీ పత్రముతో సహా సరఫరాచేయబడును.
ధర 1 కి రు 6-12-0 లు మాత్రమే
కాదరు అండ్ యూనస్ బ్రదర్సు,
(1888 సం॥ల నుండి గడియముల వ్యాపారము చేయువారు.
గవర్నమెంటు, రైల్వే సప్లయర్లు, రిటైన్ బజారు, మదరాసు.
Khader & Yousef Bros.
Govt & Rly Suppliers, MADRAS

సీసా 1-కి రు 2-0-0. **కు సులభము** వి.పి. చార్జి వేరు.
ఈమందు గనేరియా అను నెగరోగమును 24 గంటలలో
నివారింపి మాత్రద్వారమునుండి వెలువడు ప్రావమును మూ
త్రము విడుదలపప్పు గలుగు చురుకుపోటు, మొదలగు బాధ
లను వెంటనే నిలిపివేయును శ్రీలకు గలుగు యేవిధమయిన
కుసుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా కుదుర్చును 1766
ఆనందకుటీరము, పోస్టుబాక్సు 246
18, బైరాగిమంగుడిపి, మదరాసు.

చేంబర్లెన్ గారి శూలనాప్తి

అతిసారనివారిణి
ఇది చాల అవసరమైనది

133/2

ఆహారము జీర్ణము కాక
పొవుటలనను, అపరిశుద్ధ
మైన నీర్లను త్రాగుటచేతను,
లేక అక్మాస్మముగా గాలిలేక
వీటి స్వభావము మారుట
చేయు అతిసారము కలుగు
చున్నది చేంబర్లెన్ గారి శూల
నాప్తి అతిసారనివారిణి ప్రతి
బాటియందును ప్రతిప్రయా
ణిని పంచియుండును, పు
వులకు బయటిపురికి పోవు
వారి పెట్టుయందును అవశ్య
ముగా నుండును. ఇంటి
యందున్న లేక ప్రయా
ణలోనున్నను ఈ అమో
ఘమైన ఔషధము చాల
ముఖ్యము అన్నిచోట్లలోను
విక్రయమునకు దొరకును.

భూప్రళయము రానున్నది

సం ఆర్థిక సంస్థలు హెచ్చరిక

ఆధ్యాత్మిక జ్యోతిషము

సర్ ఆర్థిక కాండాయలు మార్మింగ్ పోస్టు ప్రశ్న విలేజ్ లో క్రాబ్ లో సభాసమయ ప్రపంచమును కేలు కొల్పటకై మహాప్రళయము రానున్నది అని యుద్ధోషించెను. ఆయన దన కీ విషయములు మృతలోకమునుండి తన భార్య నె వరో అవేకించి చెప్పుచున్నారనియు ఆమె కీ విషయములు తన కన్న యెక్కువ చెలియుననియు జెప్పెను.

ఇంకను ఆయన యిట్లు జెప్ప దొడగెను.

“కాంతకాలమునుండియు పరలోకమునుండి వాల్లు వానంతట యవి వ్రాతపూర్వకముగ వచ్చుచుండెను మొదటి సంవత్సరము నాకుటుంబ విషయములు నాభార్య తల్లి కొడు కు మున్నగువాత ఆ లోకమున రమ యనుభవము లను దెల్పుచుండిరి మూడుసంవత్సరములక్రింద యాశోరజీయంతయు మారెను. బంధుగలుకాకుండ మురెవ్వరో ఉత్తమపురుషుడు నూటాడుచున్నటుల జెప్పదొడ గెను నేనీ ఆధ్యాత్మికతత్వమున ప్రవేశించినది మొదలు ఆయన నన్ను నడుపుచున్నటుల జల్మెను మాకువచ్చినవార్త లన్నియు నున్నట్లుముగ నుండెను. ప్రపంచము ఖాళికాంతలో మునిగి పోవుచున్నటుల నందు చెలుపబడెను

అనేకకష్టములు

మహాసంగ్రామమును బోల్సివిజమును వరి తర కష్ట ములును ఖాళికాంతవలని ఫలితముగనే గల్గెను ఇందుమార్పు గల్గిన దప్పు ప్రపంచము మహా ప్రళయమును బొంది తీరవల యును మార్పు గల్గుట కని యే మనక నేకకష్టములు సంప్రాప్తము జేయబడెను. రెండువిషయ ములు జూడుదు. మహాసంగ్రామము వచ్చి లక్షలకొలది ప్రాణముల బలిగొనెను. 1919 లో ఇస్లామిం జావాహిరించియే కొలదిమందిని గొంపోయెను దేవతల ప్రీతికై మన మెంతయో జేయవలసియున్నది”

ఇప్పుడువచ్చు సంజేతము లన్నియును ప్రపంచ మహాప్ర లయమును సూచించుచున్నటుల సర్ ఆర్థిక చెలుపబడెను. ఇప్పుడు మత దేవాలయములందు పైపైన ఆచారముల ననుసరిం చుటతో సరిపోవుచున్నది కాబట్టి వారిబాధ్యత వారికి చెలియు నటుల ప్రబోధము జేయవలసియున్నది

సర్ ఆర్థిక యింకను యిట్లుజెల్పెను “ఇంకను ఆ ప్ర లయమెప్పుడు దాపరించునో చెలియులెదు. కొన్నికొన్ని వార్తలలో 1925-1928 లోపల జరుగునని చెలుపబడినది మా నవజాతి యభివృద్ధి గాంచుచున్నదనియు ప్రపంచము పరిశుభ్రత గాంచుచున్న దనియు, ఇతర మార్గములద్వారా ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానముగల్గి సరియైనదారికి వచ్చుననియు దేవతలకు గాన్నియ నెడల మనము రక్షింపబడుదుము

నాకు నమ్మకము

మన కీదిరానున్నదో దానిని నేను బాగానమ్మెదను. అయితే అది మంచిదే యనుకొందును ప్రపంచమును బాగా కదిలించవలయును మానవజాతినీ జల్లెడబట్టవలయును. ఇందువలన ఆధ్యాత్మికత్వము రక్షింపబడును

ఈమధ్య తన భార్య పగలుగాని రాత్రిగాని యెప్పు డుపట్టిన నప్పుడు ఆవేశమువచ్చి యేమియో తన మాటలుగాని విశేషముంచునని సర్ ఆర్థిక చెల్పెను

ప్రపంచములో నన్ని భాగములనుండియు నీ ప్రళయ ముగ్ధి గూర్చి వార్తలు వచ్చుచుండెనని ఆయన ఆవచ్చినవానిని గొన్నింటిని చూపెను. ఈవిషయమును గాని జెరపుజెందరా దని ఆయన జెప్పుచు మతాలయములు దుష్ప్రీతినుండి వెలువడుట కు యిట్టి ప్రళయము రావలసినదేయని చెప్పెను

క్రిందటి మే 28 వ తేదీన వచ్చిన జపాను భూకంపము ను గూర్చి ఆక్రింది రాత్రే తెలిసినదియు, చైనాలోను, ఈ జిప్టలోను జరిగిన కలవరముల గూర్చి ముందే తెలియుననియు కానండాలు సరి చెల్పెను

వరియన్నము లేక మాంసాహారముకంటెను ఎముకలను,

కండరములను చక్కగా పెంచును

సత్తువ కండరములు ఉష్ణముచే ఎక్కుడై క్రుంగిపోవుచున్నవో, అట్టి శీతోష్ణముగల ప్రదేశములందు పోగొట్టు కొనిన సజీవత్వమును మరల పొందుటకు మాంసాహారము లేక వరియన్నముకంటెను క్యాకరు ట్టు మిక్చిలి లేగిన ఆహారము. దీనిని తయారుచేయుట సులభముగా నుండుటయేగాక, సులభముగా జీర్ణమగును. అయితే ఇది ఉష్ణముచేయదు. వరియన్నమును భుజించుటకంటె క్యాకరు ట్టును భుజించుటచే కండరములు రెండింటిని వృద్ధియగును ఎముకలను పెంచుటలో దీనికి సమానమైన దేదియులేదు.

ప్రతిదినమును క్యాకరు ట్టును భుజించుటచే మీరు ఎక్కువ లాభమును పొందగలరు

Quaker Oats

క్యాకరు ట్టు చేతితో తాకబడుటలేదు.

శ్రీరామవిజయం-నాటకము	0 8 0	శారదాంబ-స్త్రీధర్మబోధిని నాటకము	0 4 0
ఆరాధనవిధి	0 4 0	ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	0 8 0
హిందీ మొదటివాచకము	0 6 0	శబ్దకాముది (నిఘంటువు జేబులో నిముడునది)	1 4 0

తపాలవెట్టె నెం 212, ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము, 6, 7 తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు.

అసలు జింకమార్కు గొడుగులు

గట్టి
నరకు

సరియైన వెల
నమక మెనది.

తక్కువ రకము గొడుగులకొని మోసపోకుడు

మా ప్రాచీనమగు నమ్మకముగల జింకమార్కు మరియు బెల్మాక్ (బుట్ట) మార్కు గొడుగుల చూచి కొని తప్పి పొందుదు. జింక మార్కు బెల్మాక్ మార్కు గొడుగులే ప్రపంచమున ప్రసిద్ధిజెందినవి.

ఇబ్రాహిం కటిం అందు నన్ను

60 సం॥ కాలముగ గొడుగుల వ్యాపారములు,

నెం 251, 252 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

రామమోహనఫార్మసీ, బెజవాడ.

2198

సమస్త ఆయుర్వేదౌషధములు సరసమైనధరలకు విక్రయింపబడును. కోరువారికి క్యూటలాగు ఉచితము.

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

ఆయుర్వేదశాస్త్రీ, అష్టావధాని 1876
కందుకూరి వేంకటసుబ్బారావు యం. డి. యె. గారి

యోగ్యతా పత్రికలు
1

కామామృతము.

ఒక టేమాత్ర! 1 గంట కే గుణము!!

ఈయామృతము శుక్రధాతుబలమునకే నిర్మింపబడినది. రాత్రిపూట నొకమాత్రం దీసికొనిన ఎంతబడిన మైన శుక్లమైన ను పెంటనే సంసారశుఖము నీయగలదు. 5 దినములు పుచ్చుకొనిన మాత్రములోఁ గలిసి గాని మాత్రమునకు ముందు వెనుకలఁగాని నిద్రలోఁగాని పోయెడి శుక్రనష్టము దృఢముగా నివారణయగును. మధ్య నపుంసకులు, నరముల బలము తగ్గిన వారు ఈమాత్రలనే పైకి పూతగాగూడ నుపయోగించిన మిక్కిలి శక్తి వంతులు కాగలరు. అనేకులకు వాడి దృష్టాంతము చూచిన యావాదము మీయు త్తరములు రహస్యముగా నుండు బడును. 20 మాత్రల సీసా రు 2-0-0 అమృతాశ్రమము, నెం. 1, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

పెరంబూరు, పుదుక్కోటప్పేటు 14-6-25

ఆయా 'మీ "కామామృతం" 4 సీ|| నేవించితిని ఈ లోపియిన బలమును నాకు మఱల యొసఁగినది "కామామృతం" యొక్క గుణమును మిక్కిలి శ్లాఘించుచున్నాను. సర్వజనోపయోగముగా దీనిని మీరు తయారు చేసినందులకు నామనఃపూర్వక నమస్కారములు మఱల 2 సీసాలు వి. పి. యెండు సర్దార్. ఎస్. ఆర్. రామచంద్రసర్వైగార్, యం. యల్. సి.

పెరవర్ణి తంజావూరుజిల్లా ది 6-5-25

ఆయా 'నేను కామామృతం వాడిన రోగికి 38 సం॥ వయస్సు. 20 సం॥ నుండి శుక్రనష్టముకలదు. శల్యపంజరములె సున్నాడు మీ "కామామృతం" అతనికి కొంతకాలము గుణము చూపించినట్లు చెప్పుచున్నాడు కనక మరల పంపింప గోరుచున్నాను. టి. రాజగోపాలాచారియర్, పాడ్ మేట్టర

ఆంధ్రనైషధ సారము నెల రు 0-12-0

శ్రీ నాథుని వైద్యము ననుసరించి వచనరూపమున వ్రాయబడినది
సు గుణ మణి
మనోహరము చక్కని నవల నెల రు 0-8-0

పాండరిక మాహాత్యము

పాండురంగమాహాత్యాయంత్రతము నెల ,, 0-8-0
గ్రంథముల కెట్టు 1-8-0 | పోస్టు చార్జీలు ప్రత్యేకము.
అత్తలూరి సూర్యనారాయణ, ఈమని (గుంటూరుజిల్లా

ప్రపంచమందు అంతటను మంచిస్వాగతము

"కామశాస్త్రమునకు" గలదు. ఆరోగ్యము, విశ్వరూపు, ఆభివృద్ధి మొదలగు వాటినిగురించి సలహా యిచ్చు గ్రంథము. 150 పుటలు గలది మీవద్ద లేకున్న ఒకటిని తెప్పించుకొనుడు. ఇది ఉచితముగా తపాల్ ఖర్చులేక పంపబడును. కావలసిన వారు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు

ఆతంకనిగ్రహ బౌద్ధధళాల,
26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

1 భాగము. — వ్యాధుల స్వరూపమును, వాటికి అనుభవసిద్ధముగా సులభముగా చేయదగిన 600 యోగములును గలవైద్యగ్రంథము ప్రతివారియొద్ద నుండదగినది.

1-కి రు 1-4-0, వి. పి 0-8-0

2 భాగము — శుద్ధులు, భస్మములు, వంటఖిజ్జిలి బౌద్ధధములు, ఆసవములు, అర్చిష్టములు, ద్రావకములు, చూరములు కషాయములు మొదలగునవి అనుభవపూర్వకముగా చేయుపద్ధతులతో వ్రాయబడియున్నది ప్రతి వైద్యునికి ముఖ్యమయిన గ్రంథము 1-కి రు 1-12-0, వి. పి 0-6-0

ఆయుర్వేదచంద్రిక — ఆయుర్వేద, ఆరోగ్య, వస్తుగుణ చికిత్స, శారీర, అనుభవయోగ మొదలగు అనేక విషయములను విపులముగా వ్రాయుచుండు మాసప్రతిక సం॥రం 1-కి చందారు 2-8-0 మాదిరి యుచితము 3 ను ఏకకాలమందు గోరిన రు 5-8-0 లకు పంపబడును

పి. సి. ఏ అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం

పెరిడేపి (కెల్లూరుజిల్లా)

మానసోల్లాసినీమాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలసులభము! (పోస్టుఖర్చులుప్రత్యేకము) గుణానుభవము! శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైత్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము అధీర్ణము, అరుచి, అపల్లింఠలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, వ్రేళ్లు, అడుగు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల బౌద్ధధనుగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా —

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

మీ వెంట్రుకలను వెంచుడు.

మీయొక్క శరీరమును ఎటుల పోషించుచుంటిరో అటులనే మీరు మీ వెంట్రుకల విషయములో గూడ ప్రస్తుతశాస్త్రీయమైన పరిశోధన ననుసరించి పోషింపవలెను.

కామినియా నూనె

(రిజిస్టరు)

కామినియా నూనె ప్రసిద్ధి కెక్కిన వస్తువులే శాస్త్రీయముగా తయారుచేయబడినది. ఇది శిరోజములు పెంచుటకు గాను మంచివస్తువు ఇది వెంట్రుకలయొక్క మొదళ్లకు కావలసిన సహాయమును చేయుచు పోషించుచుండును దానిని ఉపయోగించినయెడల యిదివరలో రాలిపోవుచున్న వెంట్రుకలను రాలిపోకుండ కాపాడును, చుండు మొదలగు వారిని తలలో కలుగ నియ్యకుండ కాపాడుటయే గాక, వెంట్రుకలను పట్టువలె, వుప్పుచు గాను, అందముగాను పెంచును అంతియే గాక ఇది చర్మమును శుభ్రముగా నుంచి మెదడునకు చల్లదనమును కలిగించి శుఖము నిచ్చును ఇన్ని మంచిగుణములు కలిగిన యీ కామినియా నూనె స్త్రీలకు, పురుషులకు, పిల్లలకు రుప్రసాదము దానియొక్క ఆధిక్యమునకుగాను, చెన్నపురి ప్రచుర్యములోను, డిస్టామా ఆఫ్ మెరిట్స్ చెన్నపురిలోను, అలహాబాదు ప్రచుర్యములోను బంగారు పతకములను బహు

మతిగా నొసంగిరి ఒక బుడ్డి ధర 1-0-0 ఖర్చులు 0-6-0 ఎక్స్ట్రా 3 బుడ్లు ధర 2-10-0 ఖర్చులు 0-12-0 ఎక్స్ట్రా
పై కామినియానూనె ప్రతివ ర్తకునివద్దను, పట్టణములయందును, పల్లెలలోను విక్రయింపబడును. లేకున్న సోల్ యెజెంట్లు - ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ 155 జమ్మామనీదు, బొంబాయి అని వ్రాసిన మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

ఆటోదిల్ బహారు అత్తరు లన్నిటిలోను ఉత్కృష్టమైనది ఇది సువాసనద్రవ్యముగాను, అత్తరుగాను గూడ ఉపయోగబడును. కొన్నిచుక్కలను మీ చేతి రుమాలుమీద చల్లినయెడల కమనీయమైన సువాసన అన్నిదిశలను వ్యాపించును ఇది దీనియొక్క ఆధిక్యమునకు కలకత్తా ప్రచుర్యములో బంగారుపతకమును బడసెను

1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రు 2-0-0 | 1 డ్రాం బుడ్డి ధర రు 0-12-0
1/4 అవున్సు బుడ్డి ధర రు 1-4-0 | వి. పి ఖర్చులు ప్రత్యేకము 0-8-0

సోల్ ఏజెంట్లు: — ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,
155 జమ్మామనీదు, బొంబాయి.

